

**Застрахователно Акционерно Дружество
„Алианц България Живот” АД
Годишен финансов отчет
към 31 декември 2023 г.
заедно с
доклад на независимите одитори**

Съдържание

<u>Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход</u>	2-3
<u>Отчет за финансовото състояние</u>	4-5
<u>Отчет за паричните потоци</u>	6-7
<u>Отчет за промените в собствения капитал</u>	8
<u>Приложения към финансовия отчет</u>	9-79

Използвани съкращения:

АС	Амортизирана стойност
ДВД	Друг всеобхватен доход
ДНД	Допълнителен негарантиран доход
ЕЛП	Ефективен лихвен процент
ИФ	Инвестиционен фонд
ЛБ	Линия бизнес
МДО	Марж на договорно обслужване
МСФО	Международни стандарти за финансово отчитане
ОАР	Отсрочени аквизиционни разходи
ОКЗ	Очаквана кредитна загуба
ОМ	Общ модел за оценка по МСФО 17
ПВЩ	Пасив за възникнали щети
ПГЪ	Подход на градивните блокове
ПОП	Пасив за остатъчно покритие
ППИ	Парични потоци от изпълнение
ППТ	Подход на променливите такси
ПРП	Подход на разпределяне на премията
ССДВД	Справедлива стойност през другия всеобхватен доход
ССПЗ	Справедлива стойност през печалбата или загубата

Доклад на независимите одитори

До акционерите на Застрахователно акционерно дружество „Алианц България Живот“ АД

Доклад относно одита на финансовия отчет

Мнение

Ние извършихме одит на финансовия отчет на **Застрахователно акционерно дружество „Алианц България Живот“ АД** („Дружеството“), съдържащ отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход за годината завършваща на 31 декември 2023 г., отчета за финансовото състояние към 31 декември 2023 г., отчета за паричните потоци и отчета за промените в собствения капитал за годината, завършваща на тази дата, както и приложенията към финансовия отчет, съдържащи съществена информация за счетоводната политика и друга пояснителна информация.

По наше мнение, приложеният финансов отчет представя достоверно, във всички съществени аспекти, финансовото състояние на Застрахователно акционерно дружество „Алианц България Живот“ АД към **31 декември 2023 г.** и неговите финансови резултати от дейността и паричните му потоци за годината, завършваща на тази дата, в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз (ЕС).

База за изразяване на мнение

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад „Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет“.

Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Независимост

Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България. Ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС.

Нашият одиторски подход

Общ преглед

Ниво на същественост

- Ниво на същественост за финансовия отчет на Дружеството като цяло: 931 хиляди лева, които представляват 0,9% от стойността на общия собствен капитал на Дружеството, увеличен с маржа за договорно обслужване (МДО).

Ключови одиторски въпроси

- Оценка на задълженията по застрахователни договори, признати в съответствие с МСФО 17: Застрахователни договори ("МСФО 17").
-

Като част от планирането на нашия одит ние определихме ниво на същественост и оценихме рисковете от съществени неточности във финансовия отчет. По-конкретно, ние взехме предвид къде ръководството е направило субективни преценки; например, по отношение на значителни счетоводни оценки, включващи определяне на допускания и разглеждане на бъдещи събития, които по своята същност са несигурни. Както при всички наши одити, разгледахме и риска от заобикаляне и пренебрегване от страна на ръководството на вътрешния контрол, включително, наред с други въпроси, дали има доказателства за пристрастие, което представлява риск от съществена неточност, дължаща се на измама.

Ние определихме обхвата на нашия одит, за да можем да извършим достатъчно работа, което да ни позволи да изразим мнение върху финансовия отчет като цяло, вземайки предвид структурата на Дружеството, счетоводните процеси и контроли и отрасъла, в който Дружеството оперира.

Ниво на същественост

Обхватът на нашия одит беше повлиян от това, че приложихме ниво на същественост. Одитът е планиран така, че да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет не съдържа съществени неправилни отчитания. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка. Те се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, взети въз основа на финансовия отчет.

Въз основа на нашата професионална преценка, ние определихме определени количествени прагове за ниво на същественост, включително ниво на същественост за финансовия отчет като цяло, както е посочено в таблицата по-долу. Тези нива на същественост, заедно с качествени съображения, ни помогнаха да определим обхвата на нашия одит и естеството, времето и обхвата на нашите одиторски процедури и да оценим ефекта от неправилните отчитания, ако има такива, както самостоятелно, така и съвкупно за финансовия отчет като цяло.

Ниво на същественост за финансовия отчет като цяло 931 хиляди лева

Как го определихме

Нивото на същественост за финансовия отчет като цяло е определено като 0,9% от стойността на общия собствен капитал на Дружеството, увеличен с маржа за договорно обслужване (МДО).

Обосновка относно приложения показател за определяне на нивото на същественост

Докато печалбата преди данъци е предпочитаният показател за ориентираният към печалба предприятия, след приемането на МСФО 17 от ЗАД Алианц България Живот, което е животозастрахователна компания, отчетът за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, изготвен съгласно новия стандарт, до голяма степен се определя от движенията в отчета за финансовото състояние през задълженията по застрахователни договори по отношение на дългосрочните продукти. Ние избрахме балансов показател - общия собствен капитал, увеличен с маржа за договорно обслужване (МДО), тъй като се счита за ключов показател за измерване на резултатите от застрахователния бизнес съгласно МСФО 17 и е по-подходящ за потребителите на финансовите отчети. Маржът за договорно обслужване (МДО) представлява очакваните бъдещи печалби, които ще бъдат генерирани от действащ бизнес, които се признават през отчета за печалбата или загубата върху единиците за покритие на договорите.

Ние преценихме, че предприятието се фокусира върху способността да генерира дългосрочна възвръщаемост на инвестициите за своите акционери и избрахме 0,9% от общия собствен капитал на Дружеството, увеличен с маржа за договорно обслужване (МДО), след като приложихме нашата преценка относно нуждите на потребителите на придружаващите финансови отчети, заключихме, че общият собствен капитал, увеличен с маржа на договорното обслужване (МДО), е подходящ измерител за нуждите на потребителите на финансовите отчети.

Ние избрахме ниво на същественост от 0,9% въз основа на нашата професионална преценка, вземайки предвид, че тази стойност е в обхвата на общоприетите количествени нива на същественост.

Ключови одиторски въпроси

Ключови одиторски въпроси са тези въпроси, които съгласно нашата професионална преценка са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период. Тези въпроси са разгледани като част от нашия одит на финансовия отчет като цяло и формирането на нашето мнение относно него, като ние не предоставяме отделно мнение относно тези въпроси.

Ключов одиторски въпрос

Как този ключов одиторски въпрос беше адресиран при проведения от нас одит

Оценяване на задължения по застрахователни договори, признати в съответствие с МСФО 17: Застрахователни договори („МСФО 17“).

Към 31 декември 2023 г. задълженията по застрахователни договори възлизат на 719,068 хил. лв. (99,29 % от общите задължения на Дружеството) и се отчитат в съответствие с МСФО 17.

Подробна информация относно задълженията по застрахователни договори е представена в бележка 5. „Използване на приблизителни оценки и преценки“, бележка 6 (а) „Класификация и оценяване на застрахователни договори“; бележка 8 „Основни допускания при изчисляване на пасивите по застрахователни договори“; бележка 27. „Задължения по застрахователни договори“.

Моделите, използвани от Дружеството за оценка на застрахователните договори и свързаните с тях застрахователни задължения, са Общ модел известен също като Подход на градивните блокове (ПГБ), Подход на разпределянето на премията (ПРП) и Подход на променливите такси (ППТ).

Моделите ПГБ и ППТ се основават на следните градивни елементи: текуща прогнозна оценка на бъдещи парични потоци, които се очаква да възникнат в рамките на срока на застрахователния договор, ефект от дисконтиране, корекцията за нефинансов риск и маржът за договорно обслужване (МДО), представляващ бъдещата печалба от договора.

Моделът ППТ се прилага само за застрахователни договори отговарящи на

Ние придобихме разбиране и оценихме проектирането и оперативната ефективност на избрани ключови контроли, по отношение на методологията за калкулация на задълженията по застрахователни договори, които прилага Дружеството, надеждността на данните, използвани в актюерските оценки, както и определянето на допусканията и процесите на управление, използвани от ръководството, които са свързани с оценката на задълженията по животозастрахователните договори. Ние ангажирахме нашите собствени актюери, за да ни подпомогнат при извършването на нашите одиторски процедури.

По отношение на конкретните въпроси, изложени по-горе, нашите процедури по същество включиха, без да се ограничават до следното:

- Разгледахме целесъобразността на използваните модели за оценка в зависимост от продукта и/или характеристиките на продукта.
- Тествахме на базата на извадка точността на основните данни, използвани в моделите за оценка в от информационните системи, и ги съгласувахме с входираните данни в системата, използвана за изчисляване на задълженията по застрахователните договори.
- Ние оценихме как ръководството определи и одобри актюерските допускания, използвани в моделите за измерване. Нашите оценки включват проверка на уместността и адекватността на определени актюерските допускания и преценки използвани от дружеството.
- Ние проверихме уместността и адекватността на допусканията използвани от Дружеството за изчисление на прогнозните парични потоци в зависимост от специфичните характеристики на различните продукти.

условията, а именно такива с директно участие в дохода.

Моделите за оценка включват както значителни преценки относно несигурни бъдещи резултати и събития, свързани най-вече с размера и времевия хоризонт на паричните потоци за уреждане на дългосрочните задължения към притежателите на полици, така различни и допускания, приложени в моделите, и следователно ние го считаме за ключов одиторски въпрос за нашия одит.

Сложността на моделите може да увеличи присъщия риск в резултат на неточни / непълни данни.

Предположения като сконтови проценти и актюерски допускания за смъртност, преживяване, поведение на клиентите, относими разходи и коефициент на щетимост са ключови входни данни, използвани за оценка на тези задължения. При определянето на тези допускания се прилагат значителни преценки.

- Ние преизчислихме на извадков принцип прогнозираните парични потоци, използвани за изчислението на задълженията по застрахователните договори.
- Извършихме аналитични процедури по същество, за да определим дали задълженията по застрахователните договори, изчислени в моделите и системите, са точни и пълни. Сравнихме изходните данни от системата за изчисляване на задълженията по застрахователните договори със счетоводните записи.
- ние проверихме оповестяванията свързани с пасивите по застрахователни договори включени във финансовите отчети, за да потвърдим тяхната адекватност, пълнота и съответствие със изискванията на МСФО 17.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от годишен доклад за дейността и декларация за корпоративно управление, изготвени от ръководството съгласно Глава Седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт. Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на годишния доклад за дейността и декларацията за корпоративно управление, ние също така изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Институт на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в приложимите в България, Глава седма от Закона за счетоводството и чл. 100н, ал. 8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в годишния доклад за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовия отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Годишният доклад за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.
- в) В декларацията за корпоративно управление за финансовата година, за която е изготвен финансовия отчет, е представена изискваната, съгласно Глава седма от Закона за счетоводството и чл.100н, ал.8, където е приложимо, от Закона за публичното предлагане на ценни книжа, информация.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС, и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет, ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по финансово отчитане на Дружеството.

Отговорности на одиторите за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.
- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.
- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.
- достигаме до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена

несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

- оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с лицата, натоварени с общо управление, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

Ние предоставяме също така на лицата, натоварени с общо управление, изявление, че сме изпълнили приложимите етични изисквания във връзка с независимостта и че ще комуникираме с тях всички взаимоотношения и други въпроси, които биха могли разумно да бъдат разглеждани като имащи отношение към независимостта ни, а когато е приложимо, и предприетите действия за елиминиране на заплахите или приложените предпазни мерки.

Сред въпросите, комуникирани с лицата, натоварени с общо управление, ние определяме тези въпроси, които са били с най-голяма значимост при одита на финансовия отчет за текущия период и които следователно са ключови одиторски въпроси. Ние описваме тези въпроси в нашия одиторски доклад, освен в случаите, в които закон или нормативна уредба възпрепятства публичното оповестяване на информация за този въпрос или когато, в изключително редки случаи, ние решим, че даден въпрос не следва да бъде комуникиран в нашия доклад, тъй като би могло разумно да се очаква, че неблагоприятните последици от това действие биха надвишили ползите от гледна точка на обществения интерес от тази комуникация.

Ние сме солидарно отговорни за изпълнението на нашия одит и за изразеното от нас одиторско мнение, съгласно изискванията на ЗНФО, приложим в България. При поемане и изпълнение на ангажимента за съвместен одит, във връзка с който докладваме, ние сме се ръководили и от Насоките за изпълнение на съвместен одит, издадени на 13 юни 2017 г. от Института на дипломираните експерт-счетоводители в България и от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори в България.

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

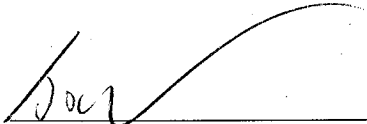
Допълнително докладване върху одита на финансовия отчет, съгласно чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014 във връзка с изискванията на чл. 59 от Закона за независимия финансов одит

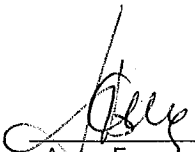
Съгласно изискванията на Закона за независимия финансов одит във връзка с чл. 10 от Регламент (ЕС) № 537/2014, ние докладваме допълнително и изложената по-долу информация:

- „ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на Дружеството от общото събрание на акционерите, проведено на 25 септември 2023 г. за период от една година. „ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД е било назначено за пръв път като одитор на Дружеството на 27 септември 2018 г.

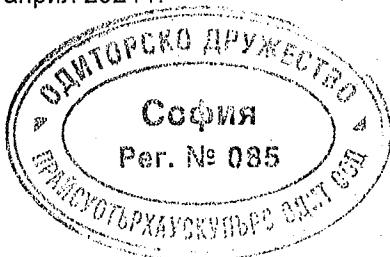
- „Ейч Ел Би България“ ООД е назначено за задължителен одитор на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на Дружеството от общото събрание на акционерите, проведено на 25 септември 2023 г., за период от една година. „Ейч Ел Би България“ ООД е било назначено за първи път като съвместен одитор на 27 септември 2018 г.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на Дружеството представлява шести пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД.
- Одитът на финансовия отчет за годината, завършваща на 31 декември 2023 г. на Дружеството представлява шести пълен непрекъснат ангажимент за задължителен одит на това предприятие, извършен от „Ейч Ел Би България“ ООД.
- Потвърждаваме, че изразеното от нас одиторско мнение е в съответствие с допълнителния доклад, представен на одитния комитет на Дружеството, съгласно изискванията на чл. 60 от Закона за независимия финансов одит.
- Потвърждаваме, че не сме предоставяли посочените в чл. 64 от Закона за независимия финансов одит забранени услуги извън одита.
- Потвърждаваме, че при извършването на одита сме запазили своята независимост спрямо Дружеството.
- За периода, за който се отнася извършеният от нас задължителен одит, освен одита, ние сме предоставили други услуги на Дружеството, които са оповестени в приложение 17 към финансовия отчет на Дружеството.

За „ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД:

Джок Нюнан
Прокурист

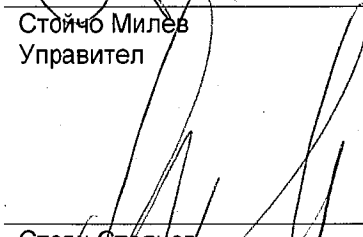

Анна Ботева
Регистриран одитор, отговорен за одита
бул. Мария Луиза 9-11
1000 София, България

5 април 2024 г.

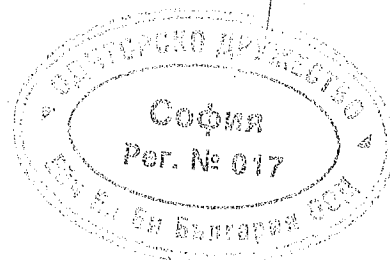

За „Ейч Ел Би България“ ООД:

Стойчо Милев
Управител

Стоян Стоянов
Регистриран одитор, отговорен за одита
бул. Константин Величков 149-151
1309, София, България

5 април 2024 г.

**Отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход
за годината, завършваща на 31 декември**

<i>хил. лв.</i>	Приложение	2023 г.	2022 г. преизчислена
Застрахователен приход	12	27,066	26,351
Разход по застрахователни услуги	12	(18,831)	(14,666)
Нетен резултат от държани презастрахователни договори	12	(1,101)	(1,166)
Резултат от застрахователни услуги	12	7,134	10,519
Лихвен доход от финансови активи, които не се оценяват по ССПЗ	13	8,913	7,143
Нетни печалби/ (загуби) от инвестиции, оценявани по ССПЗ	13	56,628	(74,747)
Нетни печалби от инвестиции в дългови инструменти по ССДВД, рекласифицирани в печалби и загуби	13	(7,345)	(266)
Нетно изменение в ОКЗ	13	(297)	(12)
Нетни печалби от валутна преоценка	13	26	47
Нетно изменение в задължения по инвестиционни договори	13	(53)	(90)
Приходи/(разходи) от преоценка и продажба на инвестиционни имоти	13	31	(304)
Нетен инвестиционен доход	13	57,903	(68,229)
Финансови (разходи)/приходи по издадени застрахователни договори	13	(57,134)	66,440
Нетен застрахователно-финансов приход/(разход)	13	(57,134)	66,440
Нетен застрахователен и финансов резултат	13	7,903	8,730
Други финансови разходи	14	(284)	(747)
Други приходи		65	37
Други оперативни разходи	15	(3,021)	(3,587)
Печалба преди данък		4,663	4,433
Данъчен кредит/ (разход за) корпоративен данък	18	73	(364)
Печалба за годината		4,736	4,069

**Отчет за другия всеобхватен доход за годината,
завършваща на 31 декември**

		2023 г.	2022 г.
<i>Позиции, които могат да се рекласифицират в печалбата или загубата</i>			
Нетни печалби от инвестиции в дългови инструменти по ССДВД	13	13,379	(70,802)
Нетни печалби от инвестиции в дългови инструменти по ССДВД, рекласифицирани в печалби и загуби	13	7,345	(266)
(Разход за)/ приход от текущ данък, отнасящ се за тези позиции	18 (б)	-	5,634
Разход от отписване на отсрочен данъчен актив	18 (в)	(1,066)	-
Финансови (разходи)/приходи по издадени застрахователни договори	13	(14,001)	64,509
Приход/(разход) от отсрочен данък, отнасящ се за тези позиции	18	1,400	(6,451)

Отчет за другия всеобхватен доход за годината,
завършваща на 31 декември (продължение)

Позиции, които не могат да се рекласифицират в
печалбата или загубата

Последващи преоценки на задължение на пенсионни планове с дефинирани доходи (Разход за)/ приход от отсрочен данък, отнасящ се за тези позиции	23	(14)
18	(3)	1
Друг всеобхватен доход за годината, нетно от данъци	7,077	(7,389)
Общо всеобхватен доход за годината	11,813	(3,320)

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Съвета на Директорите на 25 март 2024 г.

Отчетът за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход следва да се разглежда заедно с приложенията на
страници от 9 до 79, представляващи неразделна част от финансовия отчет.

Павлин Петков
Изпълнителен директор

Андрей Александров
Изпълнителен директор

Митко Миленин
Съставител

Съгласно доклад на независимите одитори: 05-04-2024

"ТрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД

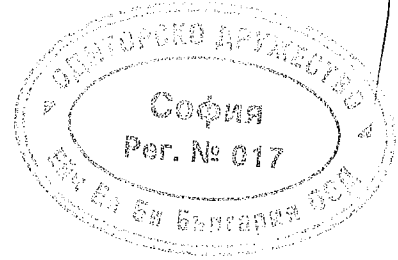
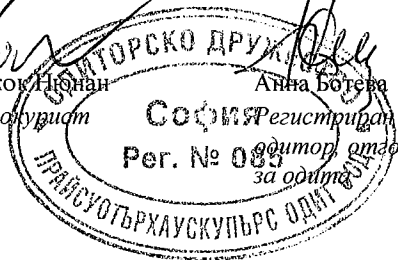
"Ейч Ел Би България" ООД

Джон Нонан
Прокурор

Анна Ботева
Регистриран
одитор, отговорен
за одита

Стойчо Милев
Управител

Стоян Стоянов
Регистриран одитор,
отговорен за одита

Отчет за финансовото състояние за годината,
завършваща на 31 декември

хил. лв.	Приложение	31.12.2023 г.	31.12.2022 г. Преизчислена	01.01.2022 г. Преизчислена
Активи				
Нематериални активи	19	8,754	1,728	3,351
Машини, съоръжения и оборудване	20	684	603	764
Активи с право на ползване	21	1,614	1,777	1,999
Инвестиционни имоти	22	13,975	14,156	16,584
Актив по отсрочен данък	18	556	152	660
Активи по презастрахователни договори	28	3,522	2,261	3,006
Вземания за корпоративен данък		5	200	323
Вземания по финансов лизинг	23	116	139	161
Вземания и други активи	24	149	494	506
Финансови активи по договори, свързани с инвестиционен фонд:				
Дългови ценни книжа, оценявани по ССПЗ	11	147,891	102,592	108,983
Капиталови инструменти, оценявани по ССПЗ	11	297,667	243,925	246,471
Финансови активи различни от тези по договори, свързани с инвестиционен фонд:				
Деривати по ССПЗ	11	692	616	711
Дългови ценни книжа, оценявани по ССПЗ	11	876	876	1,099
Капиталови инструменти, оценявани по ССПЗ	11	4,703	5,279	81,464
Дългови ценни книжа, оценявани по ССДВД	11	292,234	296,621	295,964
Финансови активи по АС	11	-	2,935	-
Парични средства и парични еквиваленти	25	9,621	7,210	19,502
Общо активи		783,059	681,564	781,548
Собствен капитал и пасиви				
Собствен капитал				
Акционерен капитал	26	18,640	18,640	18,640
Резерв от преоценки по справедлива стойност на финансови активи по ССДВД	26	(19,265)	(38,923)	26,512
Застрахователен-финансов резерв	26	43,957	56,558	(1,501)
Преоценъчен резерв на ДМА	26	433	433	433
Други резерви	26	4,929	4,929	4,929
Неразпределена печалба	26	10,161	8,615	5,559
Общо собствен капитал		58,855	50,252	54,572

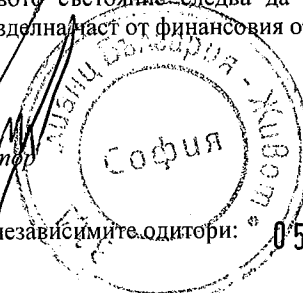
**Отчет за финансовото състояние за годината,
завършваща на 31 декември (продължение)**

хил. лв.	Приложение	31.12.2023 г.	31.12.2022 г. Презчислена	01.01.2022 г. Презчислена	
Пасиви					
	Задължения по застрахователни договори	27	719,068	624,765	719,286
	Задължения по инвестиционни договори	29	468	592	578
	Задължения към наети лица	30	824	801	930
	Лизингови задължения	21	1,787	1,972	2,099
	Други данъчни задължения	31	727	702	581
	Други задължения	32	1,330	2,480	3,502
	Общо пасиви		724,204	631,312	726,976
	Общо собствен капитал и пасиви		783,059	681,564	781,548

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Съвета на Директорите на 25 март 2024 г.

Отчетът за финансовото състояние следва да се разглежда заедно с приложенията на страници от 9 до 79, представляващи неразделна част от финансовия отчет.

Павлин Петков
Изпълнителен директор

Андрей Александров
Изпълнителен директор

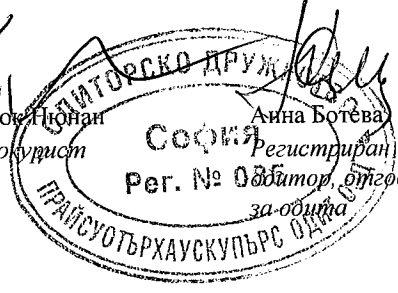
Митко Миленин
Съставител

Съгласно доклад на независимите одитори: 05-04-2024

"ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД

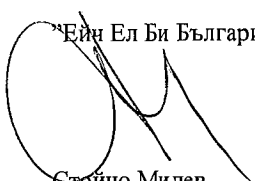
"Ен Ел Би България" ООД

Джон Цонан
Прокурисит

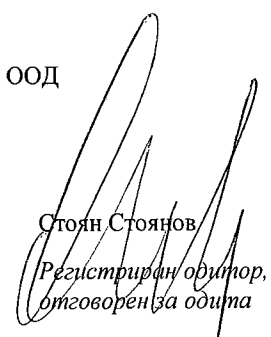

Анна Ботева
Регистриран
одитор, отговорен
за одита

Стойчо Милев
Управител

Стоян Стоянов
Регистриран одитор,
отговорен за одита

Отчет за паричните потоци	Приложение	2023 г.	2022 г. презчислена
за годината, завършваща на 31 декември			
<i>хил. лв.</i>			
Парични потоци от оперативна дейност			
Печалба за годината		4,736	4,069
Корекции за:			
Амортизация на машини, съоръжения, оборудване и активи с право на ползване	20, 21	186	256
Амортизация на нематериални активи	19	1,843	1,846
Нетни загуби от преоценка на финансови инструменти		-	6,776
Нетни (печалби) от валутна преоценка	13	(26)	(47)
Разходи за обезценка	13	297	2
Нетни загуби от реализацията на финансови активи по ССДВД	13	7,345	266
Нетна (печалба)/ загуба от преоценка по справедлива стойност на инвестиционни имоти	22	(2)	59
Разходи за лихви	13	1,454	1,832
Приход от лихви и дивиденди	13	(8,913)	(7,143)
Приходи от наеми на инвестиционни имоти (Приход от)/ разходи за корпоративен данък върху печалбата	22	(106)	(138)
18		(73)	364
Други изменения		(1,468)	(44)
Изменение на:			
Увеличение/ (намаление) на задължения по директни застрахователни договори	27	28,461	(24,310)
(Намаление)/увеличение на задължения по презастрахователни договори	28	(1,261)	745
Увеличение/(намаление) на вземания (Намаление)/ увеличение на други задължения	23, 24	(563)	(157)
21,30,31,32		(1,287)	(1,975)
Постъпления от наеми на инвестиционни имоти		135	138
Нетен паричен поток от/ (използван в) оперативна дейност		30,758	(17,461)
Парични потоци от инвестиционна дейност			
(Намаление)/увеличение на задължения по инвестиционни договори	29	(124)	14
(Увеличение) на срочни депозити в банки		-	(2,936)
Намаление на срочни депозити в банки		2,941	-
Постъпления от продажба на финансови активи		109,997	58,198
Постъпления от продажба на инвестиционни имоти	22	183	2,428
Плащания по придобиване на финансови активи		(137,761)	(60,041)
Плащания по придобиване на машини, съоръжения и оборудване и нематериални активи	19, 20	(8,971)	(97)
Получени лихви по инвестиции в дългови ценни книжа		8,608	8,591
Получени дивиденди по инвестиции я капиталови инструменти		237	145
Нетен паричен поток (използван в)/от инвестиционна дейност		(24,890)	6,302

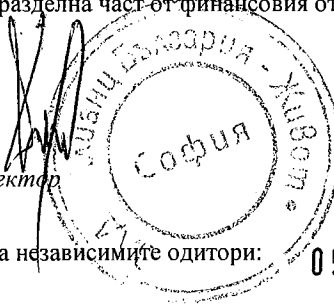
Отчет за паричните потоци (продължение)
за годината, завършваща на 31 декември

	2023 г.	2022 г. презчислена
Парични потоци от финансова дейност		
Погашение по лизингови задължения	(248)	(131)
Платени дивиденди към акционерите	(3,210)	(1,000)
Нетен паричен поток, (използван във) финансова дейност	(3,458)	(1,131)
Нетно изменение на парични средства и парични еквиваленти	2,410	(12,290)
Парични средства и парични еквиваленти в началото на годината	7,213	19,503
Парични средства и парични еквиваленти в края на годината	9,623	7,213

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Съвета на Директорите на 25 март 2024 г.

Отчетът за паричните потоци следва да се разглежда заедно с приложенията на страници от 9 до 79, представляващи неразделна част от финансовия отчет.

Павлин Петков
Изпълнителен директор

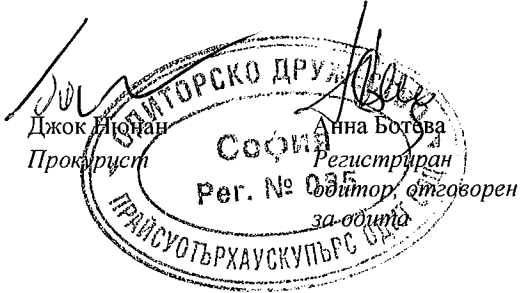
Андрей Александров
Изпълнителен директор

Митко Миленин
Съставител

Съгласно доклад на независимите одитори:

05-04-2024

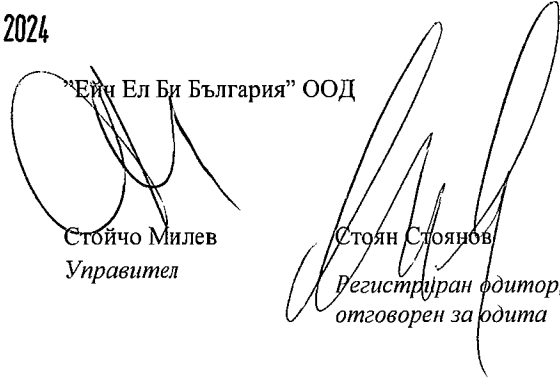
"ПрайсуотърхаусКупърс Одит" ООД

Джок Джонан
Прокурор

Анна Богева
Регистриран
одитор, отговорен
за одита

"Еч Ел Би България" ООД

Стойчо Милев
Управител

Стоян Стоянов
Регистриран одитор,
отговорен за одита

Отчет за промените в собствения капитал за годината, завършваща на 31 декември

Приложение	Акционерен капитал	Резерв от преоценки на финансови активи по ССДБД	Застрахователен финансов резерв	Преоценен резерв на ДМА	Други резерви	Неразделена печалба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2022 г. преди първоначалното прилагане на МСФО 9 и МСФО 17	18,640	32,572	-	433	4,929	44,270	100,844
Ефекти от ретроспективното прилагане на:							
- МСФО 9	6 (о)	(6,060)	-	-	-	6,060	-
- МСФО 17	6 (о)	-	(1,501)	-	-	(44,771)	(46,272)
Салдо към 1 януари 2022 г. преизчислено с ретроспективното прилагане на МСФО 9 и МСФО 17	18,640	26,512	(1,501)	433	4,929	5,559	54,572
Общо всеобхватен доход, в т.ч.:							
Нетна печалба за годината	-	-	-	-	-	4,069	4,069
Общо друг всеобхватен доход	-	(65,435)	58,059	-	-	(13)	(7,389)
Общо всеобхватен доход за годината	-	(65,435)	58,059	-	-	4,056	(3,320)
Изплатени дивиденди към акционерите	-	-	-	-	-	(1,000)	(1,000)
Салдо към 31 декември 2022 г. *, преизчислено	18,640	(38,923)	56,558	433	4,929	8,615	50,252
Общо всеобхватен доход, в т.ч.:							
Нетна печалба за годината	-	-	-	-	-	4,736	4,736
Общо друг всеобхватен доход	-	19,658	(12,601)	-	-	20	7,077
Общо всеобхватен доход за годината	-	19,658	(12,601)	-	-	4,756	11,813
Изплатени дивиденди към акционерите	-	-	-	-	-	(3,210)	(3,210)
Салдо към 31 декември 2023 г. *,	18,640	(19,265)	43,957	433	4,929	10,161	58,855

* Сравнение на балансовите стойности към 31 декември 2022 г. преди и след прилагането на новата счетоводна политика е представено в приложение б (о).

Павлин Петков

Изпълнителен директор

Андрей Александров

Изпълнителен директор

"Трайст Експертс Оудит" ООД

Джасмин Ана Болева

Изпълнителен одитор,

отговорен за одита

"Ел Би България" ООД

Стойчо Стоянов

Изпълнителен одитор,

отговорен за одита

Митко Миленин

Съставител

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Съвета на Директорите на 25 март 2024 г. в съответствие с одитния отчет.

Отчетът за промените в собствения капитал е даден на страници от 9 до 79, представляващи неразделна част от финансовия отчет.

05-04-2024

София
Reg. № 017 8

Приложения към финансовия отчет

1. Общи данни за ЗАД „Алианц България Живот“

ЗАД „Алианц България Живот“ АД („Дружеството“) е Дружеството вписано в Търговския регистър при Агенция по вписванията с ЕИК 040293319. Седалището и адресът на управление на Дружеството е Република България, град София, ул. „Сребърна“ № 16. ЗАД „Алианц България Живот“ АД има издадено разрешение за извършване на застрахователна и презастрахователна дейност в областта на животозастраховането. Крайно контролиращо лице за Дружеството е „Алианц СЕ“, Германия.

Финансовият отчет е одобрен за издаване от Управителния Съвет на Дружеството на 25 март 2024 г.

2. Структура на управление

Ръководството на Дружеството се състои от петима членове на Управителен съвет към 31 декември 2023 г.:

- Йоанис Коцианос – Председател на УС и Главен изпълнителен директор;
- Андрей Александров – Изпълнителен директор;
- Мирослав Семизов – Изпълнителен директор;
- Павлин Петков – член на УС;
- Елена Новак – член на УС.

Надзорният съвет на Дружеството към 31 декември 2023 г. се състои от трима членове, а именно:

- Димитър Желев;
- Петрос Папаниколау;
- Даниела Корнелиус.

Към 31.12.2023 г. средно-списъчният брой на персонала е 25 служители (31.12.2022 г.: 38 служители).

3. База за изготвяне на финансовия отчет

Съществените счетоводни политики, приложени при изготвяне на този финансов отчет, са представени по-долу. Счетоводните политики са прилагани последователно в представените отчетни години, освен ако изрично не е упоменато друго.

Настоящият финансов отчет е изготвен в съответствие с Международните стандарти за финансово отчитане (МСФО) и разяснения, издадени от Комитета за разяснения (КРМСФО), приложими за дружества, които се отчитат по МСФО, приети в Европейския съюз (ЕС). МСФО, приети от ЕС, общоприетото наименование на рамка с общо предназначение за достоверно представяне, еквивалентно на дефиницията на рамката, въведена в параграф 1, т.8 от Допълнителните разпоредби на Закона за счетоводството „Международни счетоводни стандарти“ (МСС).

Този финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата стойност, с изключение на инвестиционни имоти, които се отчитат по справедлива стойност. По справедлива стойност се оценяват и оповестяват също и финансовите активи по ССПЗ, финансовите активи по договори, свързани с инвестиционни фондове, финансовите активи по ССДВД и дериватите. Провизиите за пенсиониране, които дружеството задела във връзка с трудовото и осигурителното законодателство в България, се дисконтират и за целите на финансовата отчетност се представят по тяхната настояща стойност.

Изготвянето на финансови отчети в съответствие с МСФО изисква прилагането на конкретни приблизителни счетоводни оценки. От ръководството на Дружеството се изисква да направи собствени преценки и допускания при прилагането на счетоводните политики. Позициите във финансовите отчети, чието представяне изисква по-висока степен на субективна преценка, както и тези позиции, за които приблизителните оценки имат значителен ефект върху финансовите отчети като цяло, са отделно оповестени в Приложение 4.

а) Нови и изменени стандарти, приети от Дружеството

Дружеството е приложило следните стандарти и изменения за първи път за годишния си отчетен период, започващ на 1 януари 2023 г.:

МСФО 17 „Застрахователни договори“ и МСФО 9 „Финансови инструменти“

МСФО 17 заменя МСФО 4, който беше временно решение и позволи на застрахователите да продължат да използват счетоводни принципи, които са прилагали преди първоначалното приемане на МСФО. МСФО 17 установява принципи за признаване, оценяване, представяне и оповестяване на сключени застрахователни договори, презастрахователни договори и инвестиционни договори с участие в дохода. Датата на влизане в сила на новия стандарт е 1 януари 2023 г.

3. База за изготвяне на финансовия отчет (продължение)**а) Нови и изменени стандарти, приети от Дружеството (продължение)**

Преди тази дата Дружеството прилага временното освобождаване от МСФО 9, предвидено в МСФО 4. Приемането на МСФО 17 също изисква Дружеството да прилага МСФО 9 от 1 януари 2023 г. В този финансов отчет Дружеството е преизчислило сравнителната информация към началната и крайната дата на сравнителния период (01 януари 2022 г. и 31 декември 2022 г.). Ефектът от преизчислението е представен в приложение 6 (о).

Изменения на МСС 1 и Декларация за практиките по МСФО 2: Оповестяване на счетоводни политики (издаден на 12 февруари 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.): Дружеството прилага „Оповестяване на счетоводни политики“. Тези изменения оказват влияние върху оповестяването на счетоводните политики във финансовите отчети на Дружеството, свързани с оповестяването на „съществени“, а не на „значими“ счетоводни политики. Дружеството е преразгледало счетоводните политики и е направило актуализации на оповестяванията в Приложение 2 „Съществени счетоводни политики“ в определени случаи в съответствие с измененията.

Изменение на МСС 8 „Счетоводна политика, промени в счетоводните приблизителни оценки и грешки“ (издаден на 12 февруари 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Изменение на МСС 12 „Данъци върху дохода“ (издаден на 7 май 2021 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.)

Всички промени в приетите стандарти, изброени по-горе, и техният ефект върху сумите, признати в предходни периоди, са включени в съответните оповестявания.

(б) Нови стандарти и разяснения, които все още не са приети от Дружеството

Публикувани са определени нови счетоводни стандарти и разяснения, които не са задължителни за прилагане през отчетния период към 31 декември 2023 г. и не са били предварително приети от Дружеството. По-долу е изложена оценката на Дружеството за въздействието на тези нови стандарти и разяснения.

Изменение на МСФО 16 „Лизинги“: Лизингово задължение при Продажби и обратен лизинг (издадени на 22 септември 2022 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

Изменение на МСС 1 „Представяне на финансови отчети“: класификация на текущи и нетекущи пасиви и класификация на текущи и нетекущи пасиви - отсрочване на датата на влизане в сила (издадени оригинално на 23 януари 2020 г. и в последствие изменени на 15 юли 2020 г. и 31 октомври 2022 г., в крайна сметка в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

Няма други стандарти, които все още не са приети, и които се очаква да имат значително въздействие върху Дружеството през настоящия или бъдещ отчетен период, както и върху транзакциите в обозримо бъдеще.

(в) Нови стандарти, разяснения и изменения, които все още не са приети от ЕС

Изменение на МСС 7 „Отчети за паричните потоци“ и МСФО 7 „Финансови инструменти“: Оповестяване – Споразумения за финансиране на доставчици (издадени на 25 май 2023 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2024 г.)

Изменение на МСС 21 „Ефекти от промените в обменните курсове“: Липса на надеждно измерим курс за превалутиране (издадени на 25 май 2023 г. и в сила за годишни периоди, започващи на или след 1 януари 2025 г.)

4. Функционална валута и валута на представяне

Функционалната валута на Дружеството е Български лев (BGN). Всички суми са закръглени до хиляда, освен когато е посочено друго.

5. Използване на приблизителни оценки и преценки

При изготвянето на този финансов отчет, в съответствие с изискванията на МСФО, ръководството е направило редица преценки, приблизителни оценки и допускания, които влияят върху прилагането на счетоводните политики и отчетените стойности на активите и пасивите, приходите и разходите.

Преценките и свързаните с тях допускания се основават на исторически опит и други фактори, които са резонни при тези обстоятелства, резултатите от които формират основа за преценки относно балансовата стойност на активите и пасивите, които не са видни от и чрез други източници. Действителните резултати могат да се различават от направените предварителни оценки.

Счетоводните преценки и основните допускания се преглеждат редовно. Преценките на Ръководството при прилагането на МСФО са представени по-долу:

(а) Преценки

Информация за преценките, използвани в счетоводните политики, които имат най-съществен ефект върху сумите, признати във финансовия отчет, е включена в следните приложения:

- Приложение 6 (а) Класификация и оценяване на застрахователни договори;
- Приложение 8 Основни допускания при изчисляване на застрахователните задължения;
- Приложение 9 Управление на финансовия риск.

(б) Несигурност в допусканията и оценките

Несигурност в допусканията и оценките по отношение на застрахователните задължения

Най-важните преценки във финансовите отчети на Дружеството се отнасят до застрахователните задължения. Дружеството има разумно предпазлив подход към застрахователните задължения и се стреми стриктно да спазва законовите разпоредби. Те се изчисляват от екип от негови актюери - служители. Отговорният актюер е лицензиран от Комисията за финансов надзор. Дружеството прилага преценка, когато оценява класификацията на застрахователните и презастрахователните договори, за да определи дали тези договорености трябва да се отчитат като застрахователни, инвестиционни или договори за услуги.

Информация за допусканията при изчисляване на застрахователните задължения е представена в Приложение 8 – Основни допускания при изчисляване на застрахователните задължения, а информация за застрахователните задължения е представена в Приложение 27.

Справедливи стойности

Някои от счетоводните политики и оповестявания на Дружеството изискват оценка на справедливи стойности за финансови и за нефинансови активи и пасиви.

Когато оценява справедливата стойност на актив или пасив, Дружеството използва максимално наблюдаеми данни, доколкото това е възможно. Справедливите стойности се категоризират в различните нива в йерархията на справедливите стойности на базата на входящите данни в техниките за оценка, както следва:

- Ниво 1: котираны цени (некоригирани) на активни пазари за активи или пасиви със сходни характеристики
- Ниво 2: входящи данни различни от котираны цени, включени в Ниво 1, които пряко (т.е. като цени) или косвено (т.е. получени от цени) са достъпни за наблюдаване за актива или пасива.
- Ниво 3: входящи данни за актива или пасива, които не са базирани на наблюдаеми пазарни данни (ненаблюдаеми входящи данни).

Ако входящите данни, използвани за оценка на справедливата стойност на актива или пасива, могат да се категоризират в различни нива от йерархията на справедливите стойности, тогава оценката на справедливата стойност се категоризира в нейната цялост в това ниво от йерархията на справедливите стойности, чиято входяща информация е от значение за цялостната оценка.

Дружеството отчита и трансфери между нивата на йерархията на справедливите стойности към края на отчетния период, през който е станала промяната (Приложение 11).

5. Използване на приблизителни оценки и преценки (продължение)

(б) Несигурност в допусканията и оценките (продължение)

По-голямата част от финансовите инвестиции на Дружеството са оценени по справедлива стойност, вкл. с инвестициите по застрахователните резерви по застраховки живот, свързани с инвестиционен фонд. По-голямата част от тези справедливи стойности са определени като Ниво 1, съгласно показаната по-горе йерархия.

Инвестиционните имоти също се оценяват по справедлива стойност. Тяхната справедлива стойност се класифицира в Ниво 3, съгласно горната йерархия. Повече информация за допусканията, направени в справедливите стойности и измерванията в техниките за оценка, за оценъчните критерии в рамките на Ниво 3 от йерархията на справедливите стойности, допълнителна информация, включително информация за чувствителността към непазарни фактори, е включена в следните приложения:

Приложение 11 – Финансови инструменти

Приложение 22 – Инвестиционни имоти

6. Съществени счетоводни политики

Дружеството е приложило последователно съществените счетоводни политики представени по-долу за всички периоди, представени в този финансов отчет.

(а) Класификация и оценяване на застрахователни договори

Определение за застрахователен риск

Договори, за които Дружеството поема значителен застрахователен риск от трета страна (застраховано лице), като компенсира застрахованото лице или друг бенефициент за конкретно несигурно бъдещо събитие (застрахователно събитие), което засяга неблагоприятно застрахованото лице или бенефициента, се класифицират като застрахователни договори. Всеки риск, който не е финансов, е застрахователен риск. Дружеството счита, че рисковете от смъртност, откуп по застрахователния договор и рисковете, свързани с разходите, са най-значимите застрахователни рискове. Финансовият риск е рискът, свързан с възможна бъдеща промяна в един или повече от следните елементи: лихвен процент, пазарна стойност на ценна книга, валутни стойности, ценови индекси, кредитен рейтинг, кредитен индекс или друга променлива, при условие, че в случай на нефинансови променливи, променливата не е специфична за страните по договора. Застрахователните договори могат да прехвърлят част от финансовия риск. Договори, при които прехвърлянето на застрахователен риск към Дружеството от застрахованото лице не е съществено, се класифицират като инвестиционни договори.

МСФО 17 се прилага за следните договори: (а) застрахователни договори, издадени от Дружеството, и (б) презастрахователни договори, държани от Дружеството. МСФО 17 обикновено се прилага за пълния набор от права и задължения, създадени от застрахователен договор. Паричните потоци, генерирани от такива права и задължения, се включват в оценката на активите и пасивите, свързани със застрахователните договори.

Ниво на агрегиране

МСФО 17 изисква отделяне на всички вградени деривати, инвестиционни компоненти и задължения за изпълнение за предоставяне на незастрахователни услуги от основния застрахователен договор, ако са изпълнени определени условия. Отделните компоненти се отчитат отделно съгласно МСФО 9 (за вградени деривати, инвестиционни компоненти) или МСФО 15 (за незастрахователни услуги). Оценяването не се извършва на ниво отделни договори, а на ниво групи договори. Дружеството не е отделило такива компоненти, тъй като тези характеристики са неделими от задълженията за изпълнение по основния (пре)застрахователен договор.

За да разпредели отделните застрахователни договори към групи от договори, Дружеството дефинира портфейли, които включват договори със сходни рискове, управлявани заедно. Дружеството е определило следните портфейли въз основа на сходството на основните рискове по застрахователните полици, включени в портфейлите:

- Смесена застраховка Живот с допълнителен негарантиран доход (ДНД);
- Индивидуална рентна застраховка с ДНД;
- Застрахователни договори, свързани с дялове и индекси, с характер на пряко участие в дохода;
- Рискова застраховка;
- Злополука и здравна застраховка.

Тези портфейли са допълнително разделени на групи от договори въз основа на доходност или така наречените годишни кохорти (група от договори, издадени в рамките на една и съща календарна година).

Дружеството е определило годишни кохорти според: портфолио (посочено по-горе), начална година от периода на покритие, канал за продажби, клиентски сегмент и тип валута. Кохортата от 2015 г. за застраховки с ДНД включва и всички застрахователни договори, сключени преди 2015 г., поради липсата на достатъчно исторически данни, които да се използват

6. Съществени счетоводни политики (продължение)**(а) Класификация и оценяване на застрахователни договори (продължение)**

при моделирането на тези договори.

Съгласно МСФО 17.22 има възможност за освобождаване за определени видове договори от задължителното формиране на годишни кохорти с разлика от една година. Дружеството не се възползва от това изключение и прилага общото правило за годишни кохорти съгласно МСФО 17.

Модел за оценяване

МСФО 17 въвежда три модела за оценяване, отразяващи различното участие на притежателите на полици в инвестиционния резултат на застрахователната компания. Дружеството прилага и трите модела за съответните си продукти.

Общият модел на оценка (ОМ), известен също като **подход на градивните блокове (ПГБ)**, се състои от парични потоци от изпълнението (ППИ) и марж на договорното обслужване (МДО). ППИ представляват настоящата стойност на правата и задълженията на Дружеството спрямо притежателите на полици, включително прогнози за очакваните парични потоци, ефекти от дисконтиране и корекция за нефинансови рискове. МДО представлява бъдещите приходи от активни договори, които Дружеството ще признае разсрочено в периодите, през които предоставя услуга по застрахователно покритие. В началото на договора МДО не може да бъде отрицателен. Ако паричните потоци от изпълнението доведат до отрицателен МДО в началото на договора, той се признава за нула и отрицателната сума се отчита като разход незабавно в отчета за печалбата или загубата като загуба от обременяващи договори. В края на отчетния период балансовата стойност на група от застрахователни договори е сумата от пасива за оставащо покритие (ПОП) и пасива за възникнали щети (ПВЩ). ПОП се състои от парични потоци за изпълнение, свързани с бъдещи услуги и МДО, докато ПВЩ се състои от парични потоци за изпълнение, свързани с вече предоставени услуги. МДО се коригира за промени в паричните потоци, свързани с бъдещи услуги и за начисляване на лихви при фиксирани лихвени проценти при първоначалното признаване на група договори. Освобождаването на суми от МДО се признава в отчета за печалбата или загубата за всеки период, за да отрази услугите, предоставени през този период на базата на така наречените „единици за покритие“ (вижте по-долу).

Подходът с променливи такси (ППТ) е модификация на общия модел по отношение на третирането на МДО и е приложим за договори с характер на пряко участие в инвестиционния доход. Застрахователният договор има характеристика с пряко участие, ако са изпълнени следните три изисквания: съгласно договорните условия притежателят на полицата участва със свой дял в ясно определен пул от инвестиции (т. нар. базови позиции); Дружеството очаква да плати на притежателя на полицата сума, която е значителна част от възвръщаемостта на справедливата стойност на тези инвестиции; и Дружеството очаква значителна част от всяка промяна в сумите, които трябва да бъдат изплатени на притежателя на полицата, да варира в зависимост от промяната в справедливата стойност на инвестициите. Оценката дали застрахователният договор отговаря на тези три критерия се прави в началото на договора и не се преразглежда впоследствие, освен в случай на съществена промяна по договора. За договори с характеристики на пряко участие, МДО се коригира за промени в размера на дела на Дружеството в справедливата стойност на базовите позиции. Не се изисква допълнително начисляване на лихва, тъй като МДО ефективно се преизчислява с корекции за промени във финансовите рискове.

Подходът за разпределение на премията (ПРП) е опростен подход за оценяване на ПОП. Дружеството може да избере да използва ПРП, когато това води до стойност, която не се различава съществено от стойността, изчислена съгласно общия модел, или ако периодът на покритие за всеки договор в рамките на група от застрахователни договори е до една година. Съгласно ПРП, ПОП се измерва, като сумата на спечелените премии нетно от платените аквизиционни парични потоци, минус нетната сума на премията и аквизиционните парични потоци, които са били признати в печалбата или загубата през вече изтекъл отчетен период.

Оценяването на ПВЩ е идентично при трите модела на оценяване, с изключение на определянето на фиксирания лихвени проценти, използвани за дисконтиране. В момента Дружеството не прилага дисконтиране за ПВЩ поради краткия период от време, в който тези задължения остават в пасива. Около 97% от исковете се уреждат за по-малко от 1 година или приблизително през първите 2 месеца от завеждането на иска.

Модел за оценка	ОМ (ПГБ)	ППТ	ПРП
Линия бизнес			
Рисково животозастраховане	X		
Застраховки с директно участие в инвестиционния доход, в т.ч.:			
<i>Застраховки, свързани с инвестиционен фонд</i>		X	
<i>Застраховки, свързани с лихвени индекси</i>		X	
Застраховки с допълнителен негарантиран доход, в т.ч.:			
<i>Смесени застраховки Живот</i>	X		
<i>Индивидуални рентни застраховки</i>	X		
Здравни застраховки			X
Застраховка Злополука			X

6. Съществени счетоводни политики (продължение)**(а) Класификация и оценяване на застрахователни договори (продължение)****Модели за оценяване (продължение)**

По-голямата част от продуктите на Дружеството се отчитат по ОМ и ППТ. Застраховките с характер за пряко участие, при които правилата за споделяне на дохода се определят от законови/договорни права, се отчитат съгласно ППТ.

Застраховки с ДНД, при които плащанията към притежателя на полицата зависят от инвестиционния доход, но няма фиксирани правила за това как доходът се разпределя към/между притежателите на полици, както и продукти без участие в дохода (рискови застраховки), се моделират по ОМ. По-малка част от портфейла, основно едногодишни застраховки злополука и здравни застраховки, се отчитат по ПРП. Дружеството е упражнило тест за приложимост на ПРП, който показва, че много малка част от общия брой полици в портфолио Злополука и Здравно застраховане са с покритие над една година, следователно подходът е напълно приложим за тази група продукти.

Граница на договора

Границата на договора е концепция, която се използва за определяне кои парични потоци трябва да се вземат предвид при оценяване на застрахователните договори. Паричните потоци отвъд границата на договора се отнасят за бъдещи застрахователни договори. По отношение на договорите по ПРП, границата е периодът на полицата, т.е. една година или по-малко. По отношение на договорите по ОМ и ППТ, границата на договора се определя от началото на периода на покритие до крайната дата на договора.

Оценката на всяка група договори в обхвата на МСФО 17 включва всички бъдещи парични потоци в рамките на групата. Оценките на тези бъдещи парични потоци се основават на вероятностно претеглени очаквани бъдещи парични потоци. Дружеството оценява кои парични потоци ще бъдат реализирани и вероятността те да бъдат реализирани към датата на оценката. При изготвянето на тази оценка Дружеството използва информация за минали събития, текущото състояние и прогнози за бъдещото състояние. Когато оценките на парични потоци, свързани с разходи, се определят на ниво портфейл или на по-обобщено ниво, те се разпределят към групи от договори на систематична база.

Разпределението на разходите се извършва въз основа на подхода за разпределяне на разходите (виж по-долу). За определяне на допусканията Дружеството изготвя анализ на разходите на годишна база. В допълнение, МСФО 17 изисква разделянето на разходите на подлежащи на относими и неотнесими към застрахователния резултат. Всички видове разходи на Дружеството са прегледани и класифицирани в една от двете категории, въз основа на подробен анализ по направления, видове разходи и степен на принос на разходите към застрахователния резултат.

Идентифицирането на разходите за бъдещи периоди за целите на оценката на застрахователните договори се извършва в следните стъпки:

- Изключване на очаквани разходи, които не са свързани (т.е. без значение) пряко с изпълнението по договорите; Изключените разходи не участват при формирането на застрахователния резултат;
- Разпределение на оставащите очаквани разходи по функционални линии, например парични потоци за придобиване на застрахователен бизнес (аквизиционни разходи), парични потоци за обработка на искове и административни разходи;
- Разпределение на разходите от предходната стъпка към съответното продуктово портфолио и на ниво застрахователна полица за периода на полицата.

Режийни разходи

Режийните разходи включват разходи за възнаграждение, амортизационни отчисления, разходи за външни услуги, разходи за реклама и маркетинг, материали, ИТ и други външни услуги, до степента, в която не са преки разходи за застрахователни дейности, каквито са разходите за комисиони и плащанията по щети.

Разходи за придобиване

Разходите за придобиване са свързани с придобиването на нов или подновяването на текущия застрахователен бизнес. Те включват директни комисиони към посредниците за подписване или подновяване на застрахователни договори, бонуси за цялостно представяне на посредниците, други преки разходи за придобиване и част от режийните разходи (свързани с възнаграждения и ИТ разходи за стартиране на нови продукти, реклама на продукти, обработка на предложения, политики издаване и включването им в портфейла и др.). Разходите, свързани с генерирането на нов застрахователен бизнес, се разсрочват.

За портфейли, оценявани по ОМ и ППТ, паричните потоци от придобиване са включени в изчисляването на ПППИ и тяхното освобождаване се отразява на систематична база за периода на полиците. Очакваните парични потоци от придобиване са представени в Застрахователни приходи, докато действителните (възникнали) парични потоци по придобиване са представени в Разходи за застрахователни услуги. Освен представянето на тези потоци в застрахователния приход и разхода за застрахователни услуги, въздействие на разходите за придобиване в отчета за печалбата или загубата се отразява през освобождаването на МДО в периода.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)**(а) Класификация и оценяване на застрахователни договори (продължение)****Разходи за придобиване (продължение)**

За портфейла, който се измерва по ПРП, както и за немоделирания бизнес, разходите за придобиване се капитализират в началото (ОАР) на застрахователния договор и се освобождават (амортизират) пропорционално по време на срока на договора въз основа на развитието на brutния премиен резерв. Балансовата сума на ОАР не е представена в актива, а е част от застрахователните пасиви (ПОП) с отрицателен знак.

Разпределение на разходите

Дружеството е разработило процес на разпределение на режийните разходи, за да разграничи различните разходи въз основа на техния принос към застрахователния, инвестиционния и/или друг резултат, както и степента на техния принос към различните продукти. Предпазливото разпределение на разходите е важно, тъй като определя каква част от направените разходи са:

- 1) относими към застрахователни дейности и каква част не са;
- 2) подлежат на отсрочване чрез включването им в бъдещи парични потоци по моделите ОМ и ППТ; и
- 3) и каква част от тях е понесена през текущия период за застрахователни услуги, предоставени през същия период.

Дружеството е проучило естеството на общите разходи и е дефинирало каква част от тях попада във всяка от горепосочените категории. Следните стъпки са включени в процеса на разпределение на разходите:

- Редовно осчетоводяване на разходите по икономически елементи, които впоследствие се отчитат към режийните разходи. Всички те се осчетоводяват със специфичен разходен елемент в счетоводната система. Елементите на разходите имат предварително дефинирана принадлежност (въз основа на извършен преглед и вътрешни насоки на Allianz SE) към конкретна функционална област (общо 6 области: административна дейност, относима към застрахователния резултат; дейност по придобиване, относима към застрахователния резултат; обработка на искове; инвестиционна дейност; административна дейност, неотнесима към застрахователната дейност; и дейност по придобиване, неотнесима към застрахователния резултат);

- В края на месеца разходите се разпределят към съответната функционална област въз основа на предварителната дефиниция. Някои разходи могат да принадлежат към повече от една функционална област, напр. ако са само частично относими към застрахователния резултат.

- Разходите, отнасящи се към портфейлите по ОМ и ППТ, са включени в актюерските модели въз основа на плановите данни за периода. Всяка разлика между очакваните разходи и действителните разходи се нарича т.нар. вариация на разходите и тяхното влияние върху застрахователния резултат допълнително се анализира. Допълнителни промени по допусканията, свързани с включените в моделите разходи, се прилагат, когато е необходимо.

- Дружеството извършва годишен преглед на ефективността на процеса на разпределение на разходите и при необходимост се прилагат корекции и подобрения в процеса. Те се отразяват и в актюерските модели.

Всички други разходи, които не са режийни и са обвързани със застрахователната дейност и застрахователния резултат, се считат за преки разходи, т.е. те са пряко свързани с определени договори и/или продукти.

Сконтгови проценти

Дружеството прилага подход „отдолу-нагоре“ за определяне на лихвените проценти, т.е. ликвидна безрискова лихвена крива, която се коригира за разликите в ликвидните характеристики на застрахователния договор и ликвидните характеристики на финансовите инструменти, които са в основата на наблюдаваните на пазара лихвени проценти. Дружеството прилага методологията на ЕЮРА за определяне на базовата ликвидна крива за наблюдавания регион. Дружеството отбелязва, че прилагането на методологията на ЕЮРА или която и да е нейна корекция не е напълно идентично с виждането на ЕЮРА относно лихвените проценти. Дружеството подчертава целесъобразността на методологията на ЕЮРА за целите на извеждането на лихвените проценти съгласно МСФО 17. Повечето от параметрите и допусканията трябва да се валидират редовно. В случай, че фактите и обстоятелствата сочат, че приложените методологии, параметри или предположения вече не са в съответствие с МСФО 17, може да се наложи те да бъдат коригирани и следователно може също да се отклонят от мнението на ЕЮРА. По същия начин, всяка промяна в методологията на ЕЮРА не задейства задължително промяна в методологията на МСФО 17 по подразбиране, но може да се счита за причина за повторно валидиране на допускания и параметри.

За да отрази характеристиките на ликвидност на застрахователните договори, подходът на Дружеството се основава на спред на референтния портфейл, коригиран за очаквани и неочаквани кредитни загуби и коефициента на приложение. Коефициентът на приложение отразява разликите в характеристиките на неликвидността на пасивите и избрания референтен портфейл.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)**(а) Класификация и оценяване на застрахователни договори (продължение)****Сконтони проценти (продължение)**

За целите на анализа, портфолиото на Дружеството е разделено на 3 части:

- Бизнес с ДНД – това включва смесени застраховки Живот и индивидуални ренти.
- Застраховки, свързани с инвестиционни фондове – с директно участие в дохода.
- Бизнес без участие в инвестиционния доход – всички останали продукти, които не попадат в горните категории. Това е основно рисковият портфейл на Дружеството.

Към всеки от тези портфейли е отнесен определен коефициент на приложение, който се базира на групи, определени на ниво Allianz Group. Групирането се основава на калибриране и осредняване за различни дружества с последващи корекции по експертна преценка и трябва да се използват от всички дружества в Групата. Калибрирането трябва да се валидира редовно, но след отчетния период. При оценяване на критериите за всяка група от договори, трябва да се вземат предвид съществени аспекти. Тоест, критериите трябва да бъдат изпълнени за доминиращата част от договорите в групата.

Съотношение	Критерии
Група 1 – 100%	Портфолиото от застрахователни пасиви не включва опция за откуп за притежателя на полицата или само опция за откуп, при която изплащането е сигурно. Портфейлът от застрахователни задължения не включва риск от смърт.
Група 2 – 90%	Застрахователни задължения, различни от тези, посочени в група 1, с възможна, но много ограничена несигурност относно рисковете откупуване и смъртност. Примерни характеристики, които ограничават такава несигурност, биха включвали възпиращи фактори като значителни гарантирани лихвени проценти, надвишаващи текущата пазарна възвръщаемост или негарантиран допълнителен доход, значителни санкции в случай на каквато и да е форма на отказ и липса на гаранция за отказ, значителни натрупани ползи или краен бонус и съществуването на значителни „in-the-money“ опции и гаранции.
Група 3 – 0%	Всички инвестиционни и биометрични рискове се поемат от притежателя на полицата и няма допълнително участие в дохода.
Група 4 – 75%	Включва всички застрахователни задължения, които не попадат в групите от 1 до 3.

Класификацията на всяко портфолио е както следва:

- Бизнес с ДНД – това портфолио попада в група 2 с коефициент на приложение 90%. Продуктите в тази категория имат гарантирана лихва; такса при откуп; също, несигурност относно смъртност и откупуване.
- Застраховки, свързани с инвестиционни фондове – това портфолио попада в група 3 с коефициент на приложение 0%. Това се дължи на липсата на гаранции и поради това, че инвестиционният риск е поет от притежателя на полицата.
- Бизнес без участие в инвестиционния доход – използва се група 4 с коефициент на приложение 75%.

Коефициентът на приложение се коригира, за да отрази несъответствията между активите (базовите позиции) и пасивите. Референтният портфейл за бизнеса с ДНД се основава на собствени активи, тъй като стойността на задължението зависи от представянето на базовите позиции. За портфейла без участие в дохода се използва корекция за променливост, използвана по Платежоспособност II (КП) с коригиран коефициент на приложение и корекция за кредитен риск. КП по Платежоспособност II е избран като референтен, тъй като портфейлът на Дружеството по Платежоспособност II е изчислен по справедлива стойност, в съответната валута, и необходимите данните за калкулацията са налични и/или лесно достъпни.

Корекцията на риска включва както очакваната кредитна загуба (фундаментален спред), така и неочакваната кредитна загуба (несигурност от гледна точка на фундаменталните спредове). Подходът на Allianz Group е да се изчисли очакваната кредитна загуба (ОКЗ) чрез прилагане на фундаментални спредове по условия, категории активи и кредитни качества. Дружеството прилага фундаментални спредове на Allianz Group, които се изчисляват в съответствие с историческия опит за кредитно неизпълнение, в съответствие с параметризацията на рисковите модели и вземайки предвид отчитането по МСФО 9. Фундаменталните спредове отразяват риска от неизпълнение, като се има предвид дългосрочното неизпълнение, отразено от бъдещо понижаване (ако исторически имплицитно се наблюдава такова спредове за неизпълнение). Краткосрочните колебания на риска от неизпълнение и риска от понижаване на рейтинга се отразяват само частично на база средната стойност за достатъчно дълга поредица от данни за неизпълнение. Това е в съответствие със стратегия „купи и задърж“ за активи, обезпечавачи дългосрочни застрахователни задължения. Подходът на Allianz Group за неочаквана кредитна загуба е да се изчисли като процент от ОКЗ, който се калибрира (редовно, най-често годишно, или при всяка голяма промяна на пазарните условия) чрез подхода на цената на капитала, а именно като цена на капитала, необходим за покриване на неблагоприятен сценарий на кредитен риск за период от 1 година.

Корекцията на ликвидността се прилага като паралелно изместване към безрисковата базова крива преди последната лихвена точка.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)**(а) Класификация и оценяване на застрахователни договори (продължение)****Корекция за нефинансов риск**

Корекцията за нефинансов риск е включена в очакваните парични потоци и представлява компенсация, необходима за поемане на нефинансовия риск, произтичащ от несигурността в бъдещите парични потоци. Подходът за изчисление се основава на повторно използване на изчисления по Платежоспособност II рисков марж, като използването е в разумна степен. Корекцията на риска съгласно МСФО 17 се изчислява с помощта на подхода на цената на капитала, т.е. като настояща стойност на бъдещите разходи за капитала. При изчислението се вземат предвид само съответните нехеджируеми нефинансови рискове. Рисковият капитал се изчислява за всяка рискова категория и на ниво бизнес. Впоследствие се разпределя към всяка разчетна единица. Рисковият капитал се определя при 99,5% ниво на сигурност. Всеки рисков капитал се проектира с подходящ рисков драйвер. Прогнозираните рискове са агрегирани и диверсифицирани. Дружеството прилага 6% цена на капитала, лямбда параметър от 0,975 и коефициент на групова диверсификация от 0,69. Въвеждането на лямбда параметър λ е предложение на ЕЮРА, което все още не е част от изчисляването на рисковия марж по Платежоспособност II, но се очаква да бъде въведено в бъдеще. Освен това, тъй като Дружеството е част от по-голямо дружество на групата, допълнителен параметър е $us-d$ - коефициент на диверсификация на групата, който отчита диверсификацията между Дружествата в Групата. Полученият размер на корекцията на риска отговаря на ниво на сигурност от 63,3%.

Услугите по застрахователни договори са услугите, които Дружеството предоставя на притежателите на полици по застрахователни договори. Те включват: (а) покритие за застрахователни събития и (б) генериране на възвръщаемост от инвестиции за застрахователни договори без характеристики на пряко участие в дохода.

Единиците на покритие са среднопретеглена стойност на единиците за покритие за застрахователната част и инвестиционната част за срока на договора. Единиците за покритие на застрахователната част се състоят от застрахователната сума, а единиците за покритие на инвестиционната част се състоят от математически резерв.

Застрахователни финансови приходи и разходи и други финансови разходи

Застрахователните финансови приходи и разходи отразяват ефектите от финансовите рискове върху балансовата стойност на група от застрахователни договори. Финансовите разходи включват също ефекта от стойността на парите във времето (т.е. лихвеното натрупване върху всички ППИ, корекцията за нефинансов риск и МДО), както и ефекта от промените във финансовите рискове.

Натрупването на лихви се признава в отчета за печалбата или загубата в позиция „Финансови приходи/(разходи) по издадени застрахователни договори“. То представлява приспадане на ефекта на дисконтиране (стойността на парите във времето) от настоящата стойност на бъдещите парични потоци, произтичащи от промяната във времето, и се изчислява с помощта на крива на заключения лихвен процент (фиксирана в началото на договора).

Промените в предположенията, дължащи се на финансов риск, които не влияят върху времевата стойност на парите, се признават като застрахователни финансови приходи или разходи в печалбата или загубата.

Промяната в дисконтовия процент се изчислява въз основа на текущите пазарни проценти. Следователно, ефектът и промените във времевата стойност на парите в резултат на изтичането на времето, т.е. разликата между текущия дисконтов процент и фиксирания (заклучен) процент се признава като застрахователен финансов приход или разход в Друг всеобхватен доход, като Дружеството е приложило възможността за отразяване в друг всеобхватен доход.

За договори по ОМ, движенията на застрахователни финансови приходи и разходи са до голяма степен компенсирани от движенията на нереализираните печалби и загуби за активи, отчитани по ССДВД, тъй като основната част от тези активи се използват за покриване на паричните потоци и допълнителен негарантиран доход по полици, измерени по ОМ.

За договори по ППТ, тъй като финансовите рискове се поемат изцяло от застрахованите лица, движенията на застрахователните финансови приходи и разходи, свързани със застрахователните пасиви, се компенсират изцяло от инвестиционния резултат на активите, държани за този тип договори (прехвърлени са от отчета за печалби или загуби към ДВД). Следователно, от портфолиото на ППТ не произтича остатъчно салдо в ДВД.

Обременяващи договори

Дружеството оценява издадените застрахователни договори при първоначалното им признаване и всички очаквани загуби се признават в отчета за печалбата или загубата и отчета за финансовото състояние през компонента на загубата. Тъй като компенсирането на очаквани загуби от застрахователни договори с печалби от печеливши застрахователни договори не е позволено, увеличаването на детайлността води до нарастващ брой така наречени групи с обременяващи договори. Когато група печеливши договори станат обременяващи, МДО се коригира до стойност нула и очакваната загуба се признава незабавно в отчета за печалбата или загубата на ред „Разходи по застрахователни услуги“ („Загуба от обременяващи договори и обратно проявление на такива загуби“). Ако в следващите периоди тази група отново се окаже печеливши, загубата се сторнира чрез същата линия на отчета за печалбата или загубата и балансът на МДО се възстановява до размера на очакваните бъдещи печалби.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)**(а) Класификация и оценяване на застрахователни договори (продължение)****Договори с допълнителен негарантиран доход (ДНД)**

Договор с клауза за допълнителен, негарантиран доход е договорно право на застрахованото лице да получи като добавка към гарантираните минимални плащания допълнителни плащания, които могат да бъдат съществена част от цялото договорено плащане, и чиято сума и момент на разпределяне са определени с решение на Дружеството и които съгласно условията по договора са на база на:

- резултатът на специфична група от договори или специфичен тип договори;
- реализирани и/или нереализирани инвестиционни приходи на специфична група от активи, държани от Дружеството или;
- печалбата или загубата на Дружеството.

Сумата на този допълнителен, негарантиран доход, разпределен по решение на Дружеството, се акумулира като част от застрахователните пасиви на Дружеството.

Застрахователни премии

За продукти, оценени съгласно ОМ и ППТ, Дружеството не признава директно приход в отчета за печалбата или загубата за брунтните записани премии, но увеличава ПОП с получените премии. Основният двигател на застрахователния приход на Дружеството е освобождаването на МДО, в който получените премии вече са били отразени.

Цедираните премии се отразяват като застрахователен разход на ред „Нетен резултат от държани презастрахователни договори“, след като станат дължими по презастрахователен договор.

Такси

Всички очаквани такси, свързани със застрахователни договори, като такса по откупуване, такса за управление на застраховки, свързани с инвестиционни фондове, такса за превключване между фондове по такива договори и предварителни такси („такси на входа“) и други подобни, са включени в оценката на ППИ, като приходът от тях се признава на систематична база за периода на полиците чрез освобождаването на МДО. Действително удържаните такси се приспадат от размера на ПОП и съответно от стойността на активите по застраховки, свързани с инвестиционни фондове, срещу увеличение на другите инвестиции на Дружеството (различни от тези по застраховки, свързани с инвестиционни фондове).

Възникнали щети

Възникналите щети включват всички плащания по претенции заедно с изменението през периода на пасива за възникнали щети.

Пасив за възникнали щети (ПВЩ)

ПВЩ включва начислени задължения, които са формирани в резултат на най-добрата оценка на Дружеството за размера на възникналите, но все още неизплатени претенции към датата на отчета, независимо дали са били заявени или не. ПВЩ се оценява чрез преглед на подадени индивидуални претенции и натрупване на задължение за възникнали, но незааявени претенции. Делът на презастрахователите в ПВЩ се оценява подобно на ПВЩ. Възстановяванията от презастрахователи се измерват по начин, който следва методите за оценка на възникнали, но изплатени претенции, покрити от презастрахователна полица.

Методите и оценките, използвани за изчисляване на ПВЩ/ цедиран ПВЩ, подлежат на регулярен преглед.

Немоделирани застрахователни пасиви

Немоделираните застрахователни пасиви са представени от математическия резерв, изчислен на базата на нетната записана премия, която е разликата между настоящата стойност на бъдещите застрахователни плащания и настоящата стойност на бъдещите нетни премии. Задължението се интерполира линейно и се изчислява проспективно.

Първоначалните разходи за придобиване се разсрочват през живота на полиците, образувайки позиция за отложени разходи за придобиване, която се представя нетно в намаление на застрахователното задължение.

Изчисленията на математическия резерв се основават на предположения, включително вероятност за смърт на застрахования (коефициент на смъртност), заболяемост на застрахования и заложените режийни разходи, отнесени към съответното портфолио.

Немоделираните застрахователни пасиви не се оценяват чрез прилагане на модел съгласно МСФО 17 поради несъществеността и значителните усилия, които биха били поети, ако бъдат моделирани. Дружеството счита тяхната стойност, измерена по метода, описан по-горе, като добро приближение на тяхната най-добра оценка.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)**б) Задължения по инвестиционни договори**

Дружеството има задължения по инвестиционни договори без значителен застрахователен риск, които се оценяват по амортизирана стойност съгласно МСФО 9. Това са краткосрочни договори (до 1 година) и тяхното задължение се равнява на дължимите анюитетни плащания.

в) Презастраховане

В обичайната си дейност Дружеството прехвърля част от застрахователния риск към презастрахователи, за да намали възможните нетни загуби (диверсификация на риска). Презастрахователният договор не отменя прякото задължение на Дружеството към застрахованото лице. Цедираните премии и възстановените щети се представят в отчета за печалбата или загубата като част от „Нетен резултат от държани презастрахователни договори“. Презастрахователните възстановявания, вземания и задължения са представени нетно в актива на отчета за финансовото състояние като „Активи по презастрахователни договори“, тъй като Дружеството ги урежда на нетна база и на ниво презастраховател.

Договори, при които се прехвърля значителен застрахователен риск, се отчитат като застрахователни договори. Възстановяванията по тях се признават през същата година, в която са възникнали съответните искове. Възстановимите суми се преоценяват редовно, за да отразят общите суми, които се очаква да бъдат възстановени от презастрахователите. Разходите за презастраховане, свързани с дългосрочни договори, се признават за срока на застрахователната полица, като се използват предположения, които са в съответствие с признаването на застрахователния доход за периода на полиците.

Към 31.12.2023 г. Дружеството не е приложило модел за оценка на презастрахователните договори в съответствие с МСФО 17, тъй като счита, че оценката съгласно досегашните принципи (МСФО 4) е достатъчно приближение на стойността, която би се получила, ако изчислението е извършено по Общия модел за оценка или по Подхода на разпределяне на премията. По-голямата част актива е свързан с презастрахователни договори, които презастраховат краткосрочни договори (до 1 година), което допълнително влияе върху избора за прилагане на опростена оценка на презастрахователните договори.

(г) Нетен инвестиционен доход

Нетният инвестиционен доход включва: Лихвен доход от финансови активи, които не се оценяват по ССПЗ, Нетни печалби/ (загуби) от инвестиции, оценявани по ССПЗ, Нетни печалби от инвестиции в дългови инструменти по ССДВД, рекласифицирани в печалби и загуби, Нетно изменение в очакваните кредитни загуби, Нетни печалби и загуби от валутна преоценка, Нетно изменение в задължения по инвестиционни договори, както и нетен резултат от преоценка и продажба на инвестиционни имоти.

Приходите от лихви се признават по метода на ефективния лихвен процент. Приходите от дивиденди се признават в печалбата или загубата на датата, на която Дружеството получи правото на дивидент.

(д) Сделки в чуждестранна валута

Сделките в чуждестранна валута се отчитат чрез функционалната валута по обменния курс, приложим към датата на транзакцията. Монетарните активи и пасиви, деноминирани в чуждестранна валута, се признават във функционалната валута по заключителния обменен курс на БНБ към датата на отчета.

Курсовите разлики, произтичащи от монетарни позиции, са разликата между амортизираната стойност във функционална валута в началото на периода, коригирана с ефективната лихва и плащания през периода, и амортизираната стойност в чуждестранна валута, преизчислена към края на периода.

Курсовите разлики, произтичащи от преизчисляването на функционалната валута, се признават в отчета за печалбата или загубата. Обменният курс на българския лев (BGN) е фиксиран към еврото (EUR) в съотношение 1,95583 лева за 1,0 евро (2022: 1,95583).

(е) Данъци**Данък върху дохода**

Дружеството дължи данък върху корпоративната печалба съгласно действащото законодателство на Република България. Данъкът във финансовия отчет включва текущи и отсрочени данъци.

Разходите за корпоративен подоходен данък се отчитат в отчета за печалбата или загубата, с изключение на статиите, които са представени в друг всеобхватен доход.

Текущ данък

Текущият данъчен разход се изчислява, като се използват данъчни ставки, валидни за текущата отчетна година, и всички корекции, изисквани съгласно местния закон за корпоративния данък. Номиналната данъчна ставка в Република България за 2023 г. е 10% (2022 г.: 10%). Дължимият текущ данък се изчислява въз основа както на сумите, признати за текущ данък в отчета за печалбата или загубата, така и на позициите в ДВД, които подлежат на текущо данъчно облагане (нереализирани печалби и загуби от инвестиции, отчитани по ССДВД).

6. Съществени счетоводни политики (продължение)
(е) Данъци (продължение)**Отсрочен данък**

Отсроченият данък се изчислява чрез прилагане на балансовия метод за всички временни разлики между балансовата стойност на всички активи и пасиви, признати във финансовите отчети и съответните им данъчни основи, определени за данъчни цели.

Отсроченият данък се оценява по данъчните ставки, които се очаква да се прилагат за временните разлики, когато възникнат обратно, въз основа на закони, които са в сила към датата на отчета.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се компенсират само ако има правно основание за приспадане на текущи данъчни активи и пасиви и те се отнасят до данъци върху печалбата, наложени от същите данъчни власти и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания за данък върху приходите.

Дружеството признава отсрочен данъчен актив само до степента, до която е вероятно да има налични бъдещи печалби или облагаеми разлики, срещу които могат да се използват неизползаните данъчни загуби или данъчен кредит. Отсрочените данъчни активи се коригират (отписват) в съответствие с намаляването на вероятността от данъчни ползи. Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преразглежда в края на всеки отчетен период и се намалява до степента, до която е вероятно Дружеството да генерира облагаема печалба или облагаеми временни разлики, които могат да бъдат приспаднати или компенсирани срещу отсрочения данъчен актив в рамките на законоустановените срокове за приспадане на данъчни разлики.

Отсрочените данъци върху дохода, свързани с позиции, които са компоненти на друг всеобхватен доход или позиция на собствения капитал в отчета за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на друг всеобхватен доход или позиция на собствения капитал.

Към 31.12.2023 г. и към 31.12.2022 г. отсрочените данъци върху печалбата на Дружеството се измерват по корпоративната данъчна ставка от 10%, валидна за 2023 г. (2022 г.: 10%).

Внедряване на глобален допълнителен данък

През декември 2021 г. Организацията за икономическо сътрудничество и развитие („ОИСР“) публикува Данъчни предизвикателства, произтичащи от цифровизацията на икономиката – Глобални правила за модела срещу ерозията на данъчната основа (втори стълб): Приобщираща рамка за BEPS, наричана по-долу „моделните правила на втория стълб на ОИСР“ или „правилата“. Правилата са предназначени да гарантират, че големите мултинационални предприятия в обхвата на правилата плащат минимално ниво на данък върху доходите, възникващи през определен период във всяка юрисдикция, в която оперират. Като цяло правилата прилагат система от допълнителни данъци, която довежда общия размер на данъците, платени върху свръхпечалбата на дадено предприятие в дадена юрисдикция, до минималната ставка от 15%. Правилата са въведени в националното законодателство на Република България с малки отклонения чрез Закон за изменение и допълнение на Закона за корпоративното подоходно облагане. С него се въвежда 15% минимален глобален корпоративен данък, считано от 1 януари 2024 г. Законът е в унисон с Директива на ЕС 2022/2523.

Правилата засягат текущия данък върху доходите, когато законодателството влезе в сила. Прилагането на правилата на модела на втория стълб на ОИСР и определянето на тяхното въздействие върху финансовите отчети по МСФО е сложно и поставя редица практически предизвикателства. Дружеството е приложило задължително временно изключение от счетоводното отчитане на отсрочените данъци, произтичащи от прилагането на Модела на правила по Втори стълб. В резултат на това, при изчисление на отсрочените данъци към 31.12.2023 г. е приложило съществуващата данъчна ставка (по чл. 20 от ЗКПО) в размер на 10%. Дружеството е в обхвата на задължените лица и очаква да бъде засегнато от промените в ЗКПО, свързани с определянето на допълнителен корпоративен данък по новите правила съгласно Модела на правила по втори стълб и е в процес на анализ и оценка на влиянието и ефектите.

(ж) Машини, съоръжения и оборудване**Първоначално признаване**

Машините, съоръженията и оборудването се оценяват първоначално по цена на придобиване, която включва разходите, пряко свързани с придобиването и привеждането на актива в работно състояние. Когато тези активи включват основни компоненти с различен полезен живот, те се отчитат отделно за целите на амортизацията.

Последващо оценяване

За целите на последващото оценяване на машините, съоръженията и оборудването, Дружеството прилага модела по себестойност и ги отчита по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и натрупаните загуби от обезценка.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)
(ж) Машини, съоръжения и оборудване (продължение)**Последващи разходи**

Разходите за ремонт и поддръжка се признават текущо в периода, в който са възникнали. Последващи разходи, направени за подмяна на части от машини, съоръжения и оборудване, които се отчитат индивидуално, включително ремонти, се капитализират. Други последващи разходи се капитализират само в случаите, когато има вероятност Дружеството да получи бъдещи икономически ползи, свързани с актива. Всички други разходи се отразяват в отчета за приходите и разходите като текущ разход.

Амортизация

Амортизацията се начислява по линейния метод с цел разсрочване на разходите на равни части през целия очакван полезен живот на актива. Използваните годишни амортизационни норми (приложими и за сравнителния период) са както следва:

- Компютърна техника – 2 до 5 години;
- Моторни превозни средства – 4 години;
- Произведения на изкуството - неопределен полезен живот;
- Мебели – 7 години;
- Други активи - в зависимост от вида на актива.

Определеният полезен живот на имотите, машините и оборудването се преразглежда от ръководството на Дружеството в края на всеки отчетен период. Когато се установят значителни отклонения от бъдещите очаквания относно полезния живот на активите, те се коригират перспективно.

(з) Нематериални активи

Нематериалните активи са представени по цена на придобиване, намалена с начислената амортизация и загуба от обезценка. Разходите, свързани с последващи промени и поддръжка на нематериални активи, се капитализират само когато бъдещата икономическа печалба от актива се увеличи. Всички други бъдещи разходи се признават като разходи в периода, в който са направени.

Амортизация на нематериални активи

Амортизацията се начислява по линейния метод, съгласно определени амортизационни норми с цел отразяване равномерно разпределяне на стойността на дълготрайните активи за очаквания период на използване. По-долу са представени използваните годишни амортизационни норми, приложими и за сравнителния период:

- Лицензи- 2-5 години
- Софтуер - 2-5 години
- Дългосрочен договор за ексклузивитет с друга финансова институция - 5 години

Балансовата стойност на нематериалните активи се преглежда за обезценка в края на всяка година, както и когато има събития или промени в обстоятелствата, които показват, че балансовата стойност може да надвиши тяхната възстановима стойност. В случай на установена обезценка, разходът се включва в отчета за печалбата или загубата

(и) Недеривативни финансови инструменти**Недеривативни финансови активи****Признаване и първоначално оценяване**

Всички финансови активи и пасиви се признават, когато Дружеството стане страна по договорните условия на инструмента. Финансов актив или финансов пасив се оценява първоначално по справедлива стойност плюс, за позиции, които не се отчитат по ССПЗ, транзакционните разходи, които са пряко свързани с придобиването или издаването.

Класификация

При първоначално признаване финансов актив се класифицира като оценен по амортизирана стойност (АС), по справедлива стойност през друг всеобхватен доход (ССДВД) или по справедлива стойност в печалбата или загубата (ССПЗ).

Финансовите активи не се рекласифицират след първоначалното им признаване, освен ако Дружеството не промени бизнес модела за управление на финансови активи, при което всички засегнати финансови активи се прекласифицират от деня, в който промяната в бизнес модела влезе в сила.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)
(и) Недеривативни финансови инструменти (продължение)**Недеривативни финансови активи (продължение)***Бизнес модел и последващо оценяване*

ССПЗ - Тези активи впоследствие се оценяват по справедлива стойност. Нетните печалби и загуби, приходите от лихви и дивиденди се признават в отчета за печалбата или загубата, с изключение на хеджирани деривати, за които се прилага хеджиране. Дружеството оценява по ССПЗ всички активи по застраховки, свързани с инвестиционен фонд (ЗИФ), и всички други активи, които се прехвърлят към/от клиентски сметки съгласно условията на ЗИФ и първоначално закупени с цел инвестиция по ЗИФ. Този тип активи са значителна част от капиталовите инструменти на Дружеството (договорни фондове) и част от неговите дългови ценни книжа (държавни и корпоративни облигации).

ССДВД - Тези активи впоследствие се оценяват по справедлива стойност. Печалбите и загубите от пазарна преценка се признават в Друг всеобхватен доход (ДВД). Обезценките, вкл. очакваните кредитни загуби и тяхното възстановяване, са представени в печалбата или загубата, както и в собствения капитал без влияние върху балансовата стойност на активите. Печалбите и загубите от валутни преценки се признават в печалбата или загубата, с изключение на тези, свързани с печалбите и загубите от пазарни преценки, включени в ДВД (в този случай печалбите и загубите от валутни преценки също се признават в ДВД). Приходите от лихви се изчисляват с помощта на ефективния лихвен процент и се признават в печалбата или загубата. При отписване натрупаните печалби или загуби се рекласифицират от ДВД в печалбата или загубата. Дружеството оценява по ССДВД по-голямата част от своите дългови ценни книжа (облигации). Това са основно държавни облигации с висок кредитен рейтинг, които се използват преди всичко за обезпечаване на задължения по дългосрочни застрахователни договори (Смесени застраховки живот и индивидуални рентни застраховки) – по отношение на парични потоци, доходност (подобно на гарантираната доходност на математическия резерв) и матуритет. Тъй като бизнес моделът на тези активи предполага съответствие и корелация със застрахователни пасиви, ССДВД се счита за най-подходящия модел за тяхното последващо оценяване.

АС – Тези активи впоследствие се оценяват по себестойност, като се използва методът на ефективния лихвен процент. Загубите от обезценка и тяхното възстановяване се приспадат от /или съответно добавят/ към балансовата стойност на активите. Приходите от лихви, загубите от обезценка и тяхното възстановяване, както и печалбите и загубите от валутна преценка се признават в отчета за печалбата или загубата. Печалби или загуби от отписвания се признават в печалбата или загубата. Дружеството оценява по АС активи, за които амортизираната стойност се счита за надеждно приближение на тяхната справедлива стойност, като например: търговски и други вземания (незастрахователни), срочни депозити, заеми, финансови лизинги, парични средства и парични еквиваленти.

Отписване

Дружеството отписва финансов актив, когато договорните права върху паричните потоци изтекат или когато правата за получаване на договорни парични потоци се прехвърлят чрез транзакция, при която по същество всички рискове и ползи от собствеността са прехвърлени или Дружеството не прехвърля и не запазва по същество всички рискове и ползите от собствеността, нито запазва контрол върху актива.

Обезценка

Загубата от обезценка се изчислява в зависимост от рисковата група, в която е отнесен активът, и може да бъде:

- Очаквана кредитна загуба за 12 месеца – Загуби, произтичащи от всички възможни събития по неизпълнение в рамките на 12 месеца след края на отчетния период (т. нар. ниво 1);
- Очаквана кредитна загуба за целия срок на актива – Загуби, произтичащи от всички възможни събития по неизпълнение спрямо очаквания живот на финансовия инструмент (т. нар. ниво 2), включително и когато активът е изцяло кредитно обезценен (ниво 3).

Очакваната кредитна загуба за целия срок на актива се изчислява, ако кредитният риск за финансовите активи към датата на отчитане, се увеличи значително спрямо първоначалното признаване, а очакваната кредитната загуба за 12 месеца се изчислява ако кредитният риск не се променя значително.

Дружеството признава загуба от обезценка за очакваните кредитни загуби (ОКЗ) за:

- финансови активи оценявани по амортизирана стойност;
- финансови активи, оценявани по ССДВД
- активи по договори.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)**(и) Недеривативни финансови инструменти (продължение)****Недеривативни финансови активи (продължение)****Обезценка (продължение)**

Дружеството измерва загубата от обезценка по стойност равна на ОКЗ за целия живот на финансовия актив, освен за следните, за които се измерва ОКЗ за 12-месечен период:

- финансови активи, за които е определено, че имат нисък кредитен риск към отчетната дата; и
- финансови активи, за които кредитният риск (т.е. рискът от неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент) не е нараснал значително от първоначалното признаване.

Загубите от обезценка на търговските и други вземания (незастрахователни), парични средства и парични еквиваленти, срочни депозити и активите по договор се оценяват в размер, равен на ОКЗ за целия срок на актива.

При определяне дали кредитният риск на даден финансов актив е нараснал значително след първоначалното признаване и при оценяването на ОКЗ, Дружеството взема предвид разумна и обоснована информация, която е подходяща и достъпна без излишни разходи или усилия. Това включва както количествена, така и качествена информация и анализ, основани на историческия опит на Дружеството и обоснована кредитна оценка и включваща прогнозна информация.

Общата рискова рамка на Allianz Group (Групата) по Платежоспособност II служи като основа за изчисления на обезценки по МСФО 9 от Дружеството. По отношение на кредитните рейтинги, които представляват основен параметър на кредитния риск, Дружеството използва повторно оценката на Платежоспособност II за дългосрочната кредитоспособност на своите контрагенти. В детайли присвояването на рейтинг Платежоспособност II за инвестиционния портфейл на Дружеството се основава на рейтинги на външни агенции, надградени с вътрешната кредитна оценка на Групата. Вътрешната кредитна оценка се използва за добавяне на моментен компонент към дългосрочните рейтинги, за да се улови текущата пазарна информация и да се добави прогресивна информация. Дружеството използва диапазони с рейтинги, които показват значително увеличение на кредитния риск и следователно необходимост за прехвърляне от ниво 1 към ниво 2. В допълнение, рейтинговото ниво зависи от очаквания падеж на инвестицията. Прехвърлянето към ниво 3 се задейства от рейтинг D или когато са настъпили едно или повече събития, които имат вредно въздействие върху очакваните бъдещи парични потоци на съответния финансов актив. Дружеството следва подход, базиран на паричните потоци, за изчисляване на очакваната кредитна загуба (ОКЗ). За изчисляването на ОКЗ, Дружеството използва преходни матрици, които отчитат вероятността от неизпълнение като количествена мярка за кредитното качество на финансов инструмент или контрагент, със съответен присвоен рейтинг и ниво, както и вероятността за преход към друго ниво, като определя количествено вероятността за промяна в рейтинга с течение на времето. Използваните количествени критерии са, както следва:

- Рейтинг от AAA до BB- се отнася за групи 1-3 – активът в ниво 1 (Очаквана кредитна загуба за 12 месеца);
- Рейтинг от B+ до C се отнася за групи 4-11 – активът е в ниво 2 (Очаквана кредитна загуба за целия срок на актива);
- Рейтинг D се отнася за група 12 – активът е в ниво 3 (Кредитно обезценен).

Дружеството счита, че финансовият актив е в неизпълнение, когато:

- е малко вероятно кредитополучателят да изплати кредитните си задължения към Дружеството в пълен размер, без да изисква от Дружеството действия като реализиране на гаранция (ако има такава); или
- финансовите активи, за които просрочието е по-голямо от 90 дни.

Дружеството счита, че дълговата ценна книга има нисък кредитен риск, когато кредитният риск е сквивалентен на глобално възприетото определение на „инвестиционен клас“ (над BBB- по скалата на S&P).

ОКЗ за целия живот са тези ОКЗ, които са резултат от всички възможни събития на неизпълнение през очаквания живот на финансовия инструмент.

Оценяване на ОКЗ

ОКЗ са вероятно претеглени приблизителни оценки на кредитните загуби. Кредитните загуби се отчитат по настояща стойност на всички парични дефицити (тоест разликата между дължимите паричните потоци, които се дължат от едно дружество в съответствие с договора и паричните потоци, които Дружеството очаква да получи). ОКЗ се дисконтират е ефективния лихвен процент на финансовия актив.

За депозити на поискване (парични средства по разплащателни сметки) оставащият срок на договора се счита за 3 месеца. За търговски и други вземания оставащият срок на договора се счита за 12 месеца или до падежа, ако е по-малко от 12 месеца след датата на отчета.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)
(и) Недеривативни финансови инструменти (продължение)**Недеривативни финансови активи (продължение)***Оценка за наличие на кредитна обезценка*

Към всяка отчетна дата Дружеството оценява дали финансовите активи, отчитани по амортизирана стойност или по ССДВД са с кредитна обезценка. Финансовият актив е с кредитна обезценка, когато едно или повече събития е възникнало, което има определено влияние върху очакваните бъдещи парични потоци от финансовия актив. Доказателствата, че финансов актив е кредитно обезценен, включват следните наблюдаеми данни:

- значителни финансови затруднения на кредитополучателя или емитента;
- нарушение на договор като неизпълнение или просрочие над 90 дни;
- реструктурирането на заем или аванс от Дружеството при условия, които Дружеството не би разгледало иначе;
- вероятно е кредитополучателят/емитентът да влезе в несъстоятелност или друга финансова реорганизация; или
- изчезването на активен пазар за ценна книга, поради финансови затруднения.

Балансовата стойност на кредитно обезценен актив се отписва, когато Дружеството няма разумни очаквания да възстанови финансовия актив изцяло или част от него. Въпреки това, отписаните финансови активи все още могат да бъдат обект на принудително изпълнение, за да се спазят процедурите за възстановяване на Дружеството.

Недеривативни финансови пасиви – класификация, последващо оценяване и отписване

Финансовите пасиви се класифицират по амортизирана стойност или по ССПЗ. Финансов пасив се класифицира като ССПЗ, ако се държи за продажба или търгуване или е определен като такъв при първоначалното признаване. Финансовите пасиви по ССПЗ впоследствие се оценяват по справедлива стойност, а печалбите/загубите и разходите за лихви се признават в печалбата или загубата.

Останалите финансови пасиви се оценяват впоследствие по цена на придобиване, като се използва методът на ефективния лихвен процент. Разходите за лихви и валутните печалби/загуби се признават в печалбата или загубата. Всяка печалба или загуба при отписване също се признава в отчета за печалбата или загубата.

Дружеството отписва финансов пасив, когато неговите договорни задължения са изпълнени, отменени или изтекли. Дружеството също така отписва финансов пасив, когато неговите условия се променят и паричните потоци на модифицирания пасив са съществено различни, при което се признава нов финансов пасив въз основа на променените условия. При отписване разликата между балансовата стойност и платеното възнаграждение (включително всички прехвърлени непарични активи или пасиви) се признава в печалбата или загубата.

Финансови инструменти – компенсирани представяне

Дружеството компенсира финансовите активи и финансовите пасиви и нетната сума се представя в баланса само когато Дружеството има правно основание да компенсира сумите и има намерение да уреди на нетна база или едновременно да организира уреждането на активите и пасивите.

(ii) Деривативни финансови инструменти

Дружеството използва деривативни финансови инструменти за отчитане на опции, включени в структурата на застраховки, свързани с инвестиционни фондове.

Дериватите се признават първоначално по справедлива стойност, тъй като пряко свързаните разходи по сделката се признават в печалбата или загубата, когато бъдат направени. След първоначалното признаване дериватите се оценяват по справедлива стойност и ефектите от промените в справедливата стойност се отчитат в отчета за печалбата или загубата в „Нетен инвестиционен доход“.

(к) Оценка на справедливата стойност

Активите, които се оценяват и представят по справедлива стойност, са: финансови активи по ССПЗ, активи по застраховки, свързани с дялове в инвестиционни фондове (задължително по ССПЗ), финансови активи по ССДВД и инвестиционни имоти. Справедливата стойност е цената, която би била получена от продажбата на актив или би била платена за прехвърляне на пасив в обичайна транзакция между пазарни участници към датата на оценяване на основния пазар за Дружеството или, при липса на такъв, в най-изгоден пазар, до който Дружеството има достъп към тази дата. Справедливата стойност на пасив отразява риска от неизпълнение на задължение. Когато е възможно, Дружеството измерва справедливата стойност на даден инструмент, като използва директни котирани цени на активен пазар за този инструмент. Пазарът се счита за активен, когато транзакциите за актива или пасива се изпълняват с достатъчна честота и обем, така че да предоставя актуална информация за цените.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)
(к) Оценка на справедливата стойност (продължение)

Ако няма борсова цена на активен пазар, Дружеството използва техники за оценка, които позволяват максимално използване на подходящи наблюдаеми входящи данни и минимално използване на ненаблюдаеми такива. Избраната техника за оценка обхваща всички фактори, които пазарните участници биха взели предвид при ценообразуването на сделката.

Най-доброто доказателство за справедливата стойност на даден финансов инструмент е цената на конкретна сделка (т.е. справедливата стойност на полученото или дадено възнаграждение). Ако Дружеството определи, че справедливата стойност при първоначалното признаване се различава от цената на транзакцията и няма доказателства за справедлива стойност чрез борсовата цена на подобен актив или пасив, или това се основава на техника за оценяване, която използва данни от наблюдавани пазари, тогава финансовият инструмент първоначално се оценява по справедлива стойност, коригирана за отсрочване на разликата между справедливата стойност при първоначалното признаване и цената на сделката.

Впоследствие разликата се признава в текущата печалба или загуба, отсрочена на подходяща база за живота на инструмента, но не по-късно от времето, когато оценката може да бъде изцяло подкрепена от наблюдаеми пазарни данни или сделката е завършена. Ако активът или пасивът, който се оценява по справедлива стойност, има цена на покупка и цена на продажба, тогава Дружеството оценява активите и дългите позиции по цена на продажба, а пасивите и късите позиции - по цена на покупка. Последващото оценяване на дългови инструменти се извършва по цена купува при затваряне на пазара за последния работен ден на същия месец.

Справедливата стойност на депозита при поискване е не по-малка от дължимата сума при поискване, приспадната от първоначалната дата, на която депозитът може да стане изискуем.

(л) Провизии

Провизия се признава в отчета за финансовото състояние, когато Дружеството има правно или конструктивно задължение в резултат на минали събития и е вероятно да бъде необходим изходящ паричен поток за уреждането му. Ако ефектът от парите във времето е съществен, провизиите се определят чрез дисконтиране на бъдещи парични потоци с дисконтов процент преди данъци, който отразява текущата пазарна оценка на времевата стойност на парите и специфичните рискове за съответното задължение. Търговските и други задължения обикновено се признават по себестойност.

(м) Лизинг*Лизингодател по договор за оперативен лизинг*

Лизингодателят продължава да държи значителна част от всички рискове и икономически ползи от собствеността върху актива. Следователно този актив все още е включен в състава на неговите имоти, машини и съоръжения, а амортизацията му за периода е включена в оперативните разходи на лизингодателя.

Приходите от лизинг от оперативен лизинг се признават на базата на линейния метод за периода на лизинга. Първоначалните преки разходи, направени при договаряне и уреждане на оперативния лизинг, се добавят към балансовата стойност на активите и се признават на линейна база за срока на лизинга.

Лизингополучател по договор за лизинг

По отношение на договорите, по които е лизингополучател, Дружеството признава актив (правото на ползване на лизинговия обект) и финансов пасив - задължение по лизинг, на датата, на която лизинговият актив е наличен за ползване от Дружеството. Единствените изключения са краткосрочните договори за наем (до 12 месеца) и договорите за наем с ниска стойност.

При първоначално признаване активите с право на ползване се оценяват по сумата, равна на задължението по лизинга, коригирано със сумата на всички предплатени или натрупани лизингови плащания, свързани с този лизинг, възникнали преди датата на признаване.

За изчисляване на настоящата стойност на задълженията по лизинг, Дружеството дисконтира с лихвен процент за финансиране, специфичен за Дружеството. Среднопретегленият диференциален лихвен процент, прилаган към задълженията по лизинг в края на 2023 г., е 0,21% за лизинг на сгради (2022 г.: 1,30%) и 0,40% за лизинг на превозни средства (2022 г.: 0,40%).

Дружеството прилага последващо оценяване, когато срокът на лизинговите договори съдържа опции за удължаване или прекратяване.

Всяко лизингово плащане се разпределя между лизинговото задължение и финансовите разходи. Финансовите разходи се начисляват в печалбата или загубата по време на лизинговия период, за да се получи постоянна периодична лихва върху остатъка от задължението за всеки период. Активът с право на ползване се амортизира по линейния метод за по-краткия от полезния живот на актива и срока на лизинга.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)**(н) Доходи на служителите****Краткосрочни доходи на служителите**

Трудовите и осигурителните отношения със служителите на Дружеството се основават на разпоредбите на Кодекса на труда и разпоредбите на действащото осигурително законодателство в Република България.

Задълженията за краткосрочни доходи на наети лица се признават като текущ разход, когато се предоставя свързан с тях труд. Задължение се признава за сумата, която се очаква да бъде платена, ако Дружеството има правно или конструктивно задължение да плати тази сума в резултат на услуги, предоставени от служител, и задължението може да бъде надеждно оценено. Към датата на всеки финансов отчет Дружеството оценява размера на очакваните разходи за натрупване на компенсиран отпуск, който се очаква да бъде изплатен в резултат на неизползваното право на натрупан отпуск.

Оценката включва изчисление на сумите за заплати и задължителните социални и здравни осигуровки, които работодателят дължи върху тези суми.

Планове с дефинирани вноски

Вноските към планове с дефинирани вноски включват прехвърляне на вноските към съответните държавни институции и задължителни пенсионни фондове, управлявани от частни управляващи дружества в съответствие със законовите изисквания или индивидуален избор. Задължението за прехвърляне на вноски към планове с дефинирани вноски се признава като текущ разход, когато се предоставят свързаните с тях трудови услуги.

Планове с дефинирани доходи

Задължението на Дружеството, по отношение на планове с дефинирани доходи, е ограничено до законовото изискване по Кодекса на труда да заплати на служителите сума, равна на две или шест месечни заплати при пенсиониране, в зависимост от трудовия стаж. Сумата на бъдещите доходи, които служителите са придобили в текущия и предходни периоди, се прогнозира, и тази сума се дисконтира с подходящ дисконтов процент, базиран на доходността към датата на отчитане на държавни облигации със съответен кредитен рейтинг, които имат падеж, приблизителен до срока на задълженията на Дружеството, и които са деноминирани във валутата, в която се очаква да бъдат изплатени обезщетенията.

Изчислението на задълженията за дефинирани доходи се извършва всяка година от квалифициран вътрешен актюер чрез използването на метода на прогнозните кредитни единици. Дружеството определя нетния лихвен процент върху нетното задължение по план с дефинирани доходи, като прилага дисконтовия процент, използван в началото на периода за дисконтиране на задължението до нетно задължение по планове с дефинирани доходи.

Преоценките на нетното задължение по планове с дефинирани доходи представляват актюерска печалба или загуба, която се признава в компонент на друг всеобхватен доход. Нетни разходи за лихви и други разходи, свързани с планове за дефинирани доходи, се признават в текущата печалба или загуба.

Доходи при напускане

Съгласно местните разпоредби на трудовото и осигурително законодателство в България, Дружеството като работодател има задължение да изплати при прекратяване на трудов договор преди пенсиониране определени видове обезщетения. Дружеството признава задължения към персонала по доходи при напускане преди настъпване на пенсионна възраст, когато е демонстриран обвързващ ангажимент, на база публично анонсиран план, вкл. за реструктуриране, да се прекрати трудовият договор със съответните лица без да има възможност да се отмени, или при формалното издаване на документите за доброволно напускане. Доходи при напускане, платими повече от 12 месеца, се дисконтират и представят в отчета за финансовото състояние по тяхната сегашна стойност.

(о) Промени в счетоводните политики

За отчетните периоди след 31.12.2022 г. Дружеството е приело МСФО 9 и МСФО 17, които заменят МСС 39 и МСФО 4. Дружеството е приело и всички изменения в МСФО 7, които са свързани с въвеждането на МСФО 9.

Към датата на преминаване към двата нови стандарта - 01.01.2022 г., Дружеството е преизчислило всички финансови стойности и е променило всички счетоводни политики, които са засегнати от приемането на тези два стандарта.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)
(о) Промени в счетоводните политики (продължение)

<i>хил. лв.</i>	Резерв от преоценки на финансови активи по ССДВД	Застраховате- лен-финансов резерв	Неразпре- делена печалба	Общо собствен капитал
Салдо към 1 януари 2022 г. преди първоначалното прилагане на МСФО 9 и МСФО 17	32,572	-	44,270	100,844
Ефекти от ретроспективното прилагане на:				
- МСФО 9	(6,060)	-	6,060	-
- МСФО 17	-	(1,501)	(44,771)	(46,272)
Салдо към 1 януари 2022 г. преизчислено с ретроспективното прилагане на МСФО 9 и МСФО 17	26,512	(1,501)	5,559	54,572

Ефектът от прилагането на МСФО 9 при прехода (6,060 хил. лв.) е свързан с рекласифицирани натрупани преоценки в Собствен капитал (от Резерв по справедлива стойност към Неразпределена печалба) на капиталови инвестиции (договорни фондове). Тези инвестиции се оценяват по модела на разположение за продажба съгласно МСС 39, но съгласно МСФО 9 не отговарят на изискванията на SPP1 теста (тест дали се наблюдава единствено събиране на главница и лихва), поради което са класифицирани в категория ССПЗ (задължително оценявани като такива през печалбата или загубата). Към 31 декември 2022 г. по-голямата част от тези инвестиции са продадени и разликата в резерва по справедлива стойност е 342 хил. лв. Разликите в позициите на собствения капитал към 31 декември 2022 г. между стара и нова счетоводна политика са представени в следната таблица:

<i>хил. лв.</i>	Резерв от преоценки на финансови активи по ССДВД	Застраховате- лен-финансов резерв	Неразпре- делена печалба	Общо собствен капитал
Салдо към 31 декември 2022 г. преди първоначалното прилагане на МСФО 9 и МСФО 17	(39,265)	-	46,478	31,215
Ефекти от ретроспективното прилагане на:				
- МСФО 9	342	-	(342)	-
- МСФО 17	-	56,558	(37,521)	19,037
Салдо към 31 декември 2022 г. преизчислено с ретроспективното прилагане на МСФО 9 и МСФО 17	(38,923)	56,558	8,615	50,252

МСФО 17 Застрахователни договори

МСФО 17 заменя МСФО 4, който беше временно решение и позволи на застрахователите да продължат да използват счетоводни принципи, които са прилагали преди първоначалното приемане на МСФО. МСФО 17 установява принципи за признаване, оценяване, представяне и оповестяване на издадени застрахователни договори, презастрахователни договори и инвестиционни договори с допълнително участие в дохода. Датата на влизане в сила на новия стандарт е 1 януари 2023 г. Преди тази дата Дружеството прилагаше временното освобождаване от МСФО 9, разрешено в МСФО 4.

Дружеството е преизчислило ретроспективно стойността на всички застрахователни задължения, с изключение на задълженията, възникнали по застрахователни договори, сключени преди 2015 г., поради липсата на достатъчно исторически данни, необходими за моделирането на тези договори. Като алтернатива, разрешена от стандарта, Дружеството е приложило подхода на справедливата стойност за тези договори и ги е включило в кохорта 2015 по тяхната справедлива стойност към същата година.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)
(о) Промени в счетоводните политики (продължение)
МСФО 17 Застрахователни договори (продължение)

Всички позиции във финансовите отчети, засегнати от замяната на МСФО 4 с МСФО 17, са представени в следната таблица:

	Балансова стойност по МСФО 4	Корекция	Балансова стойност по МСФО 17, която е в резултат от извършено преизчисление
	Към 31 декември 2021 г.		Към 1 януари 2022 г.
Активи			
Актив по отсрочен данък	494	132	626
Отсрочени аквизиционни разходи	9,692	(9,692)	-
Вземания и други активи	2,433	(1,927)	506
Вземания по презастраховане	2,657	(2,657)	-
Активи по презастрахователни договори	-	3,006	3,006
Пасиви			
Задължения по застрахователни договори	317,387	401,899	719,286
Задължения по инвестиционни договори	355,454	(355,454)	-
Задължения по презастраховане	595	(595)	-
Задължения към посредници и държатели на полици	11,294	(11,294)	-
Задължения по инвестиционни договори	-	578	578
Собствен капитал			
Неразпределена печалба	44,270	(44,771)	(501)
Застрахователен-финансов резерв	-	(1,501)	(1,501)
Общо стойности, които са били коригирани	(713,724)	-	(713,724)

Ефектът в собствения капитал от прилагането на МСФО 17 (обща сума от 46,272 хил. лв.) е свързан с прилаганите на различна методология за изчисляване на застрахователните задължения. Основният ефект е от признаването на МДО (55,071 хил. лв.), както и ефектите на дисконтиране от измерването на настоящата стойност на пасива за остатъчно покритие като цяло. Признаването на Застрахователен-финансов резерв също оказва влияние върху датата на прехода (1,501 хил. лв.). Сумата се натрупва чрез прилагане на ретроспективно изчисление на онези застрахователни задължения, които са оценени по общия модел. Корекциите, свързани с презастрахователните активи и пасиви, пасивите по инвестиционни договори, застрахователните вземания и застрахователните задължения са предимно презентационни, тъй като оценката на тези позиции не се е променила съществено. Задълженията по договори, свързани с инвестиционни фондове, се рекласифицират като застрахователни задължения, т.е. вече не се измерват като финансови пасиви, а като застрахователни пасиви, тъй като отговарят на критериите на МСФО 17 за застрахователни договори.

МСФО 9 Финансови инструменти

МСФО 9, Финансови инструменти, издаден от СМСС през юли 2014 г., напълно заменя МСС 39 и предоставя нов подход за това как да се класифицират финансови инструменти въз основа на характеристиките на техните парични потоци и бизнес модела, според който се управляват. Освен това стандартът въвежда нов перспективен модел за обезценка на дългови инструменти и предоставя нови правила за отчитане на хеджиране. Основното въздействие на МСФО 9 произтича от новите правила за класификация, водещи до повече финансови инструменти, които се оценяват по справедлива стойност в дохода, както и от новия модел за обезценка. Взаимните зависимости с МСФО 17 се разглеждат, за да се оцени крайното комбинирано въздействие на двата стандарта. Измененията на МСФО 4, Прилагане на МСФО 9 Финансови инструменти с МСФО 4 Застрахователни договори, издадени през септември 2016 г., позволяват на предприятията, които издават застрахователни договори в обхвата на МСФО 4, да отложат прилагането на МСФО 9 до 1 януари 2021 г. при определени обстоятелства. Въпреки това, заедно с измененията на МСФО 17, които бяха издадени през юни 2020 г., СМСС също публикува „Удължаване на временното освобождаване от прилагането на МСФО 9 (Изменения на МСФО 4)“, за да отложи фиксираната дата на изтичане в МСФО 4 за временното освобождаване от прилагането на МСФО 9 към годишните периоди, започващи на или след 1 януари 2023 г.

6. Съществени счетоводни политики (продължение)
(о) Промени в счетоводните политики (продължение)
МСФО 9 Финансови инструменти (продължение)

Като се има предвид силната взаимовръзка между оценяването на застрахователни договори с пряко участие в инвестиционния доход или в допълнителния негарантиран доход, и държаните базови активи, Дружеството използва опцията за отлагане на пълното прилагане на МСФО 9 до влизането в сила на МСФО 17, което е на 1 януари 2023 г.

Дружеството е оценило, че въздействието към датата на прехода към МСФО 9 е съществено. По-голямата част от финансовите инструменти са дългови инструменти на разположение за продажба, които преминават успешно SPPI теста и респективно се оценяват по модела Справедлива стойност чрез друг всеобхватен доход (ССДВД) съгласно МСФО 9. Капиталовите инструменти на разположение за продажба са оценени по ССПЗ съгласно МСФО 9 и техният натрупан друг всеобхватен доход е бил към неразпределената печалба към датата на прехода. Активите по договори, свързани с инвестиционни фондове, се оценяват по модела ССПЗ (първоначално определени по справедлива стойност през печалбата или загубата). Към датата на прехода се признава очакваната кредитна загуба за активи по ССДВД, както и в по-малка степен очаквана кредитна загуба за парични средства и вземания, оценени по амортизирана стойност.

Следващата таблица представя справедливите стойности на активите към 1 януари 2022 г. и сумите на промяната в справедливите стойности през отчетния период поотделно за финансови активи, които покриват критерия SPPI и за всички други финансови активи:

Финансови активи, оценявани по МСФО 9	Към 1 януари 2022 г.	Финансови активи, които покриват SPPI	Всички други финансови активи
<i>хил. лв.</i>	Балансова стойност преди ОКЗ	Справедлива стойност	Справедлива стойност
Парични средства и парични еквиваленти	19,503	19,503	-
Дългови инвестиции			
<i>Държавни ценни книжа</i>	296,923	295,964	959
<i>Структурирани финансови инструменти</i>	140	-	140
Капиталови инструменти	81,464	-	81,464
Финансови активи по договори, свързани с инвестиционен фонд			
<i>Дългови инвестиции</i>	108,983	-	108,983
<i>Капиталови инструменти</i>	246,471	-	246,471
Деривати	711	-	711
Вземания и други активи (незастрахователни)	992	992	-
Общо	755,187	316,459	438,728

6. Съществени счетоводни политики (продължение)
(о) Промени в счетоводните политики (продължение)
МСФО 9 Финансови инструменти (продължение)

Финансови активи, които отговарят на критерия SPPI, са тези с договорни условия, които пораждат на определени дати парични потоци, които са единствено плащания на главница и лихва (SPPI) върху непогасената главница.

В следващата таблица е показан ефектът от рекласификацията от МСС 39 към МСФО 9 за финансовите инструменти:

хил. лв.	МСС 39		МСФО 9		
	Категория за оценяване	Балансова стойност	Категория за оценяване	ОКЗ	Балансова стойност
	31.12.2021 г.		01.01.2022 г.		
Парични средства и парични еквиваленти	Амортизирана стойност	19,503	Амортизирана стойност	(1)	19,502
Дългови инвестиции					
Държавни ценни книжа	На разположение за продажба	295,964	ССДВД	(214)	295,964
Държавни ценни книжа	Държани за търгуване	959	ССПЗ (задължително през печалби и загуби)	-	959
Структурирани финансови инструменти	Държани за търгуване	140	ССПЗ (задължително през печалби и загуби)	-	140
Капиталови инвестиции					
Договорни фондове	На разположение за продажба	78,936	ССПЗ (задължително през печалби и загуби)	-	-
Договорни фондове	Държани за търгуване	2,528	ССПЗ (задължително през печалби и загуби)	-	81,464
Финансови активи по договори, свързани с инвестиционен фонд					
Дългови инвестиции	ССПЗ (първоначално определени през печалби и загуби)	108,983	ССПЗ (първоначално определени през печалби и загуби)		108,983
Капиталови инструменти	ССПЗ (първоначално определени през печалби и загуби)	246,471	ССПЗ (първоначално определени през печалби и загуби)		246,471
Деривати	Държани за търгуване	711	ССПЗ (задължително през печалби и загуби)	-	711
Вземания и други активи (незастрахователни)	Амортизирана стойност	990	Амортизирана стойност	-	990
Общо		755,185		(215)	755,184

Обезценка на финансови активи по модела на очакваната кредитна загуба (ОКЗ)

Моделът за ОКЗ влияе върху паричните средства и паричните еквиваленти, търговските и други вземания (различни от застрахователните), срочните депозити и активите, които се оценяват чрез ДВД. За парични средства и други парични еквиваленти, търговски и други вземания и срочни депозити Дружеството прилага опростени изчисления поради незначителното влияние на кредитния риск, свързан с тези позиции.

Хил. лв.	Обезценка на финансови активи
Към 31 декември 2021 г., изчислени съгласно МСС 39 и МСС 36 Обезценка на активи	-
Суми, признати в собствения капитал към датата на преход	(215)
Към 1 януари 2022 г., изчислени съгласно изискванията на МСФО 9	(215)

6. Съществени счетоводни политики (продължение)
(о) Промени в счетоводните политики (продължение)
МСФО 9 Финансови инструменти (продължение)

Следната таблица предоставя информация относно експозициите към кредитен риск за финансовите активи, които отговарят на критерия SPPI:

Към 1 януари 2022 г.	Парични средства и парични еквиваленти	Държавни ценни книжа	Други дългови инструменти
Рейтинг			
AA+	-	14,464	-
A-	-	9,110	-
B+	14,655	49,036	-
BBB	4,674	209,014	-
BBB-	-	14,340	-
Неинвестиционен клас	174	-	-
Без присъден рейтинг	-	-	2,627
Общо	19,503	295,964	2,627

Експозициите към кредитен риск към 31 декември 2022 г. и 31 декември 2023 г. са представени в приложение 9 (а).

Няма други стандарти, които са приети и които се очаква да окажат значително влияние върху Дружеството през настоящия или бъдещ отчетен период, както и в обозрими бъдещи трансакции.

7. Управление на застрахователния риск

(а) Цели и политики за управление на застрахователния риск

Основната застрахователна дейност, извършвана от Дружеството е поемане на риска от загуба от лица или организации, които са преки субекти на риска. Такива рискове могат да бъдат свързани със задължение, живот, здраве или злополуки със здравето, финансови или други рискове, произтичащи от дадено застрахователно събитие. Дружеството е изложено на несигурност, свързана с времето и размера на претенциите по договора. Дружеството също така е изложено на пазарен риск чрез застрахователните и инвестиционните си дейности.

Дружеството управлява застрахователния си риск чрез ограничения на застрахователните лимити, процедурите за одобряване на трансакции, които включват нови продукти или които надвишават определените лимити, методите за ценообразуване, централизирано управление на презастраховането и мониторинг на възникващите казуси.

Дружеството използва няколко метода за оценка и контрол на застрахователните рискове, както за индивидуалните видове застраховани рискове, така и за общите рискове. Тези методи включват модели за измерване на вътрешния риск, анализи на чувствителността, сценарийни анализи и стрес тестове.

Теорията на вероятностите се прилага при ценообразуването и провизирането на портфейла от застрахователни полици. Основният риск се състои в това, честотата и размера на претенциите да бъдат по-големи от очакваните.

Застрахователните събития са произволни по своята природа и действителният брой и мащаб на събитията през всяка една година може да варира от очакваните, изчислените чрез обичайните статистически техники.

От 01.01.2016 г. Дружеството прилага изискванията на Директивата Платежоспособност II, която въвежда рисковно-базиран подход за управление на рисковете, на които е изложено Дружеството, включително и застрахователния риск. Въведена е рамка за вътрешен контрол за управление на застрахователния риск посредством три линии на защита. Първа линия на защита е функцията, осъществяваща подписваческа дейност, разработване на продуктите и ценообразуването им. Като втора линия на защита е създадена независима функция за управление на риска с директна линия на докладване към Управителния съвет на Дружеството, която задава рисковата рамка, лимити, рисковия апетит на Дружеството и осъществява надзор върху рисковете, на които е изложено Дружеството, както и предлага мерки за тяхното смекчаване. Трета линия на защита е Вътрешният одит, който извърша мониторинг на първа и втора линия на защита. В Дружеството има създаден Комитет по управление на риска като помощен управленски орган към Управителния съвет (УС), който носи отговорност за изготвянето и прилагането на общите положения за управление на риска на Дружеството. Комитетът за управление на риска приема набор от политики, процедури и правила за ефективното управление на рисковете – например Политика за управление на риска, Рискова стратегия на Дружеството, Политика за собствена оценка на рисковете и платежоспособността, Политика за управление на капитала.

7. Управление на застрахователния риск (продължение)

(а) Цели и политики за управление на застрахователния риск (продължение)

Политиките и процедурите за управление на риска на Дружеството включват анализ на рисковете, определяне на подходящи лимити за управление на финансовите и застрахователните рискове, както и описание на контролни процедури, които намаляват влиянието на рисковете върху дейността на Дружеството. Политиките и системите за управление на риска се преразглеждат периодично, за да отразяват промените на пазара и регулаторните условия. Дружеството се стреми да развие подходяща среда за контрол чрез подходящи обучения, прилагане на професионални стандарти за управление на риска и адекватни процедури за контрол.

За ефективно управление и избягване на големи рискове, както и концентрацията на такива рискове, е разработена система от лимити за подписване, инвестиции и уреждане на искове. Мониторингът и прогнозирането на възможните промени в рисковата рамка се извършват текущо, като периодично се изготвят подходящи мониторингови доклади, стрес тестове и сценарии. Процесът на измерване и оценка на риска използва количествени модели, базирани на модела на рисковия капитал, изчислен съгласно стандартната формула на ЕЮРА, както и качествени модели за оценка на нематериални и репутационни рискове.

(б) Стратегия по сключване на полиците

Подписваческата стратегия на Дружеството има за цел постигането на диверсификация, за да се осигури балансиран портфейл, и се основава на голям портфейл от сходни рискове няколко години подред и, като такъв, се очаква това да намали променливостта на резултата.

(в) Презастрахователна стратегия

Дружеството презастрахова част от рисковете, които записва, за да контролира експозициите си към загуби и да защитава капиталовите си ресурси. Дружеството купува комбинация от пропорционални и непропорционални презастрахователни договори, за да намали нетната експозиция на Дружеството. Пасивното презастраховане съдържа кредитен риск и активите по презастраховане се осчетоводяват нетно от обезценки в резултата при случаи на неплатежоспособност и несъбираеми суми. Дружеството анализира текущо финансовото състояние на презастрахователите и периодично преглежда своите презастрахователни ангажименти. В Дружеството са въведени строги правила за избор на презастрахователи. Изборът се концентрира върху презастрахователи с висок кредитен рейтинг. На тримесечие се следи развитието на презастрахователната програма и текущата ѝ адекватност.

Дружеството използва презастрахователни споразумения с различни презастрахователи, за да контролира излагането на загуби в резултат на едно застрахователно събитие.

(г) Характер на покритите рискове

Оценката на основните продукти на Дружеството и методите на управление на свързаните със застрахователните продукти рискове са представени както следва:

- Смесените застраховки живот съдържат едновременно спестовен и рисков елемент. Застрахователната сума е платима на по-ранната от датата на смъртта на застрахованото лице и датата на изтичане на срока на застраховката. Притежателят на такава полица има възможност за откуп след изтичане на определен период. Съответна част от застрахователната сума се изплаща при временна или трайна загуба на трудоспособност в следствие на злополука или болест. Инвестиционните компоненти, които касаят тези продукти, са неразграничими, т.е. оценяват се по МСФО 17 заедно с другите парични потоци, възникващи от застрахователния договор;
- Рентните застраховки са със спестовен характер. Вноските зависят от възрастта на застрахованото лице, периода на отсрочка, размера на месечната рента и продължителността на получаването ѝ във времето. Съществува възможност за покритие и на допълнителни рискове. Инвестиционните компоненти, които касаят тези продукти, са неразграничими, т.е. оценяват се по МСФО 17 заедно с другите парични потоци, възникващи от застрахователния договор;
- Рисковите застраховки „Живот“ и „Злополука“ не притежават спестовен елемент и нямат възможност за откуп. При този тип застраховки се изплаща сума при настъпване на застрахователно събитие в рамките на определен срок – смърт на застрахованото лице или временна или трайна загуба на трудоспособност.
- Застраховките Живот, свързани с инвестиционен фонд, са в евро или в щатски долари. Инвестиционният риск и ползи са за (сметка на) застрахованите. Продуктът е типична застраховка, свързана с инвестиционен фонд, предлагаща следните ползи:
  - застрахователна сума и набраната сума по сметката, в случай на смърт на застрахования по време на срока на полицата или;
  - стойността на сметката, в случай на преживяване на застрахования до края на срока на полицата.
  -

(д) Управление на застрахователния риск

Основните застрахователни рискове включват рисковете от смъртност/нетрудоспособност, откупуване и промяна в размера на разходите. Анализът на смъртността показва, че не е необходима ревизия на използваната от Дружеството таблица за смъртност. Добавките за риск от инвалидност, предвидени в премиите, са достатъчни за изплащане на обезщетенията по този риск.

7. Управление на застрахователния риск (продължение)

(д) Управление на застрахователния риск (продължение)

Рискове от смъртност и нетрудоспособност

Тези видове риск отразяват несигурния характер на застрахователните събития, като например – кога се случва събитието и каква е сумата, която може да бъде платена. При повечето от продуктите на Дружеството сумата за плащане е сигурна или ограничена до определена сума. Поради това несигурната част, която остава, е моментът на плащане по претенцията.

Застрахователна сума хил. лв.	Смъртност			
	2023 г.		2022 г.	
	Брой застраховани лица	%	Брой застраховани лица	%
По-малко от 10	149,325	84%	163,698	89%
10 – 50	21,107	12%	17,749	10%
50 – 100	4,159	2%	3,652	2%
Повече от 100	2,391	1%	1,593	1%
Общо	176,982	100%	186,692	100%

Застрахователна сума хил. лв.	Нетрудоспособност			
	2023 г.		2022 г.	
	Брой застраховани лица	%	Брой застраховани лица	%
По-малко от 10	81,304	77%	91,353	82%
10 – 50	18,052	17%	16,309	15%
50 – 100	3,333	3%	2,831	2%
Повече от 100	2,231	2%	1,466	1%
Общо	104,920	100%	111,959	100%

Риск от откупуване

Този риск присъства във всички продукти със спестовен елемент (Смесени застраховки Живот, индивидуални ренти, застраховки с инвестиционен фонд), тъй като те имат опция за връщане. Този риск отразява несигурността на поведението на притежателя на полицата, тъй като поради промени в икономическата среда притежателят на полицата може да спре да плаща премия или да се откаже от полицата и да инвестира средствата си някъде другаде.

	Брой сключени застрахователни полици към края на годината					
	2023 г.		2022 г.			
	Брой полици	%	Брой полици	%	от които с опция за откупуване	от които с опция за откупуване
Общ модел – смесени застраховки Живот	32,510	29.0%	32,510	37,544	31.3%	37,544
Общ модел – рисково животозастраховане	48,404	43.2%	-	53,279	44.4%	-
ППГ – застраховки с инвестиционен фонд	25,031	22.5%	25,031	22,633	18.9%	22,633
ПРП – Заболяване и злополука	5,985	5.3%	-	6,529	5.4%	-
Общо	111,930	100.0%	57,541	119,985	100.0%	60,177

Риск от промяна в размера на разходите

Този риск е свързан с неочаквани увеличения в разходите по администриране на полиците, обработката на искове и други разходи, свързани с изпълнението на договорните условия на застрахователни договори. Рискът се управлява чрез бюджетирание и периодични оценки на разходите.

	2023 г.	2022 г.
Реализирани относими разходи	5,904	4,556

7. Управление на застрахователния риск (продължение)**(е) Презастрахователен риск**

Дружеството преотстъпва застрахователен риск, за да ограничи излагането на загуби от застрахователна дейност по различни договори, покриващи индивидуален риск, групови рискове или определени линии бизнес, които се подновяват ежегодно. Тези презастрахователни договори разпределят риска и минимизират ефекта от загубите. Размерът на всеки удържан риск зависи от оценката на специфичния риск на Дружеството, който при определени обстоятелства достига лимити въз основа на характеристиките на покритието. Съгласно условията на презастрахователните договори, презастрахователят се съгласява да възстанови платената сума в случай на възникнала претенция. Дружеството обаче запазва отговорност към притежателите на полици за частта на преотстъпената застраховка, ако презастрахователят не изпълни задълженията, които поема по силата на презастрахователния договор. За дългосрочния бизнес необходимото ниво на презастраховане се оценява чрез специфично моделиране на експозицията на Дружеството към животозастрахователни рискове. Получените от тези модели стойности се основават на няколко възможни сценария, които осигуряват подробен анализ на потенциалните експозиции.

При избора на презастраховател Дружеството взема предвид относителната сигурност. Сигурността на презастрахователя се оценява въз основа на кредитен рейтинг и проведени вътрешни проучвания.

8. Основни допускания при изчисляване на пасивите по застрахователни договори**(а) Процес за определяне на основните допускания**

Дружеството преглежда, оценява и актуализира нефинансовите допускания и инфлацията ежегодно, за да отрази най-актуалните промени в тенденциите и поведението на конкретния вид риск. При необходимост прегледът може да бъде по-често, особено когато се наблюдава значителна промяна в опита на Дружеството и средата (пандемии, войни и др. подобни). Основните рискове са смъртност, откупуване, нетрудоспособност и промяна в размера на разходите. Въздействието върху допусканията, свързани с промените в климата, е проучено от актюерската функция и заключението на този етап е, че то е несъществено. Анализите, които фирмата извършва са базирани на вътрешни и външни данни. Анализът се прави на ниво Дружеството и продукт, като когато наблюдаваната информация на ниво продукт не е значима или ненадеждна, се използват общите данни на ниво Дружеството. Резултатите са тествани наобратно, за да се потвърди, че моделите са калибрирани добре и произведените стойности отразяват наблюдаваните данни.

Допусканията, използвани за изчисляване на пасива за възникнали щети, се актуализират на тримесечие.

Смъртност

Оценката за смъртността се основава на собствени данни и национална таблица за смъртност. Таблицата за смъртността е актуализирана с националната таблица на смъртността за периода 2017-2019 г. Използва се именно тази таблица, тъй като последната таблица (публикувана след нея) е засегната от пандемията от COVID и следователно би надценила очакваната смъртност – сфектите от пандемията в България все още са включени в последните статистики. Дружеството използва процент на коригиране на смъртността, за да коригира по подходящ начин таблицата за смъртността към наблюдаваните нива на смъртност от Дружеството. При изчисленията се използват данни на Дружеството за последните 10 години, като анализът се прави за цялото Дружеството и на ниво продукт. Новите коефициенти на коригиране на смъртността са тествани чрез метода за обратна валидация на резултата с данни от четвъртото тримесечие на 2022 г. и са сравнени с действителните резултати за периода януари - август 2023 г.

Откупуване

Дружеството използва данни базирани на собствен опит за изчисляване на допусканията за откупуване. В случай, че няма достатъчно наблюдавани данни, се прилагат предположенията за ценообразуване. Актуализираните допускания за откупуване се основават на опита на Дружеството през последните 10 години. Съотношението на действително откупени полици спрямо активни полици е проучено за всички години от посочения период. Портфолиото е разделено на база хомогенност на включените полици и година на тяхното издаване. Не се наблюдават значителни несъответствия между старите и новите проценти на откупуване, поради което за някои продукти допусканията не са променени през периода. Като цяло, процентите на изтичане остават стабилни между 2023 г. и предходната година.

Нетрудоспособност

Дружеството използва комбинация от собствени данни и презастрахователни данни, за да оцени най-добрите прогнозни допускания. Резултатите са тествани чрез метода за обратна валидация на резултата с действителни резултати от периода януари – август 2023 г. Извършена е незначителна актуализация на някои предположения за заболяемост за няколко продукта.

8. Основни допускания при изчисляване на пасивите по застрахователни договори**(а) Процес за определяне на основните допускания**

Риск от промяна в размера на разходите

Дружеството прилага разпределение на разходите на ниво продукт и разпределение към разходи за придобиване и разходи за администриране, въз основа на официалния бизнес план на Дружеството за следващите три години. Разпределението се основава на:

- Прогнозирано освобождаване на МДО преди включване на ефекта на разходите (за линии бизнес, моделирани по общия модел или по подхода на променливите такси) и;
- Прогнозиран брутен застрахователен резултат преди включване на ефекта на разходите (за линии бизнес, моделирани по Подхода на разпределяне на премията и за немоделираните продукти).

Обосновката зад това е, че линии бизнес, които генерират по-високо освобождаване на МДО/брутен застрахователен резултат, се очаква да поемат основната част от режимните разходи, тъй като те са основен двигател на бизнес дейностите.

- Освобождаването на CSM се счита за основен двигател на резултатите от застрахователната услуга за линии бизнес, моделирани съгласно общия модел и ИПТГ;
- Брутният застрахователен резултат се счита за приближение на освобождаването на МДО за тези линии бизнес, за които не се прилага общия модел или ИПТГ.

И двата показателя (освобождаване на МДО и брутен застрахователен резултат) се извличат от официалните данни за бизнес плана след прилагане на разумни корекции.

Като се има предвид, че ръководството преглежда рентабилността на линиите бизнес преди разпределянето на режимните разходи, балансираното разпределение на режимните разходи между линии бизнес може да се основава на прогнози за бъдещо освобождаване на МДО/брутен застрахователен резултат.

Комисиони

Комисионите се разделят на директни комисиони и бонус комисиони. Моделите за оценка на застрахователните пасиви са настроени да използват действителни преки комисиони. Дружеството плаща допълнителни бонус комисиони при някои канали за продажба. Тези допълнителни разходи се заплащат като награда за застрахователните посредници, които са изпълнили предварително зададени цели за продажби на Дружеството. Текущите допускания са коригирани, за да отразят наблюдаваните действителни данни през 2023 г. и планираните продажби за периода на планиране (следващите 3 години).

Инфлация

Допускането за инфлация се основава на различни анализи на инфлацията от Allianz Research, Министерството на финансите, ОИСР и други надеждни източници. На база констатациите в тези документи и като се има предвид все още нестабилната икономическа и геополитическа среда в Европа, Дружеството използва по-консервативна оценка на бъдещата инфлация в първите няколко години и 2% за дългосрочна инфлация.

(б) Анализ на чувствителността на задълженията по застрахователни договори

Дружеството извършва анализ на чувствителността на собствения капитал и на финансовия резултат от промени в избрани пазарни и застрахователни рискове, за които Дружеството счита, че имат значително влияние върху неговата платежоспособност и доходност.

i) Описание на рисковете при задълженията по застрахователни договори

Основните рискове, на които е изложено Дружеството в категорията застрахователен риск, са:

- Риск от смъртност, свързан с неблагоприятна промяна в стойността на застрахователните задължения, произтичаща от промени в нивото, тенденцията или променливостта на процента на смъртност;
- Риск в допусканията относно размера на разходите за извършване на застрахователни услуги;
- Риск от прекратяване, който представлява риск от неблагоприятно развитие на застрахователните задължения, в резултат на предсрочно прекратяване на застрахователни договори.

Дружеството не отчита ефекта от промяна на риска от дълголетие, тъй като е изложено в незначителна степен на такъв риск. Доживотните анюитети, от които би възникнал подобен риск, представляват малка част от портфолиото на Дружеството, което не налага оценка на подобен сценарий.

8. Основни допускания при изчисляване на пасивите по застрахователни договори (продължение)

(б) Анализ на чувствителността на задълженията по застрахователни договори (продължение)

ii) Формулиране на разумно възможни сценарии

Анализът на чувствителността включва тестови сценарии за възможни промени в променливите при разумни предположения за застрахователните рискове като: увеличение от 10% на застрахователните задължения на Дружеството в резултат на повишени разходи, обратно изкупуване и смъртност. Ефектите се отчитат еднакво както върху собствения капитал, така и върху печалбата.

iii) Резултати от симулациите

Ефект / хил. лв./	31 декември 2023 г.				
	Парични потоци за изпълнение	МДО	Компонент на загубата	ДВД	Освобождаване на МДО
Базови позиции	(642,319)	(43,673)	-	48,842	7,609
<i>Допускания за развитието на застрахователните рискове</i>					
Увеличение в разходите с 10%	(2,903)	2,852	405	354	(422)
Увеличение в смъртността с 15%	(547)	497	84	34	(74)
Увеличение в откупите 10%	(1,134)	645	(15)	(503)	(96)

Ефект / хил. лв./	31 декември 2022 г.				
	Парични потоци за изпълнение	МДО	Компонент на загубата	ДВД	Освобождаване на МДО
Базови позиции	(544,809)	(51,094)	-	62,842	8,896
<i>Допускания за развитието на застрахователните рискове</i>					
Увеличение в разходите с 10%	(1,507)	1,481	210	184	(270)
Увеличение в смъртността с 15%	(1,211)	1,101	186	75	(200)
Увеличение в откупите 10%	(1,748)	995	(23)	(776)	(181)

Увеличението на чувствителността към разходите на портфейла се дължи на разликите в разпределението на разходите, където повече разходи са разпределени към дългосрочни продукти. Промяната в смъртността се дължи на намалената смъртност при някои продукти. Предположенията за изтичане не са се променили значително в сравнение с предходната година, но промените в лихвените проценти и разпределението на разходите леко са променили рисковия профил (предимно при смесените застраховки Живот и индивидуалните рентни застраховки).

9. Управление на финансовия риск

Общ преглед

В хода на обичайната си дейност по операции с финансови инструменти Дружеството е изложено на следните видове риск:

- Кредитен риск;
- Пазарен риск;
- Ликвиден риск;
- Операционен риск;
- Ценови риск.

Текущо финансовите рискове се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, въведени, за да се определят адекватни цени на продуктите и услугите на Дружеството и на привлечения от него капитал, както и да се оценят адекватно пазарните обстоятелства на правените от него инвестиции и формите за поддръжане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

Политиките за управление на риска на Дружеството включват анализ на рисковете, определяне на подходящи лимити за управление на финансовия риск, както и описание на контролни процедури. Управлението на инвестиционните активи на дружеството е поверено на Локален комитет по управление на инвестициите и Финансов комитет като помощни управленски органи към Управителния съвет на Дружеството. Политиките и системите за управление на риска се преглеждат периодично, за да се отразят промените в пазарните условия. Дружеството има за цел да развие подходяща контролна среда посредством подходящи обучения, прилагане на професионални стандарти на управление на риска и адекватни контролни процедури. Специализираната служба за вътрешен контрол извършва проверки за съответствие с политиките за управление на риска на Дружеството, приети от УС.

9. Управление на финансовия риск**(а) Кредитен риск**

Ръководството на Дружеството прилага политика на текущо наблюдение и управление на кредитния риск чрез следене на кредитния рейтинг на контрагенти, диверсификация и лимитиране на експозиции спрямо регулаторните стандарти. Оценката на кредитни експозиции се прави за големи клиенти, брокери, презастрахователи и финансови активи. Дружеството не изисква допълнителни гаранции за финансови активи. Дружеството няма значителна концентрация на експозиция към определени клиенти, контрагенти и сектори. Дружеството управлява консервативно вложенията си в банкови депозити и текущи сметки, като работи изключително с банки с висока репутация, вкл. определен мониторинг се осъществява и на групово ниво. При инвестициите в ценни книжа, кредитният риск се регулира като са разрешени инвестиции само в ликвидни държавни и общински ценни книжа, а по отношение на облигациите и търговските книжа – само с гарант, който има кредитен рейтинг равен или по-добър от този на Дружеството. При определяне на висок кредитен рейтинг ръководството не очаква, който и да е от гарантите да не е в състояние да уреди своите задължения.

Сумите, които най-добре представят максималната експозиция на кредитен риск в активите по презастрахователни договори към отчетните дати, са анализирани по-долу, като се използва рейтингът на Allianz Group за кредитен риск:

Кредитен рейтинг <i>хил. лв.</i>	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
Рейтинг AA	1,309	-
Рейтинг AA-	-	618
Рейтинг A-	2,213	1,643
Общо активи по презастрахователни договори	3,522	2,261
Таблицата по-долу представя качеството на финансовите активи като максимална кредитна експозиция въз основа на рейтинги от рейтингови агенции Standard & Poor's и Fitch, където тези рейтинги са приложими:		
Кредитен рейтинг на финансови активи, различни от тези по застраховки, свързани с инвестиционни фондове <i>хил. лв.</i>	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
Държавни ценни книжа с присъден кредитен рейтинг на емитента		
Рейтинг AA+	43,261	42,501
Рейтинг AA-	13,257	-
Рейтинг A+	10,336	9,460
Рейтинг A	-	9,486
Рейтинг A-	59,615	40,123
Рейтинг BBB+	19,679	8,398
Рейтинг BBB	119,879	164,629
Рейтинг BBB-	4,781	22,550
Общо държавни ценни книжа	270,808	297,147
Корпоративни ценни книжа с присъден кредитен рейтинг на емитента		
Рейтинг BBB+	21,806	-
Общо корпоративни ценни книжа	21,806	-
Срочни банкови депозити		
Рейтинг BBB+	-	2,935
Общо срочни банкови депозити	-	2,935
Финансови активи без присъден кредитен рейтинг		
Договорни фондове, оценявани по ССПЗ	4,703	5,279
Структурирани финансови инструменти по ССПЗ	496	350
Деривати по ССПЗ	692	616
Общо финансови активи, различни от тези по застраховки, свързани с инвестиционни фондове	298,505	306,327
Финансови активи по застраховки, свързани с инвестиционни фондове		
Дългови ценни книжа, оценявани по ССПЗ	147,891	102,592
Капиталови инструменти, оценявани по ССП	297,667	243,925
Общо финансови активи	744,063	652,844

9. Управление на финансовия риск (продължение)**(а) Кредитен риск (продължение)**

Кредитният риск при инвестиции във договорни фондове е свързан с тези фондове, чиито дялове покриват предимно дългови инструменти (облигации), тъй като те имат собствен кредитен риск. Дружеството управлява кредитния риск, свързан с договорните фондове, чрез диверсификация на портфейла към няколко контрагента в различни валути, като тези инвестиции са съобразени със стратегията на Allianz Group за инвестиране в нискорискови активи, постигащи достатъчна доходност. Дружеството управлява кредитния риск, свързан с вземания и други активи, чрез избягване на транзакции с ненадеждни контрагенти, както и с редовен преглед на непогасените салда и анализ на събираемостта.

Що се отнася до финансовите активи по застраховки, свързани с инвестиционни фондове, кредитният риск се поема изцяло от притежателите на полици, поради което не е включен в следващата таблица за анализ на чувствителността.

Кредитният рейтинг на паричните средства в банки е оповестен в приложение 25.

Анализ на чувствителността на активите спрямо кредитния риск

Въздействието от промяната на кредитния спред върху дълговите инвестиции е показано в следната таблица:

хил. лв.	Ефект върху собствения капитал		Ефект върху нетната печалба	
	2023 г.	2022 г.	2023 г.	2022 г.
Кредитен спред – увеличение със 100 базисни точки	-	(19,283)	-	-

Таблицата по-долу показва структурата на портфейла от държавни облигации по държави към 31.12.2023 г. и 31.12.2022 г.:

Държава	2023 г.			2022 г.		
	Оценявани по модела ССДВД	Оценявани по модела ССПЗ	Общо	Оценявани по модела ССДВД	Оценявани по модела ССПЗ	Общо
Австрия	9,346	3	9,349	8,617	-	8,617
България	110,774	-	110,774	164,628	-	164,628
Ирландия	10,336	-	10,336	9,486	-	9,486
Литва	5,683	-	5,683	-	-	-
Испания	53,803	129	53,932	35,256	74	35,330
Италия	8,940	165	9,105	12,583	99	12,682
Полша	-	-	-	4,793	-	4,793
Португалия	19,679	-	19,679	8,398	-	8,398
Румъния	4,748	32	4,780	9,798	71	9,869
САЩ	33,862	51	33,913	33,602	282	33,884
Франция	13,257	-	13,257	9,460	-	9,460
Общо	270,428	380	270,808	296,621	526	297,147

Таблицата по-долу показва структурата на портфейла от корпоративни облигации по държава на емитента към 31.12.2023 г.:

Държава	2023 г.			2022 г.		
	Оценявани по модела ССДВД	Оценявани по модела ССПЗ	Общо	Оценявани по модела ССДВД	Оценявани по модела ССПЗ	Общо
България	21,806	-	21,806	-	-	-
Общо	21,806	-	21,806	-	-	-

(б) Пазарен риск

Основните рискове, на които е изложено Дружеството в категорията пазарен риск, са:

- Риск, свързан с промени в пазарната стойност на капиталовите инструменти, произтичащи от променливостта на пазарните цени на капиталовите инструменти;
- Риск, свързан с недвижими имоти, произтичащ от чувствителността на активите към нивото или волатилността на цените на пазара на недвижими имоти;
- Лихвен риск: рискът от промени в пазарната стойност на всички активи и пасиви, които са чувствителни към промени в

9. Управление на финансовия риск (продължение)
(б) Пазарен риск (продължение)

срочната структура на пазарните лихвени проценти;

- Лихвен риск, произтичащ от чувствителността на стойността на финансовите инструменти към промените в нивото на волатилност на кредитните спредове върху падежната структура на безрисковия лихвен процент.

Лихвен риск

Експозицията на Дружеството на пазарен риск за промени в лихвения процент е концентрирана в инвестиционния му портфейл. Промени в инвестиционните стойности, дължащи се на промени в лихвените проценти, обаче, се намаляват, като се отнесат и частично се компенсират промени в икономическата стойност на застрахователните резерви. Дружеството контролира тази експозиция чрез периодичен преглед на своите активни и пасивни позиции. Оценки на паричните потоци, както и въздействието на движенията на лихвения процент, свързани с инвестиционния портфейл и застрахователни резерви, се моделират и преглеждат веднъж на четиримесечие. Цялостната цел на тези стратегии е да ограничи нетните промени в стойността на активите и пасивите, произтичащи от движенията на лихвените проценти.

Разбивка на експозициите към активи с фиксирана лихва и нелихвоносни активи към 31.12.2023 г. и 31.12.2022 г.

мл. лв.	2023 г.			2022 г.		
	Фиксирана лихва	Нелихвоносни	Общо	Фиксирана лихва	Нелихвоносни	Общо
Банкови депозити по АС	-	-	-	2,935	-	2,935
Държавни ценни книжа по ССДВД	270,428	-	270,428	296,621	-	296,621
Държавни ценни книжа по ССПЗ	380	-	380	526	-	526
Корпоративни ценни книжа по ССДВД	21,806	-	21,806	-	-	-
Структурирани финансови инструменти по ССПЗ	496	-	496	350	-	350
Договорни фондове по ССПЗ	-	4,703	4,703	-	5,279	5,279
Деривати по ССПЗ	-	692	692	-	616	616
Финансови активи по застраховки, свързани с ИФ:						
Дългови ценни книжа по ССПЗ	147,891	-	147,891	102,592	-	102,592
Капиталови инструменти по ССПЗ	-	297,667	297,667	-	243,925	243,925
Вземания по финансов лизинг	-	5	5	139	-	139
Вземания за корпоративен данък	116	-	116	-	200	200
Вземания и други активи	-	149	149	-	494	494
Парични средства и парични еквиваленти	9,621	-	9,621	7,210	-	7,210
Общо	450,738	303,216	753,954	410,373	250,514	660,887

Дружеството няма финансови активи и пасиви с плаваща лихвена компонента.

Анализ на чувствителността на активите спрямо пазарния риск

Въздействието от промяната на разумния пазарен лихвен процент върху лихвоносните инвестиции и техническите резерви е показано в следната таблица:

31.12.2023 г.	Ефект върху собствения капитал		Ефект върху финансовия резултат		
	Парични потоци от изпълнение	МДО	ДВД	Освобождание на МДО	Компонент на загубата
Анализ на чувствителността – пазарни рискове					
<i>Ефект върху лихвоносните активи</i>					
Безрискова лихва -50bp	-	-	9,855	-	-
Безрискова лихва +50bp	-	-	(9,349)	-	-
<i>Ефект върху застрахователните пасиви</i>					
Безрискова лихва -50bp	(8,459)	-	(7,948)	-	-
Безрискова лихва +50bp	8,062	-	7,535	-	-
Намаление в пазарната стойност на капиталови инвестиции с 30%	(74,267)	(1,978)	-	(293)	(3,138)
Увеличение в пазарната стойност на капиталови инвестиции с 30%	74,269	5,113	-	757	-

9. Управление на финансовия риск (продължение)

(б) Пазарен риск (продължение)

Анализ на чувствителността на активите спрямо пазарния риск (продължение)

31.12.2022 г.	Парични потоци от изпълнение	МДО	Ефект върху собствения капитал		Ефект върху финансовия резултат	
			ДВД	Освобождяване на МДО	Компонент на загубата	
Анализ на чувствителността – пазарни рискове						
<i>Ефект върху лихвоносните активи</i>						
Безрискова лихва -50bp	-	-	10,436	-	-	-
Безрискова лихва +50bp	-	-	(9,349)	-	-	-
<i>Ефект върху застрахователните пасиви</i>						
Безрискова лихва -50bp	(7,491)	-	(8,885)	-	-	-
Безрискова лихва +50bp	6,435	-	8,826	-	-	-
Намаление в пазарната стойност на капиталови инвестиции с 30%	(58,307)	(877)	-	(160)	(3,653)	-
Увеличение в пазарната стойност на капиталови инвестиции с 30%	58,361	4,475	-	815	-	-

Анализ на чувствителността на нелихвоносни инвестиции по отношение на пазарния риск

Рискът за цената на капиталовите инструменти е рискът справедливата стойност на бъдещите парични потоци на финансов инструмент да варира поради промени в пазарните цени (различни от произтичащите от лихвен или валутен риск), независимо дали тези промени са причинени от фактори, или не, специфични за отделния финансов инструмент или неговия емитент, или фактори, засягащи всички подобни финансови инструменти, търгувани на пазара. Въздействието от разумни пазарни промени върху капиталовите инструменти и върху инвестиционните имоти е показано в следната таблица:

Ефект върху:	2023 г.		2022 г.	
	Собствен капитал	Финансов резултат	Собствен капитал	Финансов резултат
Намаление в пазарната стойност на капиталови инструменти с 30%	(481)	(433)	(522)	(470)
Намаление в пазарната стойност на инвестиционни имоти с 30%	(4,674)	(4,674)	(4,674)	(4,674)

Промените в пазарната стойност на финансовите активи по застраховки, свързани с инвестиционни фондове, се компенсират изцяло от промените в пазарната стойност на задълженията по тези застраховки, поради което тези пазарни промени нямат въздействие върху собствения капитал и нетната печалба. Останалите нелихвоносни активи, с изключение на договорните фондове, не се влияят от промените в пазарната стойност, тъй като се оценяват по амортизирана стойност.

(в) Валутен риск

Дружеството носи валутен риск при разплащанията си в чуждестранна валута. Дружеството е изложено на валутен риск основно спрямо щатския долар. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на щатския долар спрямо българския лев при бъдещите стопански операции, по признатите валутни активи и пасиви, в това число нетните инвестиции в чуждестранни дружества. В резултат от експозициите на Дружеството в чужда валута възникват загуби и печалби от чуждестранна валута, които се отчитат в текущата печалба или загуба.

Управлението на валутния риск се извършва при спазването на политика за икономическо хеджиране между финансовите активи и финансовите задължения, деноминирани в чуждестранни валути, различни от евро.

Дружеството се стреми да хеджира експозицията си във валути, различни от евро и български лев.

9. Управление на финансовия риск (продължение)
(в) Валутен риск (продължение)

Към 31.12.2023 г.	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Активи				
Банкови депозити по АС	-	-	-	-
Държавни ценни книжа по ССДВД	75,938	160,627	33,863	270,428
Държавни ценни книжа по ССПЗ	-	330	50	380
Корпоративни ценни книжа по ССДВД	-	21,806	-	21,806
Структурирани финансови инструменти по ССПЗ	-	496	-	496
Договорни фондове по ССПЗ	-	4,101	602	4,703
Деривати по ССПЗ	-	586	106	692
<i>Финансови активи по застраховки, свързани с ИФ:</i>				
Дългови ценни книжа по ССПЗ	-	103,543	44,348	147,891
Капиталови инструменти по ССПЗ	-	259,900	37,767	297,667
Вземания за корпоративен данък	5	-	-	5
Вземания по финансов лизинг	116	-	-	116
Вземания и други активи	149	-	-	149
Парични средства и парични еквиваленти	1,931	5,810	1,880	9,621
Общо активи	78,139	557,199	118,616	753,954
Пасиви				
Задължения по застрахователни договори	35,788	571,379	111,901	719,068
Задължения по инвестиционни договори	80	5	383	468
Задължения по доходи на наети лица	824	-	-	824
Лизингови задължения	1,787	-	-	1,787
Други данъчни задължения	727	-	-	727
Други задължения	362	962	7	1,330
Общо пасиви	39,568	572,346	112,291	724,204
Дълга/(къса) валутна позиция	38,571	(15,147)	6,325	29,750

Към 31.12.2022 г.	Лева	Евро	Щатски долари	Общо
Активи				
Банкови депозити по АС	-	2,935	-	2,935
Държавни ценни книжа по ССДВД	97,006	157,464	42,151	296,621
Държавни ценни книжа по ССПЗ	-	244	282	526
Корпоративни ценни книжа по ССДВД	-	-	-	-
Структурирани финансови инструменти по ССПЗ	-	350	-	350
Договорни фондове по ССПЗ	-	4,333	946	5,279
Деривати по ССПЗ	-	335	281	616
<i>Финансови активи по застраховки, свързани с ИФ:</i>				
Дългови ценни книжа по ССПЗ	-	67,283	35,309	102,592
Капиталови инструменти по ССПЗ	-	212,467	31,458	243,925
Вземания за корпоративен данък	200	-	-	200
Вземания по финансов лизинг	139	-	-	139
Вземания и други активи	152	342	-	494
Парични средства и парични еквиваленти	2,229	1,740	3,241	7,210
Общо активи	99,726	447,493	113,668	660,887
Пасиви				
Задължения по застрахователни договори	34,776	485,025	104,964	624,765
Задължения по инвестиционни договори	170	26	396	592
Задължения по доходи на наети лица	801	-	-	801
Лизингови задължения	1,972	-	-	1,972
Други данъчни задължения	702	-	-	702
Други задължения	1,640	833	7	2,480
Общо пасиви	40,061	485,884	105,368	631,313
Дълга/(къса) валутна позиция	50,665	(38,390)	8,300	29,575

9. Управление на финансовия риск (продължение)

(в) Валутен риск (продължение)

Анализ на валутната чувствителност

Ефектът от валутната чувствителност при 10 % увеличение/намаление на текущите обменни курсове на българския лев спрямо щатския долар на база структурата на валутните активи и пасиви към 31 декември и при предположение, че се игнорира влиянието на останалите променливи величини, е измерен и представен като влияние върху финансовия резултат след облагане с данъци и върху собствения капитал.

хил. лв.	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
Финансов резултат +	569	373
Собствен капитал +	569	373
Финансов резултат -	(569)	(373)
Собствен капитал -	(569)	(373)

(г) Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Дружеството няма да е в състояние да изпълни своите финансови задължения, когато те станат изискуеми. Дружеството прилага подход, който да осигури необходимия ликвиден ресурс, за да се посрещнат настъпилите задължения при нормални или стресови условия, без да се реализират неприемливи загуби. При управление на ликвидния риск застрахователното дружество наблюдава риска от загуби при наложителни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения. Дружеството анализира ликвидния риск на база на историческите входящи и изходящи парични потоци, като на тази основа се определя праг на парични средства и парични еквиваленти в портфейлите на управляваните фондове. За оперативно управление на ликвидния риск, Дружеството изготвя текущо петдневна прогноза на паричните потоци, свързани с дейността.

Матуритетен анализ

По-долу са представени финансовите активи и пасиви на Дружеството, както и застрахователните пасиви, групирани по очаквания остатъчен матуритет, определен спрямо договорения матуритет към датата на отчета за финансово състояние. Таблицата е изготвена на база на недисконтирани парични потоци и най-ранна дата, на която задължението е изискуемо. Сумите включват главници и лихви.

Към 31.12.2023 г., хил. лв.	Балансова стойност	До 1 година	1 до 3 години	3 до 5 години	5 до 10 години	Над 10 години	Без матуритет	Общо
Активи								
Държавни ценни книжа по ССДВД	270,428	27,508	52,192	56,443	87,928	132,005	-	356,076
Държавни ценни книжа по ССПЗ	380	2	10	344	85	-	-	441
Корпоративни ценни книжа по ССДВД	21,806	1,340	2,679	20,898	-	-	-	24,917
Структурирани финансови инструменти по ССПЗ	496	496	-	-	-	-	-	496
Договорни фондове по ССПЗ	4,703	-	-	-	-	-	4,703	4,703
Деривати по ССПЗ	692	-	111	581	-	-	-	692
<i>Финансови активи по застраховки, свързани с ИФ:</i>								
Дългови ценни книжа по ССПЗ	147,891	10,031	17,001	113,127	7,732	-	-	147,891
Капиталови инструменти по ССПЗ	297,667	396	84,713	35,492	130,921	46,145	-	297,667
Вземания за корпоративен данък	5	5	-	-	-	-	-	5
Вземания по финансов лизинг	116	24	40	39	13	-	-	116
Вземания и други активи	149	149	-	-	-	-	-	149
Парични средства и парични еквиваленти	9,621	9,621	-	-	-	-	-	9,621
Общо активи	753,954	49,572	156,746	226,924	226,679	178,150	4,703	842,774

9. Управление на финансовия риск (продължение)

(г) Ликвиден риск (продължение)

Матуритетен анализ (продължение)

Към 31.12.2022 г., хил. лв.	Балансова стойност	До 1 година	1 до 3 години	3 до 5 години	5 до 10 години	Над 10 години	Без матуритет	Общо
Пасиви								
Задължения по застрахователни договори	719,068	80,525	172,594	197,424	214,479	141,003	-	806,025
Задължения по инвестиционни договори	468	468	-	-	-	-	-	468
Лизингови задължения	1,787	241	480	480	586	-	-	1,787
Други задължения	1,330	1,330	-	-	-	-	-	1,330
Общо пасиви	722,653	82,564	173,074	197,904	215,065	141,003	-	809,610
Нетна позиция	31,300	(32,993)	(16,328)	29,020	11,614	37,147	4,703	33,163
Активи								
Банкови депозити по АС	2,935	2,936	-	-	-	-	-	2,936
Държавни ценни книжа по ССДВД	296,621	16,733	80,644	80,380	75,092	156,053	-	408,902
Държавни ценни книжа по ССПЗ	526	2	6	357	295	-	-	660
Корпоративни ценни книжа по ССДВД	-	-	-	-	-	-	-	-
Структурирани финансови инструменти по ССПЗ	350	2	280	-	-	-	-	282
Договорни фондове по ССПЗ	5,279	-	-	-	-	-	5,279	5,279
Деривати по ССПЗ	616	-	64	156	396	-	-	616
<i>Финансови активи по застраховки, свързани с ИФ:</i>								
Дългови ценни книжа по ССПЗ	102,592	7,452	9,897	67,601	17,642	-	-	102,592
Капиталови инструменти по ССПЗ	243,925	1,289	33,910	56,901	113,081	38,744	-	243,925
Вземания за корпоративен данък	200	200	-	-	-	-	-	200
Вземания по финансов лизинг	139	24	40	39	36	-	-	139
Вземания и други активи	494	494	-	-	-	-	-	494
Парични средства и парични еквиваленти	7,210	7,210	-	-	-	-	-	7,210
Общо активи	660,887	36,342	124,841	205,434	206,542	194,797	5,279	773,235
Пасиви								
Задължения по застрахователни договори	624,765	69,937	106,548	180,310	191,499	133,255	-	681,549
Задължения по инвестиционни договори	592	592	-	-	-	-	-	592
Лизингови задължения	1,972	241	467	467	817	-	-	1,992
Други задължения	2,480	2,480	-	-	-	-	-	2,480
Общо пасиви	629,809	73,250	107,015	180,777	192,316	133,255	-	686,613
Нетна позиция	31,078	(36,908)	17,826	24,657	14,226	61,542	5,279	86,622

Следната таблица представя очаквания падеж на недисконтираните задължения по застрахователни договори, вкл. МДО и Корекция за нефинансов риск, по години:

хил. лв.	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
Балансова стойност	719,068	624,765
До 1 година	80,525	69,937
От 1 до 2 години	75,873	40,811
От 2 до 3 години	96,721	65,737
От 3 до 4 години	114,682	85,915
От 4 до 5 години	82,742	94,395
Над 5 години	355,482	324,754
Общо	806,025	681,549

9. Управление на финансовия риск (продължение)
(г) Ликвиден риск (продължение)

Ликвиден риск - дължими суми при поискване

хил. лв.	31.12.2023 г.		31.12.2022 г.	
	Дължими суми при поискване	Балансова стойност	Дължими суми при поискване	Балансова стойност
Застрахователни договори с директно участие в дохода (Застраховки, свързани с ИФ)	433,720	442,884	334,211	345,912
Застрахователни договори с допълнителен негарантиран доход (Смесени застраховки Живот и ренти застраховки Живот)	244,850	259,580	261,653	268,111
Застрахователни договори без участие в дохода (Рисково животозастраховане, заболяване и злополука)	-	6,918	-	5,112
Инвестиционни договори	468	468	592	592
Нетни други застрахователни задължения	9,686	9,686	5,630	5,630
Общо	679,038	719,536	596,456	625,357

(д) Съответствие между активите и пасивите

Дружеството управлява активите си, като използва подход, който балансира между качество, диверсификация, съответствие между активите и пасивите, ликвидност и възвръщаемост на инвестициите. Целта на инвестиционния процес е да оптимизира инвестиционния доход, коригиран с риска, като гарантира, че активите и пасивите се управляват на база паричния поток и техния матуритет. Рисковият комитет по управление на активите и пасивите преглежда и одобрява целевите портфейли на периодична база, като полага инвестиционните ограничения и лимити и осигурява надзор върху процеса по управление на активите и пасивите.

10. Управление на капиталовия риск

Политиката на Дружеството е да осигурява силна капиталова база така, че да се поддържа доверието на клиентите и на пазара като цяло, и да могат да се осигурят условия за развитие на бизнеса в бъдеще. Собственият капитал се състои от акционерен капитал, резерви и неразмесена печалба. Акционерният капитал на Дружеството е в размер на 18,640 хил. лв. при изискуем гаранционен капитал от 11,600 хил. лв., съгласно чл. 210 от Кодекса за застраховане.

Дружеството спазва разпоредбите на Комисията за финансов надзор за собствените средства на застрахователите и за капиталово изискване за платежоспособност, описани в Глави дванадесета и тринадесета от Кодекса за застраховане. С тях се определят елементите на собствените средства, основните принципи и честотата за изчисляване на капиталовото изискване за платежоспособност.

Към 31 декември 2023 г. Дружеството разполага със собствени средства за покриване на минималното капиталово изискване от 13,868 хил. лв. и капиталовото изискване за платежоспособност от 30,818 хил. лв., както следва:

хил. лв.	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
Общо собствени средства, налични за посрещане на капиталовото изискване за платежоспособност	60,578	69,128
Капиталово изискване за платежоспособност	30,818	38,826
Коефициент на платежоспособност	197%	178%

11. Финансови инструменти

(а) Счетоводни класификации, модели за оценяване и справедливи стойности

Таблицата по-долу представя финансовите активи, различни от финансовите активи по застраховки, свързани с ИФ (които се оценяват по ССПЗ), по вид инвестиция и модел на измерване:

11. Финансови инструменти (продължение)

(а) Счетоводни класификации, модели за оценяване и справедливи стойности (продължение)

31.12.2023 г.						Общо
	Деривати по ССПЗ	Дългови ценни книжа по ССПЗ	Капиталови инструмент и по ССПЗ	Дългови ценни книжа по ССДВД	Финансови активи по АС	
Деривати	692	-	-	-	-	692
Структурирани финансови инструменти	-	496	-	-	-	496
Договорни фондове	-	-	4,703	-	-	4,703
Държавни ценни книжа	-	380	-	270,428	-	270,808
Корпоративни ценни книжа	-	-	-	21,806	-	21,806
Банкови депозити	-	-	-	-	-	-
Общо	692	876	4,703	292,234	-	298,505

31.12.2022 г.						Общо
	Деривати по ССПЗ	Дългови ценни книжа по ССПЗ	Капиталови инструмент и по ССПЗ	Дългови ценни книжа по ССДВД	Финансови активи по АС	
Деривати	616	-	-	-	-	616
Структурирани финансови инструменти	-	350	-	-	-	350
Договорни фондове	-	-	5,279	-	-	5,279
Държавни ценни книжа	-	526	-	296,621	-	297,147
Корпоративни ценни книжа	-	-	-	-	-	-
Банкови депозити	-	-	-	-	2,935	2,935
Общо	616	876	5,279	296,621	2,935	306,327

01.01.2022 г.						Общо
	Деривати по ССПЗ	Дългови ценни книжа по ССПЗ	Капиталови инструмент и по ССПЗ	Дългови ценни книжа по ССДВД	Финансови активи по АС	
Деривати	711	-	-	-	-	711
Структурирани финансови инструменти	-	40	-	-	-	140
Договорни фондове	-	-	81,464	-	-	81,464
Държавни ценни книжа	-	959	-	295,964	-	296,923
Корпоративни ценни книжа	-	-	-	-	-	-
Банкови депозити	-	-	-	-	-	-
Общо	711	1,099	81,464	295,964	-	379,238

11. Финансови инструменти (продължение)

(а) Счетоводни класификации, модели за оценяване и справедлива стойности (продължение)

Таблицата показва балансовите и справедливите стойности на финансовите активи и финансовите пасиви, включително нивата им в йерархията на справедливите стойности. Не е включена информация за справедливите стойности, ако балансовата стойност е разумно приближение на справедливата стойност.

31 декември 2023 г.

Прил.	Първоначално определени по справедлива стойност	Задължително оценявани по справедлива стойност	Амортизирана стойност	Справедлива стойност през ДВД	Финансови пасиви	Справедлива стойност				
						Общо	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
<i>хил. лв.</i>										
	Финансови активи, оценявани по справедлива стойност	4,703	-	-	-	4,703	1,190	516	2,997	4,703
	Договорни фондове	-	-	-	-	692	-	692	-	692
	Деривати	-	-	-	-	496	496	-	-	496
	Структурирани финансови инструменти	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Държавни ценни книжа	-	-	-	-	270,808	270,808	-	-	270,808
	Корпоративни ценни книжа	-	-	-	-	21,806	-	21,806	-	21,806
	Финансови активи по застраховки, свързани с ИФ:	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	Дългови ценни книжа по ССПЗ	147,891	-	-	-	147,891	129,241	18,650	-	147,891
	Капиталови инструменти по ССПЗ	297,667	-	-	-	297,667	297,667	-	-	297,667
		445,558	6,271	-	292,234	744,063	699,402	41,664	2,997	744,063
Финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност										
	Банкови депозити	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	Вземания и други активи	-	149	-	-	149	-	-	149	149
23	Вземания по финансов лизинг	-	116	-	-	116	-	-	116	116
25	Парични средства и парични еквиваленти	-	-	9,621	-	9,621	-	9,623	-	9,623
		-	-	9,886	-	9,886	-	9,623	265	9,888
Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност										
	Задължения по инвестиционни договори	-	-	-	-	468	-	-	468	468
29	Други задължения	-	-	-	-	1,330	-	-	1,330	1,330
32		-	-	-	-	1,798	-	-	1,798	1,798

11. Финансови инструменти (продължение)

(а) Счетоводни класификации, модели за оценяване и справедливи стойности (продължение)

Прил.	Балансова стойност					Справедлива стойност				
	Първоначално определени по справедлива стойност	Задължително оценявани по справедлива стойност	Амортизирана стойност	Справедлива стойност през ДВД	Финансови пасиви	Общо	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Общо
<i>хил. лв.</i>										
Финансови активи, оценявани по справедлива стойност										
	-	5,279	-	-	-	5,279	2,013	-	3,266	5,279
Договорни фондове	-	616	-	-	-	616	-	616	-	616
Деривати	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Структурирани финансови инструменти	-	350	-	-	-	350	350	-	-	350
Държавни ценни книжа	-	526	-	296,621	-	297,147	297,147	-	-	297,147
Корпоративни ценни книжа	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансови активи по справедлива стойност	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
свързани с ИФ:	102,592	-	-	-	-	102,592	89,735	12,857	-	102,592
Дългови ценни книжа по ССПЗ	243,925	-	-	-	-	243,925	243,925	-	-	243,925
Капиталови инструменти по ССПЗ	346,517	6,771	-	296,621	-	649,909	633,170	13,473	3,266	649,909
Финансови активи, които не се оценяват по справедлива стойност										
Банкови депозити	-	-	2,935	-	-	2,935	-	-	2,935	2,935
Вземания и други активи	24	-	494	-	-	494	-	-	494	494
Вземания по финансов лизинг	23	-	139	-	-	139	-	-	139	139
Парични средства и парични еквиваленти	25	-	7,210	-	-	7,210	-	7,213	-	7,213
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
	-	-	10,778	-	-	10,778	-	7,213	3,568	10,781
Финансови пасиви, които не се оценяват по справедлива стойност										
Задължения по инвестиционни договори	29	-	-	-	-	592	-	-	-	592
Други задължения	32	-	-	-	-	2,480	-	-	-	2,480
	-	-	-	-	-	3,072	-	-	-	3,072

11. Финансови инструменти (продължение)

(а) Счетоводни класификации, модели за оценяване и справедливи стойности (продължение)

Финансовите активи по договори за застраховки, свързани с инвестиционни фондове, се състоят от инвестиции в капиталови инструменти (договорни фондове) и дългови ценни книжа (облигации), при които кредитният риск и всички други свързани с инвестицията рискове се носят от притежателите на полици при условията на застраховката, свързана с фонд (когато инвестицията е в дялове на договорни фондове) или свързана с индекс (когато инвестицията е в дългови ценни книжа). Дружеството ги представя отделно в активите на баланса и представя съответната позиция Задължения по застраховки, свързани с инвестиционни фондове, в пасива на баланса като част от Задълженията по застрахователни договори.

Анализ на движението на финансовите активи по застраховки, свързани с инвестиционен фонд:

хил. лв.	2023 г.	2022 г.
Към 1 януари	346,517	355,454
Входящи парични потоци от записани застрахователни премии	84,411	80,292
Изходящи парични потоци по щети, откупи и изтекъл срок	(35,916)	(24,296)
Пазарна преоценка, призната в печалбата или загубата	55,845	(68,777)
Валутна преоценка, призната в печалбата или загубата	(5,303)	3,844
Към 31 декември	445,554	346,517

Равнение на позициите в ниво 3 на йерархията на справедливата стойност:

хил. лв.	Финансови активи, оценявани по справедлива стойност	
	2023 г.	2022 г.
Към 1 януари	3,266	2,871
Нетни печалби и (загуби) от пазарна преоценка, признати в печалбата или загубата	(269)	395
Към 31 декември	2,997	3,266

През 2023 г. са прехвърлени от Ниво 1 към Ниво 2 финансови активи в договорни фондове на стойност 538 хил. лв. През 2022 г. няма извършени трансфери между нивата на справедливата стойност.

(б) Оценка на справедливи стойности

Следната таблица представя техниките за оценяване, използвани при оценяването на справедливите стойности на Ниво 2 и Ниво 3, както и използваните значими ненаблюдаеми входящи данни:

Финансови инструменти, оценени по справедлива стойност

Вид	Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между значими ненаблюдаеми входящи данни и оценената справедлива стойност
Опции (Ниво 2)	<ul style="list-style-type: none"> Пазарни котировки Изчисляване на справедлива стойност, базирана на модела Блэк-Сколс за оценяване на опции 	Очаквана колебливост на данните	Колкото е по-голяма колебливостта, толкова по-висока е стойността на опцията и обратното.
Договорни фондове (Ниво 3)	<ul style="list-style-type: none"> Нетна стойност на активите – представлява последната определена и обявена от управляващия фонд (трета страна) цена на обратно изкупуване 	Възстановимата стойност на инвестиции, направени от съответния договорен фонд, предимно заеми	Колкото е по-висока възстановимата стойност на заемите, толкова по-висока е стойността на договорния фонд.

Дружеството счита, че балансовата стойност на финансовите инструменти, отчитани по амортизируема стойност, преди приспадане на ОКЗ, и на задълженията, които също се отчитат по амортизирана стойност, е разумна приблизителна оценка на справедливата им стойност и не са нужни специфични оценъчни техники, за да се достигне до друг измерител освен балансовата стойност преди ОКЗ.

11. Финансови инструменти (продължение)**(в) Изменение в очакваните кредитни загуби**

Изменението в ОКЗ на финансовите активи е както следва:

хил. лв.	2023 г.			2022 г.		
	Финансови активи по ССДВД	Вземания и други активи	Парични средства и парични еквиваленти	Финансови активи по ССДВД	Вземания и други активи	Парични средства и парични еквиваленти
ОКЗ в началото на периода	(224)	-	(3)	(214)	-	(1)
ОКЗ за целия срок на актива, признати в печалбата или загубата	-	(336)	(1)	-	-	(2)
ОКЗ за 12 месеца, признати в печалбата или загубата	39	-	-	(10)	-	-
ОКЗ в края на периода	(185)	(336)	(2)	(224)	-	(3)

Няма превключване между ОКЗ за 12 месеца и ОКЗ за целия срок на актива, за нито един от финансовите инструменти през 2023 г. и 2022 г. Търговско вземане за 336 хил. лв. е напълно обезценено към края на 2023 г. Няма други кредитно обезценени финансови активи към края на 2023 и 2022 г.

(г) Деривати

Дериватите включват опции (кол опции) върху индекси на акции в САЩ и Еврозоната, свързани със сключени договори по застраховки с експозиция към представянето на съответния индекс, както и финансови инструменти за хеджиране на описаното по-долу задължение.

Описание на транзакции във връзка с план за предоставяне на дружествени дялове

Крайната компания майка Allianz SE предлага на годишна база дялове на членове на висшето ръководство на компаниите в групата, т.нар. RSU – право за предоставяне на дружествени дялове. Allianz SE издава права върху цена на акция (PPA), което позволява на членовете на ръководството да получават суми или дялове. Размерът на плащането се определя въз основа увеличение в цената на акция на Allianz SE между датата на издаване и датата на изпълнение на условията. Стойността на уреждане в края на периода има ограничен лимит до 200% ръст в цената на акциите над справедливата им стойност към момента на издаване. Към 31 декември правата, предоставени на членове на висшето ръководство в Дружеството, са следните:

	АЕИ 2020/ Емисия RSU	АЕИ 2021/ Емисия RSU
Справедлива стойност на датата на предоставяне (EUR)	287.37	325.55
Справедлива стойност на 31 декември 2023 г. (EUR)	473.17	450.06
Дата на издаване	06.03.2020	05.03.2021
Начална дата за период на притежание	02.01.2019	02.01.2020
Крайна дата за период на притежание	01.03.2024	07.03.2025
Период на обслужване	5	5
Съотношение за изтичане %	97%	77%
Съотношение на изтеклия период спрямо целия период на притежание	1824/1886	1459/1892
Брой права	61	45

Към 31 декември 2023 г. и 31 декември 2022 г. Дружеството няма транзакции във връзка с плащания по план за предоставяне на дружествени дялове.

Датата на упражняване на правото на RSU е десетият работен ден на фондовата борса XETRA след финансовата пресконференция на Allianz SE, а крайната дата за периода на притежание е условна. Точната дата може да бъде показана, след като е уточнена дата за гореспоменатата пресконференция за съответната година.

Стойност на задължението и дериватите свързани с годишния план за членовете на ръководството (АЕИ)

Дружеството е заделило провизия по справедлива стойност в размер на задължението за изплащане, което е хеджирано с дериват. Стойностите им са следните:

11. Финансови инструменти (продължение)
(г) Деривати (продължение)

План	31 декември 2023 г.		31 декември 2022 г.	
	Провизия	Дериват	Провизия	Дериват
<i>хил. лв.</i>				
АЕI 2019/ емисия RSU	-	-	25	25
АЕI 2020/ емисия RSU	28	29	17	23
АЕI 2020 2021 / емисия RSU	15	20	9	16
АЕI 2022/начисление	-	-	-	-
Общо	43	49	51	64

През 2023 г. и 2022 г. няма рекласификации на финансови инструменти от една категория в друга.

12. Резултат от застрахователни услуги

Анализ по основни линии бизнес на застрахователните приходи, разходите по застрахователни услуги и нетния резултат от държани презастрахователни договори за 2023 г. и 2022 г. е показан в следните таблици:

2023 г., хил. лв.	Рискови застраховки	Смесени и рентни	Застраховки с ИФ	Заболяване и злополуки	Общо
Застрахователен приход, в т.ч.:					
<i>По договори, отчитани по ПРП</i>	-	-	-	4,716	4,716
<i>По договори, които не се моделират</i>	5,525	-	-	-	5,525
По договори, отчитани по ОМ и ППТ:					
- Очаквани щети и други директно относими разходи	2,945	2,713	3,044	-	8,702
- Промяна в корекцията за нефинансов риск за изтеклите рискове	116	218	340	-	674
- Признат МДО за предоставените услуги	1,531	2,754	3,324	-	7,609
- Корекция на компонент на загубите от предходни периоди	(71)	(50)	(39)	-	(160)
Общо застрахователен приход по договори, отчитани по ОМ и ППТ:	4,521	5,635	6,669	-	16,825
Общо застрахователен приход	10,046	5,635	6,669	4,716	27,066
Разход по застрахователни услуги					
- Възникнали щети и други директно относими разходи	(3,257)	(2,522)	(1,023)	(2,147)	(8,949)
- Изменение в пасива за възникнали щети	(926)	(211)	359	(1,284)	(2,062)
- Загуба от обременяващи договори и обратно проявление на такива загуби	457	(297)	832	-	992
- Платени аквизиционни разходи	(3,391)	(1,092)	(4,184)	(1,020)	(9,687)
- Отсрочени аквизиционни разходи	1,295	814	3,907	292	6,308
- Амортизация на аквизиционни разходи	(1,010)	(586)	(1,379)	(288)	(3,263)
- Административни разходи	(363)	(1,007)	(573)	(227)	(2,170)
Общо разходи по застрахователни услуги	(7,195)	(4,901)	(2,061)	(4,674)	(18,831)
- Презастрахователни разходи по цедирани премии	(1,750)	(288)	(42)	(2,358)	(4,438)
- Приходи по възстановени щети	1,042	164	-	1,608	2,814
- Изменение в цедирания пасив за възникнали щети	265	3	1	158	427
- Други приходи по пасивно презастраховане	-	-	-	96	96
Нетен резултат от държани презастрахователни договори	(443)	(121)	(41)	(496)	(1,101)
Резултат от застрахователни услуги	2,408	613	4,567	(454)	7,134

12. Резултат от застрахователни услуги (продължение)

2022 г., хил. лв.	Рискови застра- ховки	Смесени и рентни	Застраховки с ИФ	Заболяване и злополуки	Общо
Застрахователен приход, в т.ч.:					
<i>По договори, отчитани по ПРП</i>	-	-	-	4,702	4,702
<i>По договори, които не се моделират</i>	5,163	-	-	-	5,163
По договори, отчитани по ОМ и ППТ:					
- Очаквани щети и други директно относими разходи	2,126	2,357	2,784	-	7,267
- Промяна в корекцията за нефинансов риск за изтеклите рискове	90	218	423	-	731
- Признат МДО за предоставените услуги	1,051	3,872	3,973	-	8,896
- Корекция на компонент на загубите от предходни периоди	(219)	(11)	(178)	-	(408)
Общо застрахователен приход по договори, отчитани по ОМ и ППТ:	3,048	6,436	7,002	-	16,486
Общо застрахователен приход	8,211	6,436	7,002	4,702	26,351
Разход по застрахователни услуги					
- Възникнали щети и други директно относими разходи	(1,668)	(251)	(70)	(2,591)	(4,580)
- Изменение в пасива за възникнали щети	107	(601)	2	(838)	(1,330)
- Загуба от обременяващи договори и обратно проявление на такива загуби	(207)	(21)	(848)	-	(1,076)
- Платени аквизиционни разходи	(2,558)	(653)	(5,540)	(1,019)	(9,770)
- Отсрочени аквизиционни разходи	843	394	4,873	17	6,127
- Амортизация на аквизиционни разходи	(654)	(544)	(1,131)	(9)	(2,338)
- Административни разходи	(81)	(295)	(1,263)	(60)	(1,699)
Общо разходи по застрахователни услуги	(4,218)	(1,971)	(3,977)	(4,500)	(14,666)
- Презастрахователни разходи по цедирани премии	(1,882)	(293)	(38)	(2,573)	(4,786)
- Други приходи по пасивно презастраховане	853	92	-	2,055	3,000
Нетен резултат от държани презастрахователни договори	22	(8)	-	473	487
Резултат от застрахователни услуги	1	46	-	86	133
- Презастрахователни разходи по цедирани премии	(1,006)	(163)	(38)	41	(1,166)
- Приходи по възстановени щети	2,987	4,302	2,987	243	10,519

13. Нетен инвестиционен доход

По-долу е представен анализ на нетните инвестиционни приходи и нетните финансови разходи по линии бизнес:

2023 г., хил. лв.	Рискови застраховки	Смесени и рентни	Застра- ховки с ИФ	Заболяване и злополуки	Инвести- ционни договори	Други	Общо
Нетен инвестиционен приход/ (разход) - базови позиции, в т.ч.							
Лихвен доход от финансови активи, които не се оценяват по ССПЗ	90	8,823	-	-	-	-	8,913
Нетни печалби/ (загуби) от инвестиции, оценявани по ССПЗ	-	-	55,845	-	-	-	55,845
Нетни печалби от инвестиции в дългови инструменти по ССДВД, рекласифицирани в печалби и загуби	-	(7 345)	-	-	-	-	(7,345)
Нетно изменение в ОКЗ	-	(297)	-	-	-	-	(297)
Общо нетен инвестиционен приход/ (разход) - базови позиции	90	1,181	55,845	-	-	-	57,116
Нетен инвестиционен приход/ (разход) - други инвестиции, в т.ч.:							
Нетни печалби от инвестиции, оценявани по ССПЗ	-	-	-	-	-	783	783
Общо нетен инвестиционен приход/ (разход) - други инвестиции	-	-	-	-	-	783	783
Друг нетен инвестиционен приход/ (разход), в т.ч.							
Нетно изменение в задължения по инвестиционни договори	-	-	-	-	(53)	-	(53)
Нетни печалби и загуби от валутна преоценка (Разходи)/приходи от преоценка и продажба на инвестиционни имоти	-	26	-	-	-	-	26
Общо друг нетен инвестиционен приход/ (разход)	-	26	-	-	(53)	31	4
Общо нетен инвестиционен доход	90	1,207	55,845	-	(53)	814	57,903
Финансови приходи /(разходи) по издадени застрахователни договори							
Изменение на базовите позиции по договори, отчетани по ППТ	-	-	(55,684)	-	-	-	(55,684)
(Разход за)/ приход от лихви	31	(1,471)	-	-	-	-	(1,440)
Ефект от промяна в лихвените проценти и други финансови допускания	1	(11)	-	-	-	-	(10)
Общо финансови приходи /(разходи) по издадени застрахователни договори	32	(1,482)	(55,684)	-	-	-	(57,134)
Нетен застрахователно-финансов (разход)/ приход	32	(1,482)	(55,684)	-	-	-	(57,134)
Нетен финансов резултат	122	(275)	161	-	(53)	814	769
Обобщение на сумите, признати в отчета за печалбата или загубата							
Нетен инвестиционен приход/ (разход) - базови позиции	90	1,181	55,845	-	-	-	57,116
Нетен инвестиционен приход/ (разход) - други инвестиции	-	-	-	-	-	783	783
Друг нетен инвестиционен приход/ (разход)	-	26	-	-	(53)	31	4
Нетен застрахователно-финансов (разход)/ приход	32	(1,482)	(55,684)	-	-	-	(57,134)
	122	(275)	161	-	(53)	814	769
Обобщение на сумите, признати в другия всеобхватен доход							
Нетен инвестиционен приход/ (разход) - базови позиции	-	20,723	55,684	-	-	-	76,407
Нетен застрахователно-финансов (разход)/ приход	160	(14,161)	(55,684)	-	-	-	(69,685)
	160	6,562	-	-	-	-	6,722
Обобщение на признатите суми							
Резултат от застрахователни услуги	2,408	613	4,567	(454)	-	-	7,134
Нетен инвестиционен доход	90	1,207	55,845	-	(53)	814	57,903
Нетен застрахователно-финансов (разход)/ приход	32	(1,482)	(55,684)	-	-	-	(57,134)
Нетен застрахователен и финансов резултат	2,530	338	4,728	(454)	(53)	814	7,903

13. Нетен инвестиционен доход (продължение)

2022 г., хил. лв.	Рискови застраховки	Смесени и рентни	Застра- ховки с ИФ	Заболяване и злополуки	Инвести- ционни договори	Други	Общо
Нетен инвестиционен приход/ (разход) - базови позиции, в т.ч.							
Лихвен доход от финансови активи, които не се оценяват по ССПЗ	71	7,072	-	-	-	-	7,143
Нетни печалби/ (загуби) от инвестиции, оценявани по ССПЗ	-	(6,764)	(67,966)	-	-	-	(74,730)
Нетни печалби от инвестиции в дългови инструменти по ССДВД, рекласифицирани в печалби и загуби	-	(266)	-	-	-	-	(266)
Нетно изменение в ОКЗ	-	(12)	-	-	-	-	(12)
Общо нетен инвестиционен приход/ (разход) - базови позиции	71	30	(67,966)	-	-	-	(67,865)
Нетен инвестиционен приход/ (разход) - други инвестиции, в т.ч.:							
Нетни печалби от инвестиции, оценявани по ССПЗ	-	-	-	-	-	(17)	(17)
Общо нетен инвестиционен приход/ (разход) - други инвестиции	-	-	-	-	-	(17)	(17)
Друг нетен инвестиционен приход/ (разход), в т.ч.							
Нетно изменение в задължения по инвестиционни договори	-	-	-	-	(90)	-	(90)
Нетни печалби и загуби от валутна преоценка (Разходи)/приходи от преоценка и продажба на инвестиционни имоти	-	47	-	-	-	-	47
Общо друг нетен инвестиционен приход/ (разход)	-	47	-	-	(90)	(304)	(347)
Общо нетен инвестиционен доход	71	77	(67,966)	-	(90)	(321)	(68,229)
Финансови приходи/(разходи) по издадени застрахователни договори							
Изменение на базовите позиции по договори, отчетани по ППТ	-	-	68,272	-	-	-	68,272
(Разход за)/ приход от лихви	63	(1,457)	-	-	-	-	(1,394)
Ефект от промяна в лихвените проценти и други финансови допускания	(10)	(428)	-	-	-	-	(438)
Общо финансови приходи/(разходи) по издадени застрахователни договори	53	(1,885)	68,272	-	-	-	66,440
Нетен застрахователно-финансов (разход)/ приход	53	(1,885)	68,272	-	-	-	66,440
Нетен финансов резултат	124	(1,237)	306	-	(90)	(321)	(1,218)
Обобщение на сумите, признати в отчета за печалбата или загубата							
Нетен инвестиционен приход/ (разход) - базови позиции	71	544	(67,966)	-	-	-	(67,351)
Нетен инвестиционен приход/ (разход) - други инвестиции	-	-	-	-	-	(17)	(17)
Друг нетен инвестиционен приход/ (разход)	-	47	-	-	(90)	(304)	(347)
Нетен застрахователно-финансов (разход)/ приход	53	(1,885)	68,272	-	-	-	66,440
Обобщение на сумите, признати в другия всеобхватен доход	124	(1,808)	306	-	(90)	(321)	(1,789)
Обобщение на сумите, признати в другия всеобхватен доход							
Нетен инвестиционен приход/ (разход) - базови позиции	-	(71,068)	(68,272)	-	-	-	(139,340)
Нетен застрахователно-финансов (разход)/ приход	(406)	64,915	68,272	-	-	-	132,781
Обобщение на признатите суми	(406)	(6,153)	-	-	-	-	(6,559)
Обобщение на признатите суми							
Резултат от застрахователни услуги	2,987	4,302	2,987	243	-	-	10,519
Нетен инвестиционен доход	71	77	(67,966)	-	(90)	(321)	(68,229)
Нетен застрахователно-финансов (разход)/ приход	53	(1,885)	68,272	-	-	-	66,440
Нетен застрахователен и финансов резултат	3,111	2,494	3,293	243	(90)	(321)	8,730

13. Нетен инвестиционен доход (продължение)

Равнението на натрупаните суми в резерва от преоценки по справедлива стойност в друг всеобхватен доход (ДВД) на инвестиции, оценявани по ССДВД, които служат като базови позиции за задължения по застрахователни договори, е представено в следната таблица:

	2023 г.			2022 г.		
	Суми, отчетени до датата на преминаване	Суми, отчетени след датата на преминаване	Общо	Суми, отчетени до датата на преминаване	Суми, отчетени след датата на преминаване	Общо
Нетни печалби/ (загуби) от дългови ценни книжа, отчитани по ССДВД	28,620	(50,777)	(22,157)	28,620	(70,089)	(41,469)
Данъчен ефект	(2,862)	2,462	(400)	(2,862)	6,324	3,462
Крайно салдо на резерв по справедлива стойност на базови позиции	25,758	(48,315)	(22,557)	25,758	(63,765)	(38,007)

14. Други финансови разходи

хил. лв.	2023 г.	2022 г.
Разходи по управление на инвестициите	(280)	(677)
Разходи за лихви по разплащателни сметки	-	(66)
Разходи за лихви по договори за лизинг	(4)	(4)
	(284)	(747)

15. Други оперативни разходи

хил. лв.	2023 г.	2022 г.
Амортизация на нематериален актив, признат по дългосрочен договор за ексклузивитет с друга финансова институция	(1,744)	(1,744)
Аквизиционни разходи, които не са относими към застрахователния резултат	(586)	(968)
Административни разходи, които не са относими към застрахователния резултат	(660)	(869)
Други оперативни разходи	(31)	(6)
	(3,021)	(3,587)

16. Аквизиционни разходи по видове дейност

хил. лв.	2023 г.	2022 г.
Разходи за комисионни възнаграждения по директни застрахователни договори	(8,139)	(8,076)
Други аквизиционни разходи	(1,548)	(1,694)
	(9,647)	(9,770)

Горепосочените аквизиционни разходи по видове дейност влизат в състава на аквизиционните разходи, които са /не са/ относими към застрахователния резултат (оповестени в приложения 12 и 15).

17. Оперативни разходи по икономически елементи

хил. лв.	2023 г.	2022 г.
Възнаграждения на персонала	(2,764)	(2,637)
Социални осигуровки	(284)	(258)
Намаление на провизия за пенсиониране	2	33
Външни услуги (в т.ч. разходи за одит и правни услуги)	(2,947)	(2,976)
Начислена амортизация	(2,086)	(2,100)
Реклама и маркетинг	(134)	(187)
Материали	(124)	(162)
Други	(441)	(155)
	(8,778)	(8,442)

17. Оперативни разходи по икономически елементи (продължение)

През 2023 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за законов независим финансов одит са, както следва: за „ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД – 294 хил. лв. с включен ДДС (2022: 266 хил. лв. с включен ДДС), „Ейч Ел Би България“ ООД - 17 хил. лв. с включен ДДС (2022: 17 хил. лв. с включен ДДС).

През 2023 г. сумите за услуги, различни от законов одит, от „ПрайсуотърхаусКупърс България“ ООД, са в размер на 4 хил. лв. с включен ДДС (2022 г.: 0 хил. лв. с включен ДДС). През 2023 г. сумите за услуги, различни от законов одит, от „ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД, са в размер на 0 хил. лв. с включен ДДС (2022 г.: 6 хил. лв. с включен ДДС).

През 2023 г. сумите за услуги, различни от законов одит, от „Ейч Ел Би България“ ООД, са в размер на 0 хил. лв. с вкл. ДДС (2022 г.: 2 хил. лв. с вкл. ДДС).

18. Данъци**(а) Ефективна данъчна ставка и данъци, признати в печалбата или загубата**

хил. лв.	2023 г.	2022 г.
Разход за текущ данък, признат в печалбата или загубата	-	(6,307)
Приход от отсрочен данък, признат в печалбата или загубата	73	5,943
Общо данъчен приход/ (разход) признат в печалбата или загубата	73	(364)

Равнението между разхода за данък, изчислен по приложимата данъчна ставка, и разхода за (прихода от) данък, отразен в отчета за печалбата или загубата, е както следва:

хил. лв.	2023 г.	2022 г.**
Финансов резултат преди данъци	4,663	3,584
Приложима данъчна ставка съгласно местното законодателство	10%	10%
Разход за корпоративен данък по приложимата данъчна ставка	(467)	(358)
Постоянни данъчни разлики	(5)	(6)
Непризнат за данъчни цели разход за текущ данък в печалби и загуби	545	-
Общо данъчен приход/ (разход) признат в печалбата или загубата	73	(364)
Ефективна данъчна ставка	(1.64)%	10.16%

Преобразуването на финансовия резултат преди данъци за достигане до данъчния резултат, за съответния период е както следва:

хил. лв.	2023 г.	2022 г.**
Финансов резултат преди данъци	4,663	3,584
Нетни преоценки на финансови активи, отчитани през ДВД (собствения капитал) *	20,723	(77,524)
Еднократен ефект от промяната в счетоводната политика	(37,744)	-
Други данъчни временни разлики	708	1,805
Други данъчни постоянни разлики	53	41
Данъчен резултат	(11,597)	(72,094)

*Съгласно местното данъчно законодателство, финансовите институции признават текущо за данъчни цели преоценките на финансови активи, отчитани през ДВД, в годината на тяхното възникване.

**Ефективната данъчна ставка за 2022 г. се базира на финансовия резултат преди данъци, изчислен преди промяната в счетоводната политика в сила от 01.01.2023 г. Презизчисляването на сравнителния период 2022 г. за целите на настоящия финансов отчет не засяга данъка, който вече е бил изчислен за съответната данъчна 2022 г. по приложимото за същия период данъчно законодателство. Разликата между изчисления финансовия резултат преди данък за 2022 г. по предходната счетоводна политика (прилагана до 31.12.2022 г.) и новата счетоводна политика (прилагана от 01.01.2023 г.) е призната в данъчния резултат на Дружеството за 2023 г. и е елемент на реда „Еднократен ефект от промяната в счетоводната политика“.

Данъкът в отчета за печалби или загуби за 2023 г. е положителна величина (73 хил. лв.), тъй като Дружеството не е признало никакъв разход за текущ данък в печалбата или загубата (вж. 545 хил. лв. в таблицата по-горе), а единствено приход от отсрочен данък за възникналите временни разлики и тяхното обратно проявление (73 хил. лв.), поради това, че исторически вече е признало отсрочен данък за данъчни загуби, възникнали в предходните периоди – 2021 г. и 2022 г.

18. Данъци (продължение)**(а) Ефективна данъчна ставка и данъци, признати в печалбата или загубата (продължение)**

В резултат на промяната в счетоводната политика през 2023 г., Дружеството е признало еднократно 37,863 хил. лв. загуба в собствения капитал (Неразпределена печалба), от които с 37,744 хил. лв. е преобразувано в данъчния резултат за 2023 г. (съгласно изискванията на местното данъчно законодателство). Съответно, крайният данъчен резултат за 2023 г. е отрицателен – данъчна загуба в размер на (11,597) хил. лв., върху която не е признат отсрочен данъчен актив.

(б) Текущи и отсрочени данъци, признати директно в другия всеобхватен доход (в собствения капитал)

хил. лв.	2023 г.			2022 г.		
	Данъчна основа	Данъчен (разход) /приход *	Нетно от данъци	Данъчна основа	Данъчен (разход) /приход	Нетно от данъци
Текущ данък върху преоценките на дългови инструменти, признати в ДВД	20,724	-	20,724	(71,068)	5,634	(65,434)
Отсрочен данък върху Застрахователен-финансов резерв (Застрахователен-финансов ДВД)	(14,001)	1,400	(12,601)	64,509	(6,541)	58,058
Отсрочен данък върху последващи оценки на задължение по пенсионни планове с дефинирани доходи	22	(2)	20	(14)	1	(13)
	6,745	1,398	8,143	(6,292)	(816)	(7,389)

* Върху преоценките на дългови инструменти Дружеството не е признало разход за данък в Другия всеобхватен доход през 2023 г., тъй като признаването е свързано с формиране на отсрочен данъчен актив върху данъчната загуба за 2023 г. Дружеството няма основание за признаване на такъв актив поради историческото натрупване на данъчни загуби, които не са напълно възстановими съгласно извършен тест за обезценка (вж. 18(в)).

(в) Отсрочени данъци

Позициите на отсрочените данъци към края на периодите са, както следва:

хил. лв.	2023 г.			2022 г.		
	Актив	Пасив	Нетна стойност	Актив	Пасив	Нетна стойност
Данъчни загуби за пренасяне в следващи периоди	5,872	-	5,872	6,938	-	6,938
Застрахователен-финансов резерв (ДВД)	-	(4,886)	(4,886)	-	(6,286)	(6,286)
Неизплатени доходи на физически лица	330	-	330	243	-	243
Амортизируеми активи	-	(760)	(760)	-	(743)	(743)
Нетно актив (пасив) по отсрочен данък	6,202	(5,646)	556	7,181	(7,029)	152

хил. лв.	Салдо към	Признати в печалбата	Признати в друг	Салдо към
	1 януари 2023 г.	или загубата	всеобхватен доход	31 декември 2023 г.
Данъчни загуби за пренасяне в следващи периоди	6,938	-	(1,066)	5,872
Застрахователен-финансов резерв (ДВД)	(6,286)	-	1,400	(4,886)
Неизплатени доходи на физически лица	243	90	(3)	330
Амортизируеми активи	(743)	(17)	-	(760)
Нетно актив (пасив) по отсрочен данък	152	73	331	556

18. Данъци (продължение)

(в) Отсрочени данъци (продължение)

хил. лв.	Салдо към 1 януари 2022 г.	Признати в печалбата или загубата	Признати в друг всеобхватен доход	Салдо към 31 декември 2022 г.
Данъчни загуби за пренасяне в следващи периоди	1,173	-	5,765	6,938
Застрахователен-финансов резерв (ДВД)	165	-	(6,451)	(6,286)
Неизплатени доходи на физически лица	265	(23)	1	243
Амортизируеми активи	(943)	200	-	(743)
Нетно актив (пасив) по отсрочен данък	660	177	(685)	152

Отсрочените данъчни активи и пасиви са изчислени на базата на временните разлики между данъчната основа и отчетната стойност на активите и пасивите, като е приложена ефективната данъчна ставка за 2023 г. в размер на 10% (за 2022 г. също е 10%).

Дружеството е признало през 2021 г. и през 2022 г. отсрочени данъчни активи от данъчни загуби за пренасяне в следващи периоди (съгл. таблицата по-долу). Причината за формирането на данъчните загуби е негативната нетна пазарна преоценка на финансови активи, преоценявани през собствения капитал. Съгласно българското данъчно законодателство, такива преоценки, отчетени в собствения капитал, се признават за данъчни цели в годината на тяхното възникване. Дружеството е извършило тест на възможността да пренесе напълно двете данъчни загуби в рамките на законово установения 5-годишен срок за всяка една от тях. В съответствие с резултатите от извършения тест, към 31.12.2021 г. Дружеството е признало отсрочен данъчен актив върху цялата данъчна загуба за 2021 г. (данъкът е в размер на 1,173 хил. лв.) а за данъчната загуба за 2022 г. е признало отсрочен данъчен актив до размера на очакваните бъдещи данъчни печалби съгласно извършен тест за възстановимост (признатият данък е в размер на 5,765 хил. лв., а непризнатият данък – 1,443 хил. лв.).

Година на данъчна загуба	Данъчни загуби, за които първоначално е признат отсрочен данък в отчета за финансовото състояние	Размер на първоначално признатия отсрочен данък	Размер на признатия отсрочен данък след отписвания	Данъчни загуби, за които не е признат отсрочен данък в отчета за финансовото състояние	Общо данъчни загуби за пренасяне в следващи периоди	Дата на изтичане на давността за пренасяне
2021	11,727	1,173	1,173	-	11,727	31.12.2026 г.
2022	57,634	5,765	4,699	14,460	72,094	31.12.2027 г.
2023	-	-	-	11,597	11,597	31.12.2028 г.
Общо	69,361	6,938	5,872	26,057	95,418	

През 2023 г. след извършен тест за обезценка на отсрочения данъчен актив, признат през 2022 г., е отразено отписване за 1,066 хил. лв. през Другия всеобхватен доход, където първоначално е бил начислен приходът от признаването на отсрочен данъчен актив.

Тестът се базира на рационални и обосновани допускания за:

- 1) очаквани данъчни печалби, съгласно изготвен и вътрешносъгласуван финансов план за развитие на Дружеството в средносрочен период, след като се приспадат ефектите от обратно проявление на данъчни временни разлики; и:
- 2) очаквани изменения в пазарните преоценки на финансовите активи, преоценявани през собствения капитал, в рамките на 5-годишен срок, считано от края на всеки един от двата данъчни периода 2021 г. и 2022 г., вземайки предвид падежната структура на портфолиото, намерението на ръководството да държи това портфолио предимно до падеж (за да посреща парични потоци по застрахователни задължения със сходна матуритетна структура) и обстоятелството, че ако активите на разположение за продажба се държат до падеж, техните натрупани негативни преоценки се заличават от положителни такива, до достигане стойността на падеж (която е ясна и фиксирана).

Съответните данъчни периоди на Дружеството могат да бъдат предмет на проверка от данъчните власти до 5 години от края на годината, през която е подадена декларацията или е трябвало да бъде подадена декларация. Последната данъчна проверка на Дружеството за корпоративно подоходно облагане, данък върху застрахователните премии и ДДС е приключила през 2014 г. и обхваща периоди до 31 декември 2013 г.

19. Нематериални активи

хил. лв.	Софтуер	Други	Общо
Отчетна стойност			
Към 1 януари 2022 г.	436	8,719	9,155
Придобивания	99	-	99
Трансфери към други класове активи	-	149	149
Отписани	(9)	-	(9)
Към 31 декември 2022 г.	526	8,868	9,394
Натрупана амортизация			
Към 1 януари 2022 г.	(281)	(5,523)	(5,804)
Амортизация за годината	(98)	(1,748)	(1,846)
Амортизация на трансферирани активи	-	(19)	(19)
Отписани	3	-	3
Към 31 декември 2022 г.	(376)	(7,290)	(7,666)
Балансова стойност			
Към 1 януари 2022 г.	155	3,196	3,351
Към 31 декември 2022 г.	150	1,578	1,728
Отчетна стойност			
Към 1 януари 2023 г.	526	8,868	9,394
Придобивания	150	8,719	8,869
Трансфери към други класове активи	-	-	-
Отписани	-	(8,719)	(8,719)
Към 31 декември 2023 г.	676	8,868	9,544
Натрупана амортизация			
Към 1 януари 2023 г.	(376)	(7,290)	(7,666)
Амортизация за годината	(84)	(1,759)	(1,843)
Амортизация на трансферирани активи	-	-	-
Отписани	-	8,719	8,719
Към 31 декември 2023 г.	(460)	(330)	(790)
Балансова стойност			
Към 1 януари 2023 г.	150	1,578	1,728
Към 31 декември 2023 г.	216	8,538	8,754

През 2023 г. е удължен дългосрочен договор за ексклузивитет с голяма друга финансова институция за срок от 5 години. Първоначалният договор е в сила от 2018 г. Този договор представлява основната част от категорията „Други“. Дружеството е осчетоводило нематериален актив със стойността на подписаното споразумение и полезен живот, равен на срока на удължаването по договора. В края на всяка година се извършва тест за обезценка на договора, който акцентира върху настоящата стойност на паричните потоци, генерирани по договора, и достатъчността им в сравнение с балансовата стойност на актива.

20. Машини, съоръжения и оборудване

хил. лв.	Компютърна техника	Мебели и произведения на изкуството	Моторни превозни средства	Други	Общо
Отчетна стойност					
Към 1 януари 2022 г.	496	980	23	154	1,653
Придобивания	10	-	-	-	10
Трансфери към други класове	-	-	-	(148)	(148)
Към 31 декември 2022 г.	-	(7)	-	-	(7)
	506	973	23	6	1,508
Натрупана амортизация и загуби от обезценка					
Към 1 януари 2022 г.	(479)	(380)	(23)	(7)	(889)
Амортизация през годината	(12)	(11)	-	(11)	(34)
Отписани	-	-	-	18	18
Към 31 декември 2022 г.	(491)	(391)	(23)	-	(905)

20. Машини, съоръжения и оборудване (продължение)

Балансова стойност					
Към 1 януари 2022 г.	17	600	-	147	764
Към 31 декември 2022 г.	15	582	-	6	603
Отчетна стойност					
Към 1 януари 2023 г.	506	973	23	6	1,508
Придобивания	70	2	-	30	102
Отписани	(1)	(25)	-	-	(26)
Към 31 декември 2023 г.	575	950	23	36	1,584
Натрупана амортизация и загуби от обезценка					
Към 1 януари 2023 г.	(491)	(391)	(23)	-	(905)
Амортизация през годината	(14)	(7)	-	-	(21)
Отписани	1	25	-	-	26
Към 31 декември 2022 г.	(504)	(373)	(23)	-	(900)
Балансова стойност					
Към 1 януари 2023 г.	15	582	-	6	603
Към 31 декември 2023 г.	71	577	-	36	684

21. Активи с право на ползване и пасиви по лизинг

Лизинг като наемател

Активи с право на ползване по класове активи	2023 г.	2022 г.
Сгради	1,614	1,769
Транспортни средства	-	8
	1,614	1,777

хил. лв.	Сгради	Транспортни средства	Общо
Отчетна стойност			
Към 1 януари 2022 г.	2,083	54	2,137
Към 31 декември 2022 г.	2,083	54	2,137
Амортизация и преоценки			
Към 1 януари 2022 г.	(104)	(34)	(138)
Амортизация и преоценки за годината	(208)	(14)	(222)
Към 31 декември 2022 г.	(312)	(48)	(360)
Нетна балансова стойност към 1 януари 2022 г.	1,979	20	1,999
Нетна балансова стойност към 31 декември 2022 г.	1,771	6	1,777
Отчетна стойност			
Към 1 януари 2023 г.	2,083	54	2,137
Прекратени лизингови договори	-	(54)	(54)
Към 31 декември 2023 г.	2,083	-	2,083
Амортизация и преоценки			
Към 1 януари 2023 г.	(312)	(48)	(360)
Амортизация и преоценки за годината	(157)	(8)	(165)
Отписана амортизация през годината	-	56	56
Към 31 декември 2023 г.	(469)	-	(469)
Нетна балансова стойност към 1 януари 2023 г.	1,771	6	1,777
Нетна балансова стойност към 31 декември 2023 г.	1,614	-	1,614

21. Активи с право на ползване и пасиви по лизинг (продължение)

Лизинг като наемател (продължение)

Лизингови задължения	2023 г.	2022 г.
<i>хил. лв.</i>		
Краткосрочни задължения	237	236
Дългосрочни задължения	1,550	1,736
Общо лизингови задължения	1,787	1,972

31 декември 2023 г.

<i>хил. лв.</i>	Минимални лизингови плащания	Настояща стойност на лизинговите плащания
До 1 година	241	241
От 1 до 3 години	486	480
От 3 до 5 години	487	480
От 5 до 10 години	587	586
Общо минимални лизингови вноски	1,801	1,787
Намалени със сумите, представляващи финансови разходи	(14)	-
Настояща стойност на минималните лизингови вноски	1,787	1,787

31 декември 2022 г.

<i>хил. лв.</i>	Минимални лизингови плащания	Настояща стойност на лизинговите плащания
До 1 година	241	237
От 1 до 3 години	487	480
От 3 до 5 години	487	480
От 5 до 10 години	777	775
Общо минимални лизингови вноски	1,992	1,972
Намалени със сумите, представляващи финансови разходи	(20)	-
Настояща стойност на минималните лизингови вноски	1,972	1,972

Разходите за лихви по лизинг са включени във финансовите разходи и през 2023 г. са в размер на 4 хил. лв. (2022 г.: 1 хил. лв.)

Таблицата по-долу представя движението на пасивите по лизинг за конкретния период:

<i>хил. лв.</i>	Пасиви по лизинги	Парични средства и еквиваленти	Нетни парични средства и еквиваленти
Баланс към 1 януари 2022 г.	(2,099)	19,503	17,404
Парични потоци	128	(12,290)	(12,162)
Начислена лихва	(1)	-	(1)
Баланс към 31 декември 2022 г.	(1,972)	7,213	5,241
Баланс към 1 януари 2023 г.	(1,972)	7,213	5,241
Парични потоци	135	2,408	2,543
Прекратени договори	54	-	54
Начислена лихва	(4)	-	(4)
Баланс към 31 декември 2023 г.	(1,787)	9,621	7,834

Дружеството наема помещения, офиси и дребно оборудване по оперативен лизинг. Лизингът обикновено е за период между една и пет години за превозни средства, а за офис помещения – 10 години, без опция за подновяване след крайната дата. Някои договори за лизинг предвиждат допълнителни наемни плащания, които са въз основа на промените в местния ценови индекс.

През м. декември 2021 г. беше подписан договор за лизинг, влизащ в сила от 01.07.2021 г., във връзка с който Дружеството обединява своите офиси в нова сграда в гр. София. Преместването е извършено в периода 06 – 07.2021 г. Във връзка с договора към 01.07.2021 г. са заведени актив с право на ползване и лизингово задължение за срок от 10 години съгласно условията по договора.

22. Инвестиционни имоти

хил. лв.	2023 г.	2022 г.
Стойност към 1 януари	14,156	16,584
Продажба	(183)	(2,369)
(Приходи/(разходи) от преоценка на инвестиционни имоти, признати в печалбата или загубата	2	(59)
Стойност към 31 декември	13,975	14,156

Приходите от наеми на инвестиционни имоти за 2023 година възлизат на 106 хил. лв. (2022 г.: 138 хил. лв.). През 2023 г. директните оперативни разходи, произтичащи от инвестиционни имоти, които генерират доход от наеми, са 68 хил. лв. (66 хил. лв. през 2022 г.)

През 2023 г. е продаден един имот – в гр. Бургас, с отчетна стойност 179 хил. лв. През 2022 г. са продадени 4 имота – в гр. Свищов, гр. София, гр. Тетевен и гр. Севлиево с отчетна стойност 2,369 хил. лв. Нетният резултат от продажбите е 17 хил. лв. печалба за 2023 г. и 262 хил. лв. загуба за 2022 г., като е оповестен заедно с разходите от преоценка на инвестиционни имоти в Нетния инвестиционен доход.

През годината няма рекласификация на имот, класифициран преди това в имоти, машини, съоръжения и оборудване.

Дружеството отдава под наем своите инвестиционни имоти. Бъдещите минимални лизингови плащания по лизинги са както следва:

хил. лв.	31.12.2023 г.	31.12.2022 г.
По-малко от 1 година	71	93
От 1 до 2 години	9	71
От 2 до 3 години	-	9
	80	173

Оценяване по справедлива стойност*(i) Йерархия на справедливите стойности*

Справедливата стойност на инвестиционните имоти се определя от Дружеството като се базира на оценката, извършена от външни, независими оценители на имущество, имащи призната професионална квалификация и скорошен опит в оценяването на подобни имоти. Дружеството получава такава външна оценка на инвестиционните си имоти ежегодно, след датата на отчета.

Справедливата стойност на инвестиционните имоти се категоризира в рамките на Ниво 3 от йерархията на справедливите стойности (вж. Приложение 5) на базата на включването на ненаблюдаеми пазарни входящи данни във входящите данни, които се използват при изчисляването на справедливата стойност. Съответно таблицата по-горе представя равнение на движението от началното салдо до крайното салдо на справедливите стойности, измерени с помощта на входящите данни на Ниво 3.

(ii) Подход при оценката

Справедливата стойност на инвестиционните имоти се оценява, като се използва един или два подхода за оценка - пазарен и приходен подход. В случай, че липсва достатъчно надеждна и достъпна информация, се допуска прилагането на разходен подход. Към датата на определяне на справедливата стойност на инвестиционните имоти в текущия отчет, горепосочения трети разходен подход, чрез метода на амортизираните разходи за подмяна, не е приложен. Приложен е Пазарен подход, чрез Сравнителен метод.

Съгласно вътрешна процедура за извършване на оценка на предварителни доклади за оценка на инвестиционните имоти на Дружеството, изготвяни и представяни от независим оценител, се поставя условие за минимум 3 броя пазарни анализи при използваните пазарно базирани методи за оценка, както и фактологичен и методологичен преглед на предварителния оценителски доклад.

Пазарният подход, чрез сравнителния метод, извежда индикативна стойност, като сравнява актива - предмет на оценката, с идентични или сходни активи, за които е налична ценова информация. Поради ограничената налична информация, до известна степен отразяваща ограничената активност на пазара, се използват публично достъпни пазарни цени за сравними имоти като заместител на цените на сделките, когато същите не са на разположение.

Приходният подход, чрез метода на капитализиране на бъдещите доходи, извежда индикативна стойност, като привежда бъдещите парични потоци към единна текуща капиталова стойност. Този подход е считан за приложим при оценката на инвестиционни имоти. При метода на капитализирания доход имотите се оценяват чрез прилагане на капитализационен множител към потока от приход от наеми, използвайки публично достъпна информация за наемната цена на сходни имоти. При този подход стойността на незастроена земя остава непроменена спрямо стойността, получена при сравнителния метод.

22. Инвестиционни имоти (продължение)**Оценяване по справедлива стойност (продължение)***(ii) Подход при оценката (продължение)*

Изборът и приложението на всеки от горепосочените методи или комбинация от методи при определянето на справедливата стойност е в пряка зависимост от вида на имота, състоянието на пазара и наличието на достатъчно надеждна и общодостъпна ценова информация. В тази връзка справедливата стойност на земята се определя по метода на пазарните сравнения, тъй като методът на капитализиране на приходите се счита за неприложим. Към 31.12.2023 г. портфолиото от инвестиционните имоти на Дружеството се състои от 8 имота (31.12.2023 г.: 9 имота).

Всички инвестиционни имоти на Дружеството са разположени в България и се състоят от търговски и жилищни имоти. Приет е отбив за маржа между офертна и реална сделка при условия на реализация на неактивен пазар, както и отбив за обем и условия на сделката, в границите 5-15%, в зависимост от типа на имота, населено място и др. Заключение за справедливата пазарна стойност на отделния имот е изведено от резултата, получен при прилагането на избрания метод, описан по-долу.

(iii) Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни

Таблицата по-долу представя обобщение на методите на оценяване, използвани при определяне и потвърждаване на справедливата стойност на инвестиционен имот заедно със значимите ненаблюдаеми входящи данни, които се използват и тяхното потенциално въздействие върху справедливата стойност, получена от тях.

Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
<p><u>За земята</u></p> <p>Методът, прилаган при оценката на стойността на земята, е методът на пазарните аналози. Този метод определя стойността чрез анализ на цените на наскоро продадени или предложени имоти, сравними с оценявания имот.</p> <p>Когато не е налична никаква информация за сделки, справедливата стойност се определя от продажни оферти (цени) от публично достъпни база данни. Поради спецификата на всеки имот, се правят корекции на сравнимите данни за продажбите, за да се отразят разликите между всеки сравним имот и имота, който е обект на оценката.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ограничения в наличието на действителни данни за сделки или борсови цени на подобни активи на активен пазар. (-5% до 0%) 2. Ограничен брой на идентифицирани сравними имоти -по-малко от 3 за всеки имот (-5% до 0%). 3. Корекции на аналози, като коефициентите за: <ol style="list-style-type: none"> а. Договаряне (-10%) б. Размер (-10% до -4%) в. Местоположение (-3% до 0%) г. Достъпност (-3% до 0%) д. Градоустройствено планиране (-5% до 0%) е. Други фактори (-20% до 0%) 	<p>Справедливата стойност ще се промени, ако:</p> <ul style="list-style-type: none"> • се използват по-голям или по-малък брой аналози; • се прилагат по-малко или повече коефициенти за корекция; • Коефициентите за корекция при договаряне, размер, местоположение, достъпност и т.н. са по-високи или по-ниски. <p>Освен това, оценката на справедливата стойност ще бъде по-достоверна, когато предимно се прави сравнение със сравними цени на сделки отколкото с цени на оферти. Влияние на чувствителността на данните върху промяната в справедливата стойност: колкото по-високи са цените на аналозите, толкова по-висока е справедливата стойност, и обратното.</p>

22. Инвестиционни имоти (продължение)

Оценяване по справедлива стойност (продължение)

(iii) Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни (продължение)

Техника за оценяване	Значими ненаблюдаеми входящи данни	Взаимовръзка между ключови ненаблюдаеми входящи данни и справедлива стойност
За сградите		
<p>Пазарен подход: сравнителен пазарен подход</p> <p>Методът установява стойността чрез анализ на цените на наскоро продадени или предложени имоти, сравними с оценявания имот.</p> <p>Когато не е налична никаква информация за сделки, справедливата стойност се определя от продажни оферти (цени) от публично достъпни база данни. Поради спецификата на всеки имот, се правят корекции на сравнимите данни за продажбите, за да се отразят разликите между всеки сравним имот и имота обект на оценката.</p>	<p>1. Ограничения в наличието на борсови цени за наем на подобни активи на активен пазар. (-5% до 0%)</p> <p>2. Ограничен брой на идентифицирани сравними имоти (по-малко от 3 за всеки имот) - (-5% до 0%)</p> <p>3. Корекции на аналози, като коефициентите за:</p> <p>а. Договаряне (-5%)</p> <p>б. Размер (-3% до 0%)</p> <p>в. Местоположение (-3% до 0%)</p> <p>г. Достъпност (-3% до 0%)</p> <p>д. Градоустройствено планиране (-5% до 0%)</p> <p>е. Други (-5% до 0%)</p>	<p>Справедливата стойност ще се промени, ако:</p> <ul style="list-style-type: none"> се използват по-голям или по-малък брой аналози се прилагат по-малко или повече коефициенти за корекция Коефициентите за корекция при договаряне, размер, местоположение, достъпност и т.н. са по-високи или по-ниски. <p>Освен това, оценката на справедливата стойност ще бъде по-достоверна, когато се прави предимно сравнение със сравними цени на сделки отколкото с цени на оферти.</p> <p>Влияние на чувствителността на данните върху промяната в справедливата стойност: колкото по-високи са цените на аналозите, толкова по-висока е справедливата стойност, и обратното.</p>
<p>Подход на приходите: Метод на капитализиране на доходите.</p> <p>Методът на капитализирането на доходите определя стойността чрез анализ на наемните цени на наскоро наети или отдадените под наем имоти, сравними с имота, предмет на оценката, което се превръща в оценка на справедлива стойност чрез прилагане на метода на капитализиране на доходите.</p> <p>Когато не е налична никаква информация за наеми, справедливата стойност се определя от търсени оферти (цени) за наеми от публично достъпни база данни. Поради уникалната природа на всеки имот, се правят корекции на сравнимите данни за наемите, за да се отразят разликите между всеки сравним имот и имота, който е обект на оценката.</p>	<p>1. Ограничения в наличието на борсови цени за наем на подобни активи на активен пазар. (-5% до 0%)</p> <p>2. Ограничен брой на идентифицирани сравними имоти (по-малко от 5 за всеки имот) - (-5% до 0%)</p> <p>3. Корекции на аналози, като коефициентите за:</p> <p>а. Договаряне (-5%)</p> <p>б. Размер (-3% до 0%)</p> <p>в. Местоположение (-3% до 0%)</p> <p>г. Достъпност (-3% до 0%)</p> <p>д. Градоустройствено планиране (-5% до 0%)</p> <p>е. Други (-5% до 0%)</p> <p>4. Капитализация на дохода</p>	<p>Справедливата стойност ще се промени, ако:</p> <ul style="list-style-type: none"> е използват по-голям или по-малък брой аналози; се прилагат по-малко или повече коефициенти за корекция; коефициентите за корекция при договаряне, размер, местоположение, достъпност и т.н. са по-високи или по-ниски. <p>Освен това, оценката на справедливата стойност ще бъде по-достоверна, когато се прави предимно сравнение със сравними цени на сделки отколкото с цени на оферти.</p> <p>Влияние на чувствителността на данните върху промяната в справедливата стойност: колкото по-висок е ръстът на наемите са цените на аналозите, толкова по-висока е справедливата стойност, и обратното. Колкото по-висока е нормата на дисконтиране, толкова по-ниска е справедливата стойност, и обратното.</p>

22. Инвестиционни имоти (продължение)

Оценяване по справедлива стойност (продължение)

(iii) Техники за оценяване и значими ненаблюдаеми входящи данни (продължение)

Количествен анализ на стойностите:

Тип имот	Техника за оценяване	Показател	Диапазон (средно претеглена)	
			2023 г.	2022 г.
Офис площи (извън гр.София)	Пазарен подход	Възприета офертна цена на кв. м.	880-2,398 (1,639)	840-2,398 (1,573)
		Ръст спрямо предх. период	4.21%	60.98%
		Отбив марж реална и офертна сделка в неактивен пазар	5-15%	10-15%
	Капитализиране на приходите	Възприета офертна цена на кв. м.	11.43-12.97 (12.20)	11.45-12.78 (12.12)
		Ръст/(спад) спрямо предх. период	0.7%	-25.08%
		Норма на капитализация на чистия приход	7.5-10.7%	7.5-10.4%
Офис площи (гр. София)	Пазарен подход	Възприета офертна цена на кв. м.	2,056-3,473 (2,765)	1,115-3,620 (2,930)
		Ръст/(спад) спрямо предх. период	-5.63%	8.16%
		Отбив марж реална и офертна сделка в неактивен пазар	5%	5%
	Капитализиране на приходите	Възприета офертна цена на кв. м.	13.72-17.60 (15.66)	13.77-17.72 (15.75)
		Ръст/(спад) спрямо предх. период	-0.57%	-36.89%
		Норма на капитализация на чистия приход	5-7.5%	5-8%
Други недвижими имоти (хотел, апартамент)	Пазарен подход	Възприета офертна цена на кв. м.	490-3,328 (1,545)	500-2,210 (1,839)
		Ръст/(спад) спрямо предх. период	-15.98%	93,02%
		Отбив марж реална и офертна сделка в неактивен пазар	5-10%	5-10%
	Капитализиране на приходите	Възприета офертна цена на кв. м.	8.67 -13.72 (11.12)	8.67 -13.77 (11.22)
		Ръст/(спад) спрямо предх. период	-0.89%	+4.37%
		Норма на капитализация на чистия приход	5-11%	4,5-11%
Незастроена земя	Пазарен подход	Възприета офертна цена на кв. м.	39	39
Тегла по значимост на приложените методи		Пазарен подход	Капитализиране на приходите	
Земя		100%	0%	
Офиси и други недвижими имоти		80%	20%	

Теглата за 2023 г. са определени от външния оценител и следват презумпцията, че пазарният подход е методът, водещ до най-доброто приближение на справедливата стойност. Същите тегла са валидни и за 2022 г.

23. Вземания по финансов лизинг

<i>хил. лв.</i>	2023 г.	2022 г.
Брутна инвестиция във финансов лизинг	136	167
Нереализиран финансов приход	(20)	(28)
Вземания по финансов лизинг	116	139

От нереализирания финансов приход са реализирани съответно 2 хил. лв. през първите два месеца на 2023 г. и 2 хил. лв. през първите два месеца на 2022 г.

Нетната инвестиция във финансов лизинг се разпределя, както следва:

<i>хил. лв.</i>	2023 г.	2022 г.
С падеж до 1 година	23	23
С падеж от 1 до 5 години	79	79
С падеж над 5 години	14	37
Нетни минимални лизингови плащания	116	139
Обезценка	-	-
Вземания по финансов лизинг	116	139

Промяната на нетната инвестиция във финансов лизинг е, както следва:

<i>хил. лв.</i>	2023 г.	2022 г.
Нетна инвестиция във финансов лизинг към 1 януари	139	161
Падежирали главници по лизингови вноски	(23)	(22)
Вземания по финансов лизинг към 31 декември	116	139

24. Вземания и други активи

<i>хил. лв.</i>	2023 г.	2022 г.
Търговски вземания, в това число:	132	480
<i>Брутна стойност на вземанията</i>	<i>468</i>	<i>480</i>
<i>Очаквани кредитни загуби</i>	<i>(336)</i>	-
Разходи за бъдещи периоди	17	16
	149	496

25. Парични средства и парични еквиваленти

<i>хил. лв.</i>	2023 г.	2022 г.
Разплащателни сметки	9,623	7,213
Очаквани кредитни загуби	(2)	(3)
	9,621	7,210

Кредитен рейтинг на парични средства и парични еквиваленти

<i>хил. лв.</i>	2023 г.	2022 г.
Рейтинг А-	1,115	542
Рейтинг BBB+	3,245	3,596
Рейтинг BBB	5,242	3,027
Без присъден рейтинг	21	48
	9,621	7,210

26. Капитал и резерви**Акционерен капитал**

Дружеството е акционерно и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на акционерен капитал, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите на Дружеството. Акционерите отговарят за задълженията на Дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Дружеството отчита основния си по номинална стойност на регистрираните в съда акции. Записаният дялов капитал от 18,640 хил. лева се състои от 2,071,112 безналични поименни акции с номинал BGN 9. Притежателите на акциите имат право на дивидент и право на глас за всяка акция на общото събрание на акционерите.

Структурата на акционерния капитал на Дружеството е както следва:

Акционери	2023 г.	2022 г.
	% собственост	% собственост
"Алианц България Холдинг" АД	99.00	99.00
Физически лица	1.00	1.00
	<u>100.00</u>	<u>100.00</u>

Други резерви

Другите резерви включват резерви, създадени в съответствие с изискванията на Търговския закон, според който Дружеството е длъжно да образува фонд „Резервен“, като заделя най-малко 10% от годишната си печалба, до достигане на сума от 10% от основния капитал или по-голяма, ако такава е определена от Устава на Дружеството. Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал.

Резерв от преоценки по справедлива стойност на финансови активи, оценявани през Другия всеобхватен доход

Резервът от преоценки формиран от разликата между балансовата стойност на финансовите активи и техните справедливи стойности към датата на извършване на преоценката. Този резерв се прехвърля (реклафицира) към текущите печалби и загуби в отчета за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход, когато финансовите активи се освободят (продадат) от Дружеството и/или при установена трайна обезценка на определени финансови активи. Резервът от преоценки включва и корекция за размера на очакваните кредитни загуби, тъй като тя не коригира балансовата стойност на активите (поради това, че се представят по справедлива стойност).

Застрахователен-финансов резерв

Произтичащите суми от разликата между фиксирания в началото на договора (заклучен) лихвен процент и пазарния лихвен процент към датата на финансово отчитане, с който се олихвяват застрахователните задължения, оценявани по Общия модел (линии бизнес Смесена застраховка „Живот“ и Индивидуални рентни застраховки), се отчитат в Застрахователно-финансовия резерв. Застрахователно-финансовият резерв, нетно от отсрочен данък, е в размер на 43,957 хил. лв. към 31.12.2023 г. (31.12.2022 г.: 56,558 хил. лв.).

Преоценъчен резерв на дълготрайни материални активи

Резервът отразява промените в справедливата стойност на сгради за собствена употреба в момента на рекласифицирането им към инвестиционни имоти.

27. Задължения по застрахователни договори

Разпределението на задълженията по застрахователни и инвестиционни договори и на активите по презастраховане, по основни линии бизнес, е показано в следната таблица:

31.12.2023 г. хил. лв.	Рискови застраховки	Смесени и рентни	Застраховки с ИФ	Заболяване и злополуки	Инвестиционни договори	Нетни други вземания/ (задължения)	Общо
Задължения по застрахователни договори, в това число оценени чрез:							
Общ модел	81	(254,726)	-	-	-	-	(254,645)
Подход на променливите такси	-	-	(442,817)	-	-	-	(442,817)
Подход на разпределяне на премията	-	-	-	(4,998)	-	-	(4,998)
Немоделиран бизнес	(2,001)	(4,855)	(66)	-	-	-	(6,922)
Задължения по инвестиционни договори	-	-	-	-	(468)	-	(468)
Нетни други вземания/ (задължения)	-	-	(5,312)	-	-	(4,374)	(9,686)
Активи по презастрахователни договори	1,236	70	6	2,669	-	(459)	3,522
	(684)	(259,511)	(448,189)	(2,329)	(468)	(4,833)	(716,014)
<hr/>							
31.12.2022 г. хил. лв.	Рискови застраховки	Смесени и рентни	Застраховки с ИФ	Заболяване и злополуки	Инвестиционни договори	Нетни други вземания/ (задължения)	Общо
Задължения по застрахователни договори, в това число оценени чрез:							
Общ модел	(909)	(262,312)	-	-	-	-	(263,221)
Подход на променливите такси	-	-	(343,572)	-	-	-	(343,572)
Подход на разпределяне на премията	-	-	-	(3,701)	-	-	(3,701)
Немоделиран бизнес	(1,217)	(5,084)	(2,341)	-	-	-	(8,642)
Задължения по инвестиционни договори	-	-	-	-	(592)	-	(592)
Нетни други вземания/ (задължения)	-	-	(1,847)	-	-	(3,782)	(5,629)
Активи по презастрахователни договори	399	70	6	2,604	-	(818)	2,261
	(1,727)	(267,326)	(347,754)	(1,097)	(592)	(4,600)	(623,096)

Дружеството не разделя другите вземания и задължения в отделни колони и по вид дейност. Тези вземания и задължения се уреждат на нетна база, в зависимост от контрагента (клиент по застраховки или застрахователен посредник), с когото се уреждат, и не се прилага аналитичност по вид бизнес.

По отношение на застрахователни договори, които се оценяват по Общия модел и по ППТ, следващите таблици представят анализ на застрахователните приходи и МДО, разбити по подход за оценка към датата на преминаване към МСФО 17 (01.01.2022 г.). Подходите, които Дружеството е използвало, са пълния ретроспективен подход (FRA) и подхода на справедливата стойност (FVA). Застрахователните договори, отчитани съгласно Подхода на разпределяне на премията, както и държаните презастрахователни договори, не са включени в тези таблици, тъй като Дружеството е приложило пълния ретроспективен подход за тях.

27. Задължения по застрахователни договори (продължение)

2023 г.	Рискови застраховки		Смесени и рентни		Застраховки с ИФ		Общо
	FRA	FVA	FRA	FVA	FRA	FVA	
Застрахователен приход	4,521	-	581	5,054	6,552	117	16,825
МДО на 1 януари	4,208	-	3,166	21,120	22,327	273	51,094
Изменения, касаещи услуги за периода							
- Признат МДО за текущите услуги	(1,531)	-	(381)	(2,370)	(3,259)	(68)	(7,609)
Изменения, касаещи бъдещи услуги							
- Корекция на очакванията, която се отразява в МДО	723	-	(702)	(6,649)	(53,237)	(1,628)	(61,493)
- Новосключени договори през периода	2,444	-	-	-	3,305	-	5,749
	1,636	-	(1,083)	(9,019)	(53,191)	(1,696)	(63,353)
Финансови (приходи) /разходи по издадени застрахователни договори	69	-	3	4	54,230	1,626	55,932
Общо суми, признати във всеобхватния доход	1,705	-	(1 080)	(9,015)	1,039	(70)	(7,421)
МДО на 31 декември	5,913	-	2,086	12,105	23,366	203	43,673

2022 г.	Рискови застраховки		Смесени и рентни		Застраховки с ИФ		Общо
	FRA	FVA	FRA	FVA	FRA	FVA	
Застрахователен приход	3,048	-	13	6,423	6,938	64	16,486
МДО на 1 януари	2,820	-	3,501	26,229	22,056	465	55,071
Изменения, касаещи услуги за периода							
- Признат МДО за текущите услуги	(1,051)	-	(469)	(3,392)	(3,833)	(151)	(8,896)
Изменения, касаещи бъдещи услуги							
- Корекция на очакванията, която се отразява в МДО	126	-	55	(1,656)	62,892	2,959	64,376
- Новосключени договори през периода	2,302	-	-	-	3,910	-	6,212
	1,377	-	(414)	(5,048)	62,969	2,808	61,692
Финансови (приходи) /разходи по издадени застрахователни договори	11	-	79	(61)	(62,698)	(3,000)	(65,669)
Общо суми, признати във всеобхватния доход	1,388	-	(335)	(5,109)	271	(192)	(3,977)
МДО на 31 декември	4,208	-	3,166	21,120	22,327	273	51,094

Следващите таблици представят ефекта върху отчета за финансовото състояние от първоначалното признаване на застрахователни договори, сключени през периода и оценявани по Общия модел и по Подхода на променливите такси:

2023 г.	Рискови застраховки		Застраховки с ИФ		Общо
	Сключени печеливши договори	Сключени обременяващи договори	Сключени печеливши договори	Сключени обременяващи договори	
Оценка на настоящата стойност на бъдещите изходящи парични потоци:					
- Аквизиционни разходи	(1,156)	(162)	(734)	(207)	(2,259)
- Щети и други директно относими разходи	(3,039)	(639)	(74,835)	(6,485)	(84,998)
Обща оценка на настоящата стойност на бъдещите изходящи парични потоци	(4,195)	(801)	(75,569)	(6,692)	(87,257)
Оценка на настоящата стойност на бъдещите входящи парични потоци:					
Корекция за нефинансов риск	6,804	896	13,360	3,730	24,790
Марж на договорно обслужване	(199)	(32)	(284)	(58)	(573)
	(1,998)	-	(3,076)	(189)	(5,263)
(Увеличение)/ намаление на задълженията по застрахователни договори от договори, сключени през периода	412	63	(65,569)	(3,209)	(68,303)

27. Задължения по застрахователни договори (продължение)

2022 г.	Рискови застраховки		Застраховки с ИФ		Общо
	Сключени печеливши договори	Сключени обременяващи договори	Сключени печеливши договори	Сключени обременяващи договори	
Оценка на настоящата стойност на бъдещите изходящи парични потоци:					
- Аквизиционни разходи	(983)	(260)	(866)	(200)	(2,309)
- Щети и други директно относими разходи	(2,369)	(1,472)	(62,172)	(8,504)	(74,517)
Обща оценка на настоящата стойност на бъдещите изходящи парични потоци	(3,352)	(1,732)	(63,038)	(8,704)	(76,826)
Оценка на настоящата стойност на бъдещите входящи парични потоци:					
Корекция за нефинансов риск	5,701	1,485	12,623	3,682	23,491
Марж на договорно обслужване	(152)	(55)	(410)	(75)	(692)
(Увеличение)/ намаление на задълженията по застрахователни договори от договори, сключени през периода	186	(304)	(55,065)	(5,098)	(60,281)

Анализ на очакваното освобождаване през печалбата или загубата на признатия към 31 декември МДО е представен в следната таблица:

31.12.2023 г.	Рискови застраховки	Смесени и рентни	Застраховки с ИФ	Общо
Период				
До 1 година	1,341	2,255	3,397	6,993
От 1 до 2 години	1,043	1,987	3,171	6,201
От 2 до 3 години	825	1,728	2,792	5,345
От 3 до 4 години	648	1,461	2,513	4,622
От 4 до 5 години	505	1,237	1,918	3,660
От 5 до 10 години	1,164	3,871	5,873	10,908
Над 10 години	387	1,652	3,905	5,944
Общо	5,913	14,191	23,569	43,673
31.12.2022 г.				
Период				
До 1 година	934	3,585	3,389	7,908
От 1 до 2 години	730	3,183	3,113	7,026
От 2 до 3 години	577	2,818	2,852	6,247
От 3 до 4 години	462	2,456	2,449	5,367
От 4 до 5 години	366	2,091	2,139	4,596
От 5 до 10 години	864	6,666	5,583	13,113
Над 10 години	275	3,436	3,126	6,837
Общо	4,208	24,235	22,651	51,094

27. Задължения по застрахователни договори (продължение)

Следващата таблица представя равнение на балансовата стойност на задълженията по застрахователни договори, на ниво линия бизнес, както и по отделни компоненти на пасива – Пасив за остатъчно покритие (ПОП) без Компонента на загубата (КЗ), Компонента на загубата (КЗ) и Пасив за възникнали щети (ПВЩ):

	2023 г., хил. лв.																					
	Рискови застраховки				Смесени и ренти				Застраховки с ИФ				Заболяване и злоупотреку				Немоделиран бизнес				Общо	
	ПОП без КЗ	КЗ	ПВЩ	ПОП без КЗ	КЗ	ПВЩ	ПОП без КЗ	КЗ	ПВЩ	ПОП	КЗ	ПВЩ	ПОП	КЗ	ПВЩ	ПОП	КЗ	ПВЩ	ПОП	КЗ		ПВЩ
Задължения по застрахователни договори към 1 януари	111	616	181	251,720	35	10,560	342,465	956	149	890	2,811	7,758	883	619,135	(4,521)	-	-	(4,716)	-	(5,525)		-
Застрахователен приход	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Разход по застрахователни услуги	-	-	439	-	-	2,733	-	-	664	-	3,431	-	-	3,744	-	-	-	-	-	-	-	-
- Възникнали щети и други директно относими разходи	-	-	439	-	-	2,733	-	-	664	-	3,431	-	-	3,744	-	-	-	-	-	-	-	-
- Загуба от обременяващи договори и обратно проявление на такива загуби	-	(457)	-	-	297	-	(832)	-	-	-	-	-	-	(992)	-	-	-	-	-	-	-	-
- Отсрочени аквизиционни разходи	838	-	-	586	-	-	1,379	-	-	288	-	172	-	3,263	-	-	-	-	-	-	-	-
- Амортизация на аквизиционни разходи	838	(457)	439	586	297	2,733	1,379	(832)	664	(4)	3,431	(4)	3,744	12,814	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо разходи по застрахователни услуги	(191)	-	-	14,710	-	-	53,190	-	-	-	-	-	-	67,709	-	-	-	-	-	-	-	-
Финансови (приходи) /разходи по издадени застрахователни договори	(3,874)	(457)	439	9,661	297	2,733	47,900	(832)	664	(4,720)	3,431	(5,529)	3,744	53,457	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо суми, признати във всеобхватния доход	-	-	-	(37,511)	-	36,001	(28,135)	-	25,099	-	-	-	-	(4,546)	-	-	-	-	-	-	-	-
Инвестиционен компонент	4,018	-	-	20,728	-	-	84,411	-	-	4,733	-	3,089	-	116,979	-	-	-	-	-	-	-	-
Парични потоци	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Получени премии	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Платени щети и други платени директно относими разходи	(880)	-	(235)	-	-	(38,445)	-	(25,676)	-	(2,147)	-	(3,023)	-	(69,526)	-	-	-	-	-	-	-	-
- Платени аквизиционни разходи	3,138	-	(235)	19,675	-	(38,445)	80,227	(4,184)	-	4,733	(2,147)	3,089	(3,023)	(6,117)	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо парични потоци	(625)	159	385	243,545	332	10,849	442,457	124	236	903	4,095	5,318	1,604	709,382	-	-	-	-	-	-	-	-
Задължения по застрахователни договори към 31 декември																						

Движението на другите вземания и задължения, които са част от застрахователните задължения, не са показани в таблицата, тъй като към тях Дружеството не прилага аналитичност по вид бизнес.

27. Задължения по застрахователни договори (продължение)

	Рискови застраховки		Смесени и ренти		Застраховки с ИФ			Заболяване и злополуки			Немоделиран бизнес		Общо	
	ПОП без КЗ	КЗ	ПВЩ	ПОП без КЗ	КЗ	ПВЩ	ПОП	КЗ	ПВЩ	ПОП	ПВЩ	ПОП		ПВЩ
Задължения по застрахователни договори към 1 януари	(6)	409	156	333,634	14	9,573	356,679	515	150	889	1,971	6,417	1,010	711,411
Застрахователен приход	(3,048)	-	-	(6,436)	-	-	(7,002)	-	-	(4,702)	-	(5,163)	-	(26,351)
Разход по застрахователни услуги	-	-	(574)	-	-	852	-	-	68	-	3,429	-	2,135	5,910
- Възникнали щети и други директно относими разходи	-	-	(574)	-	-	852	-	-	68	-	3,429	-	2,135	5,910
- Загуба от обременяващи договори и обратен проявление на такива загуби	-	207	-	-	21	-	-	848	-	-	-	-	-	1,076
- Отсрочени аквизиционни разходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(17)	-	101	-	84
- Амортизация на аквизиционни разходи	663	-	-	544	-	-	1,131	-	-	9	-	(9)	-	2,338
Общо разходи по застрахователни услуги	663	207	(574)	544	21	852	1,131	848	68	(8)	3,429	92	2,135	9,408
Финансови (приходи)/разходи по издадени застрахователни договори	353	-	-	(60,311)	-	-	(61,845)	-	-	-	-	-	-	(121,803)
Общо суми, признати във всеобхватния доход	(2,032)	207	(574)	(66,203)	21	852	(67,716)	848	68	(4,710)	3,429	(5,071)	2,135	(138,746)
Инвестиционен компонент	-	-	-	(38,651)	-	30,218	(23,488)	(407)	23,131	-	-	-	-	(9,197)
Парични потоци	2,723	-	-	23,593	-	-	82,530	-	-	4,711	-	6,412	-	119,969
- Получени премии	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Платени щети и други платени директно относими разходи	(574)	-	600	(653)	-	(30,086)	-	(23,198)	-	(2,589)	-	(2,261)	-	(57,534)
- Платени аквизиционни разходи	2,149	-	600	22,940	-	(30,086)	76,990	-	(23,198)	4,711	(2,589)	6,412	(2,261)	(6,767)
Задължения по застрахователни договори към 31 декември	111	616	182	251,720	35	10,557	342,465	956	151	890	2,811	7,758	884	619,136

Движението на другите вземания и задължения, които са част от застрахователните задължения, не са показани в таблицата, тъй като към тях Дружеството не прилага аналитичност по вид бизнес.

Анализът на изплатените претенции показва, че Дружеството обикновено урежда претенциите не по-късно от 1 година от датата на възникване, поради което не е необходимо допълнително оповестяване относно развитието на претенциите в предходни периоди.

27. Задължения по застрахователни договори (продължение)

Следната таблица представя равнище на ниво линия бизнес за отделните компоненти на пасива за остатъчно покритие – настояща стойност на бъдещите парични потоци (НСБП), Корекция за нефинансов риск (КНР) и марж на договорно обслужване (МДО):

	Рискови застраховки			Смесени и ренгли			Застраховки с ИФ			Общо
	НСБП	КНР	МДО	НСБП	КНР	МДО	НСБП	КНР	МДО	
<i>2023 г., хил. лв.</i>										
Задължения по застрахователни договори към 1 януари										
Изменения, касаещи услуги за периода	(3,804)	323	4,208	226,188	1,281	24,286	318,709	2,112	22,600	595,903
- Признат МДО за текущите услуги	-	-	(1,531)	-	-	(2,754)	-	-	(3,324)	(7,609)
- Промяна в корекцията за нефинансов риск - за изтеклите рискове	-	(116)	-	-	(218)	-	-	(340)	-	(674)
- Корекции въз основа на опита - касаещи разхода за застрахователни услуги	-	-	259	-	-	1,588	-	-	1,932	3,779
	-	(116)	(1,272)	-	(218)	(1,166)	-	(340)	(1,392)	(4,504)
Изменения, касаещи бъдещи услуги										
- Корекция на очакванията, която се отразява в МДО	(1,212)	-	1,212	8,864	-	(8,864)	(451)	-	451	-
- Корекция на очакванията, която се изразява в загуби от обременяващи договори или обратен проявление на такъва	-	-	(386)	-	-	347	-	-	(793)	(832)
- Новосключени договори през периода	(2,375)	190	2,185	-	-	-	(3,439)	339	3,100	-
- Корекции въз основа на опита - касаещи разхода за застрахователни услуги	-	96	(96)	-	318	(318)	-	278	(278)	-
	(3,587)	286	2,915	8,864	318	(8,835)	(3,890)	617	2,480	(832)
Резултат от застрахователни услуги	(3,587)	170	1,643	8,864	100	(10,001)	(3,890)	277	1,088	(5,336)
Финансови (приходи) /разходи по издадени застрахователни договори, признати в печалбата или загубата	(93)	-	62	626	(12)	(94)	(2,358)	13	(119)	(1,975)
Финансови (приходи) /разходи по издадени застрахователни договори, признати в ДВД	(166)	6	-	14,155	35	-	55,654	-	-	69,684
Финансови (приходи) /разходи по издадени застрахователни договори	(259)	6	62	14,781	23	(94)	53,296	13	(119)	67,709
Общо суми, признати във всеобхватния доход	(3,846)	176	1,705	23,645	123	(10,095)	49,406	290	969	62,373
Парични потоци										
- Получени премии	4,018	-	-	20,728	-	-	84,411	-	-	109,157
- Възникнали щети и други директно относими разходи	(3,246)	-	-	(42,279)	-	-	(35,916)	-	-	(81,441)
Общо парични потоци	772	-	-	(21,551)	-	-	48,495	-	-	27,716
Задължения по застрахователни договори към 31 декември	(6,878)	499	5,913	228,282	1,404	14,191	416,610	2,402	23,569	685,992

27. Задължения по застрахователни договори (продължение)

2022 г. хил. лв.

	Рискови застраховки			Смесени и ренти			Застраховки с ИФ			Общо
	НСБП	КНР	МДО	НСБП	КНР	МДО	НСБП	КНР	МДО	
Задължения по застрахователни договори към 1 януари	(2,680)	263	2,820	302,485	1,441	29,722	332,216	2,450	22,528	691,245
Изменения, касаещи услуги за периода	-	-	(1,051)	-	-	(3,872)	-	-	(3,973)	(8,896)
- Признат МДО за текущите услуги	-	(90)	-	-	(218)	-	-	(423)	-	(731)
- Промяна в корекцията за нефинансов риск - за изтеклите рискове	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Корекции въз основа на опита - касаещи разхода за застрахователни услуги	-	-	249	-	-	3,175	-	-	6,976	10,400
	-	(90)	(802)	-	(218)	(697)	-	(423)	3,003	773
Изменения, касаещи бъдещи услуги	76	-	(76)	4,774	-	(4,774)	8,074	-	(8,074)	-
- Корекция на очакванията, която се отразява в МДО	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Корекция на очакванията, която се изразява в загуби от обременяващи договори или обратно проявление на такива	(2,070)	177	1,893	-	-	-	(4,009)	442	3,567	1,484
- Новосключени договори през периода	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
- Корекции въз основа на опита - касаещи разхода за застрахователни услуги	-	(7)	7	-	270	(270)	-	(357)	357	-
	(1,994)	170	2,251	4,774	270	(5,012)	4,065	85	(3,125)	1,484
Резултат от застрахователни услуги	(1,994)	80	1,449	4,774	52	(5,709)	4,065	(338)	(122)	2,257
Финансови (приходи) /разходи по издадени застрахователни договори, признати в печалбата или загубата	(8)	16	(61)	4,236	93	273	3,529	-	194	8,272
Финансови (приходи) /разходи по издадени застрахователни договори, признати в ДВД	442	(36)	-	(64,608)	(305)	-	(65,568)	-	-	(130,075)
Финансови (приходи) /разходи по издадени застрахователни договори	434	(20)	(61)	(60,372)	(212)	273	(62,039)	-	194	(121,803)
Общо суми, признати във всеобхватния доход	(1,560)	60	1,388	(55,598)	(160)	(5,436)	(57,974)	(338)	75	(119,546)
Парични потоци										
- Получени премии	2,723	-	-	23,593	-	-	82,530	-	-	108,846
- Възникнали цети и други директно относими разходи	(2,287)	-	-	(44,292)	-	-	(38,063)	-	-	(84,642)
Общо парични потоци	436	-	-	(20,699)	-	-	44,467	-	-	24,204
Задължения по застрахователни договори към 31 декември	(3,804)	323	4,208	226,188	1,281	24,286	318,709	2,112	22,600	595,903

28. Активи по презастрахователни договори

Следната таблица представя равнение на балансовата стойност на активите по презастрахователни договори, на ниво линии бизнес, както и по отделни компоненти на актива – актив за остатъчно покритие и актив за възникнали щети:

2023 г., хил. лв.

	Рискови застраховки		Смесени и ренгни		Застраховки с ИФ		Заболяване и злоупотреку		Нетни други вземания/ задължения)	
	Ост. покритие	Възн. щети	Ост. покритие	Възн. щети	Ост. покритие	Възн. щети	Ост. покритие	Възн. щети	Ост. покритие	Възн. щети
<i>Актив по презастрахователни договори на 1 януари</i>	-	399	23	47	-	5	641	1,964	(818)	2,261
Нетни приходи (разходи) от държани презастрахователни договори	1,750	-	288	-	42	-	2,358	-	-	4,438
Презастрахователни разходи по целирани премии	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други възникнали директни разходи	-	(1,307)	-	(167)	-	(1)	-	(1,766)	-	(3,241)
Възстановени по щети	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект от промените в риска за неизпълнение на презастрахователя	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нетни приходи (разходи) от държани презастрахователни договори	1,750	(1,307)	288	(167)	42	(1)	2,358	(1,766)	-	1,197
Финансови приходи/ (разходи) от държани презастрахователни договори	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо суми, признати във всеобхватния доход	1,750	(1,307)	288	(167)	42	(1)	2,358	(1,766)	-	1,197
<i>Парични потоци</i>	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нетно изменение на вземания и задължения	-	-	-	-	-	-	-	-	359	359
Платени премии, нетно от комисион и други платени директни разходи	(1,176)	-	(290)	-	(43)	-	(2,455)	-	-	(3,964)
Възстановявания по презастраховане	-	1,571	-	169	-	2	-	1,927	-	3,669
Общо парични потоци	(1,176)	1,571	(290)	169	(43)	2	(2,455)	1,927	359	64
<i>Актив по презастрахователни договори на 31 декември</i>	574	663	21	49	(1)	6	544	2,125	(459)	3,522

Другите вземания и задължения се уреждат нетно на ниво презастраховател и Дружеството не ги разпределя по линия бизнес, тъй като касят суми, които вече са излезли от актива за остатъчно покритие или актива за възникнали щети и са дължими за получаване/платане.

28. Активи по презастрахователни договори (продължение)

2022 г., хил. лв.

	Рискови застраховки		Смесени и ренти		Застраховки с ИФ		Забляване и злоупотреку		Нетни други вземания/ задължения)	Общо
	Ост. покритие	Възн. щети	Ост. покритие	Възн. щети	Ост. покритие	Възн. щети	Ост. покритие	Възн. щети		
Актив по презастрахователни договори на 1 януари	-	378	35	55	-	5	693	1,491	349	3,006
Нетни приходи/(разходи) от държани презастрахователни договори	1,882	-	293	-	38	-	2,573	-	-	4,786
Презастрахователни разходи по цедирани премии	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Други възникнали директни разходи	-	(875)	-	(84)	-	-	-	(2,528)	-	(3,487)
Въстановени по щети	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Ефект от промените в риска за неизпълнение на презастрахователя	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нетни приходи/(разходи) от държани презастрахователни договори	1,882	(875)	293	(84)	38	-	2,573	(2,528)	-	1,299
Финансови приходи/(разходи) от държани презастрахователни договори	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Общо суми, признати във всеобхватния доход	1,882	(875)	293	(84)	38	-	2,573	(2,528)	-	1,299
Парични потоци	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Нетно изменение на вземания и задължения	(1,882)	-	(305)	-	(38)	-	(2,625)	-	(1,167)	(1,167)
Платени премии, нетно от комисион и други платени директни разходи	-	-	-	-	-	-	-	-	-	(4,850)
Въстановявания по презастраховане	-	896	-	76	-	-	-	3,001	-	3,973
Общо парични потоци	(1,882)	896	(305)	76	(38)	-	(2,625)	3,001	(1,167)	(2,044)
Актив по презастрахователни договори на 31 декември	-	399	23	47	-	5	641	1,964	(818)	2,261

29. Задължения по инвестиционни договори

Равнението на задълженията по инвестиционни договори е, както следва:

	2023 г.	2022 г.
Към 1 януари	592	578
Постъпления	7.152	7.327
Плащания	(7,205)	(7.417)
Нетен (разход)/ приход от инвестиционни договори	(71)	104
Към 31 декември	468	592

30. Задължения по доходи на наети лица

<i>хил. лв.</i>	2023 г.	2022 г.
Задължения за възнаграждения	697	647
Задължения за планове с дефинирани доходи на наети лица	51	71
Задължения за осигурителни вноски	32	32
Задължения по Групов план към членове на ръководството	44	51
	824	801

Задължения за планове с дефинирани доходи на наети лица

Задълженията на Дружеството за планове с дефинирани доходи на наети лица, платими при пенсиониране, и промените в настоящите стойности на задължението са както следва:

<i>хил. лв.</i>	2023 г.	2022 г.
Настояща стойност на задълженията към 1 януари	71	91
Платени суми	(7)	(37)
Разходи за текущ стаж	3	3
Разходи за лихви	1	1
Актуерски загуби	(17)	13
Настояща стойност на задълженията към 31 декември	51	71

Разходи, признати в печалбата или загубата

<i>хил. лв.</i>	2023 г.	2022 г.
Разходи за текущ стаж	3	3
Разходи за лихви	1	1
Общо разходи, признати в печалбата или загубата	4	4

Актуерски предположения

Основните актуерски предположения към датата на отчета (представени като осреднени стойности) са както следва:

	2023 г.	2022 г.
Дисконтов процент към 31 декември	3.74%	1.51%
Годишно нарастване на заплати	3.00%	3.00%
Годишно текучество	17.78%	17.86%

31. Други данъчни задължения

<i>хил. лв.</i>	2023 г.	2022 г.
Задължения за данък по ЗДФЛ върху откупи и матуритети по застраховки	308	333
Задължения за ДДС	54	54
Задължение за обезпечителен фонд	323	286
Други данъчни задължения	42	29
Общо данъчни задължения	727	702

32. Други задължения

хил. лв.	2023 г.	2022 г.
Задължения към доставчици	1,242	1,206
Други задължения	88	1,274
	1,330	2,480

33. Свързани лица

Дружеството майка на Дружеството е „Алианц България Холдинг“ АД, от което 66.16% се контролират от Allianz SE, крайно контролиращо лице, а останалите 33.84% се притежават от миноритарен акционер с/или близки членове на неговото семейство.

Дружеството счита, че е свързано лице в съответствие с определенията, съдържащи се в Международен счетоводен стандарт 24 „Оповестяване на свързани лица“ (МСС 24), със следните компании:

Акционери и лица, свързани с тях:

- Allianz SE и неговите дъщерни и асоциирани предприятия;
- Основен миноритарен акционер със значително влияние, притежаващ пряко или непряко (с/или близки членове на неговото семейство), 33.84% от капитала на Алианц България Холдинг АД, и предприятия контролирани или съвместно контролирани от него и/или негови близки членове на семейството;
- Ключов ръководен персонал и дружества и юридически лица с нестопанска цел под техен пряк и непряк контрол.

Ключов ръководен персонал и лица свързани с тях:

- Членове на Управителния съвет, Изпълнителния комитет и друг ключов ръководен персонал определени като лица, които имат правомощия и отговорност за планирането, управлението и контрола върху дейността на Дружеството, пряко или непряко, в т.ч. всеки директор (изпълнителен или друг) на Дружеството, наричани заедно „ключов ръководен персонал“, близки членове на семейството на ключовия ръководен персонал, както и дружества и юридически лица с нестопанска цел, контролирани или съвместно контролирани от ключовия ръководен персонал и/или техните близки членове на семейството.

(а) Сделки с Дружеството-майка

хил. лв.

Вид сделка	Стойност на сделките през:		Крайни салда към 31 декември	
	2023 г.	2022 г.	2023 г.	2022 г.
Алианц България Холдинг				
Записани бруто премии	60	108	-	-
Изплатен дивидент	(3,178)	(990)	-	-
Алианц SE				
Приходи от/ (разходи по) инвестиции	6,400	(6,177)	-	-
Разходи за външни услуги	(301)	(322)	-	-
Сделки с финансови активи (деривати)	-	-	13	64
Други вземания/(задължения)	-	-	-	(78)

(б) Сделки с ключов ръководен персонал

хил. лв.

Вид сделка	Стойност на сделките през:		Крайни салда към 31 декември	
	2023 г.	2022 г.	2023 г.	2022 г.
Краткосрочни доходи на служители	265	367	54	102
Записани брутни премии	46	224	-	-
Задължения по Групов план към членове на ръководството	20	25	43	51
Задължения по удържани гаранции за управление	(10)	2	-	12

33. Свързани лица (продължение)

(в) Сделки със свързани компании

хил. лв.	Вид свързаност Дружества под общ контрол	Вид сделка	Стойност на сделките през:		Крайни салда към 31 декември	
			2023 г.	2022 г.	2023 г.	2022 г.
Алианц Банк България		Записани бруто премии	1,044	1,342	-	-
		Приходи от наеми	54	84	-	-
		Разходи за комисионни и бонуси	(898)	(807)	-	-
		Банкови такси и други финансови разходи	(103)	(210)	-	-
		Сметки с особено предназначение (ИФ)	-	-	537	535
		Разплащателни сметки	-	-	3,245	3,596
		Банкови депозити	-	-	-	2,934
		Корпоративни облигации по ССДВД	20,563	-	21,806	-
		Други (задължения)	-	-	-	(52)
ЗАД Алианц България		Записани бруто премии	61	92	-	-
		Разходи за външни услуги	(17)	(15)	-	-
		Други (задължения)	-	-	-	(1)
ПОД Алианц България		Записани бруто премии	35	27	-	-
ЗАД Енергия АД		Записани бруто премии	13	11	-	-
Алианц Лизинг		Записани бруто премии	11	9	-	-
		Погашения по договори за лизинг	(7)	(10)	-	-
Агенция България		Разходи за комисионни и бонуси	(61)	(86)	-	-
Алианц РЕ		Дял на презастрахователя в ПОП	667	(118)	1,564	69
		Дял на презастрахователя в ПВЩ	(351)	(13)	720	635
		Приход от възстановени щети	1,767	1,310	-	-
		Разход за цедирани премии	(2,486)	(2,300)	-	-
		Друг презастрахователен приход	-	38	-	-
		Вземания по презастраховане	-	-	120	57
		Задължения по презастраховане	-	-	(122)	(257)
Алианц Бест Стайл		Капиталови инвестиции по ССПЗ, държани за застраховки с ИФ	(54)	120	1,390	1,266
Allianz Global Investors GmhH		Капиталови инвестиции по ССПЗ, държани за застраховки с ИФ	(29)	-	107	136
PIMCO		Капиталови инвестиции по ССПЗ, държани за застраховки с ИФ	-	46,779	-	461
Алианц WWC		Разход за цедирани премии	(532)	(575)	-	-
		Друг презастрахователен приход	-	86	-	-
Алианц Технолоджи Германия и дъщерните ѝ дружества		Разходи за външни услуги	(1,111)	(1,148)	50	(141)
Алианц Инвестмент Мениджмънт		Разходи за външни услуги	(88)	(87)	-	-
Алианц Холдинг Австрия		Разходи за външни услуги	(87)	(87)	-	-
IDS		Разходи за външни услуги	(66)	(11)	-	-
Allianz Kontakt, s.r.o., Чехия		Разходи за външни услуги	(6)	-	-	-

Алианц РЕ е основен презастраховател на преките застрахователни договори на Дружеството. През последните години няколко дългосрочни договора за quota-share и surplus са подписани в зависимост от типа портфолио и размера на отстъпления риск, съгласно презастрахователната програма на Дружеството.

Алианц Технолоджи Германия и дъщерните ѝ дружества предоставят на Дружеството широка гама от софтуерни услуги и лицензи.

Част от записаните премии от Алианц Банк България са по групова рисков застраховка на кредитополучателите на банката със застрахователна сума до размера на кредита. Записаните бруто премии от останалите дружества от групата, включително.

33. Свързани лица (продължение)

(в) Сделки със свързани компании (продължение)

Алианц Банк България АД, са групови рискови застраховки на служителите със застрахователна сума в размер на 18 месечни основни работни заплати на застрахования и индивидуални рискови и здравни на представляващите и управляващи в дружествата. Застрахователната сума по индивидуалните рискови застраховки варира от 196 до 978 хил. лв. (100 до 500 хил. евро).

Записаните бруто премии на дружества под контрола на основния миноритарен акционер и/или членове на неговото семейство са по индивидуални и групови рискови застраховки, застраховки злополука и здравни застраховки.

34. Условни задължения

Към 31 декември 2023 г. няма условни задължения, които да изискват допълнително оповестяване във финансовия отчет на Дружеството.

35. Събития след датата на отчетния период

Няма съществени събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване във финансовия отчет, които са се случили за периода от отчетната дата до датата, когато този финансов отчет е одобрен за издаване от Управителния съвет на Дружеството.

ЗАСТРАХОВАТЕЛНО АКЦИОНЕРНО ДРУЖЕСТВО

„АЛИАНЦ БЪЛГАРИЯ ЖИВОТ“ АД

ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

2023 г.

Съдържание

I. ВЪВЕДЕНИЕ.....	4
II. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ.....	4
III. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА	5
IV. ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ	6
V. АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ	7
VI. УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА	7
VII. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД	8
VIII. НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ.....	8
IX. ИНФОРМАЦИЯ ЗА УСЛУГИ, ПРЕДОСТАВЕНИ ОТ НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ.....	8
X. ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО	8
XI. ОТГОВОРНОСТ НА РЪКОВОДСТВОТО	8
XII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	10
XIII. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ.....	11

ЗАО „Алианс България Живот“ АД

**УПРАВИТЕЛЕН СЪВЕТ
НА
ЗАО „АЛИАНС БЪЛГАРИЯ ЖИВОТ“ АД
КЪМ 31.12.2023 г.**

**ЙОАНИС КОЦАНОС
ПРЕДСЕДАТЕЛ**

**АНДРЕЙ АЛЕКСАНДРОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**МИРОСЛАВ СЕМИЗОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**ПАВЛИН ПЕТКОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**ЕЛЕНА НОВАК
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР**

**НАДЗОРЕН СЪВЕТ
НА
ЗАО „АЛИАНС БЪЛГАРИЯ ЖИВОТ“ АД
КЪМ 31.12.2023 г.**

**ДИМИТЪР ЖЕЛЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ**

**ПЕТРОС ПАПАНИКОЛАУ
ЧЛЕН**

**ДАННЕЛА КОРНЕЛИУС
ЧЛЕН**

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА

I. ВЪВЕДЕНИЕ

УВАЖАЕМИ АКЦИОНЕРИ,

С настоящия доклад представяме на вашето внимание Отчета на Управителния съвет за дейността на ЗАД „Алианц България Живот“ АД през 2023 година.

ЗАД „Алианц България Живот“ АД е дружество със седалище в България. Дружеството е вписано в Търговския регистър при Агенция по вписванията с ЕИК 040293319. Адресът на управление на Дружеството е гр. София, ул. „Сребърна“ No. 16. Дружеството е част от Алианц България Холдинг. Основният предмет на дейност на Дружеството е Животозастраховане. Към момента на създаване на настоящия доклад Дружеството е с двустепенна структура на управление и има Управителен съвет и Надзорен съвет. Управителният съвет се състои от петима членове. Надзорният съвет се състои от трима членове.

По показател брутен претмен приход (БПР), ЗАД „Алианц България Живот“ АД се нарежда на трето място по пазарен дял в сектор „Животозастраховане“, като се наблюдава запазване позициите спрямо предходната година. Брутният претмен приход на Дружеството към 30.09.2023 г. (последно публикувани данни от Комисията за финансов надзор) е 84,866 хил. лв. с включена депозитна част на договорите, свързани с инвестиционен фонд (51,175 хил. лв.), което представлява 8,78% спад спрямо същия период на 2022 г. и 15,9% пазарен дял. Към същия период Дружеството е на второ място по застраховки „Живот“, свързани с инвестиционен фонд, с претмен приход от 54,128 хил. лв., което представлява 26% пазарен дял.

Към края 2023 г. Дружеството осъществява дейността си на територията на страната посредством действащите от негово име 67 представителства, от които 38 главни представителства.

Подписани са и ефективно работят презастрахователни договори с водещи презастрахователи.

Общият размер на задълженията по застрахователни договори към 31.12.2023 г., kalkulирани съобразно изискванията на новия счетоводен стандарт МСФО 17 „Застрахователни договори“ (в сила от 01.01.2023 г.), е 719,068 хил. лв., като са се увеличили с 15% спрямо 2022 г. (също преизчислени спрямо изискванията на новия стандарт). От тях задълженията по договори, свързани с инвестиционен фонд, са 448,195 хил. лв. и са нараснали с 29% спрямо 2022 г. Общият размер на активите на Дружеството се е увеличил с 14,9% до сумата от 783,059 хиляди лева, като собственият капитал нараства със 17% и възлиза на 58,855 хил. лв. основно поради положителни тенденции на глобалните пазари - увеличение на резерва от последващи оценки в следствие на промени на пазарни цени на държавни ценни книжа, както и поради реализираната печалба за текущата година. Пасивите се увеличават с 15% до 724,204 хил. лв. основно заради увеличението на застрахователните задължения по договори, свързани с инвестиционен фонд.

Финансовият отчет на Дружеството, приложен към настоящия доклад, е изготвен по изискванията на Международните стандарти за финансово отчитане, приети от Европейския съюз (ЕС).

Реализираната печалба след данъци е 4,736 хил. лв., което е в съответствие със заложените в плана на Дружеството цели за годината.

II. ЗАСТРАХОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Общият резултат от застрахователни услуги през 2023 г. е в размер на 7,134 хил. лв., като е по-малко с 32% в сравнение с резултата от застрахователни услуги за 2022 г. Резултатът по общозастрахователни рискове е загуба в размер на 454 хил. лв.

Структурата на резултата от застрахователни услуги по видове застраховки е представена в таблицата по-долу:

Вид на бизнес	2023 г.	Дял	2022 г.	Дял
Рисково животозастраховане	2,408	34%	2,987	28%
Спестовно животозастраховане	613	9%	4,302	41%
Застраховка Живот, свързана с инвестиционен фонд	4,567	64%	2,987	28%
Забеляване и злуполук	-454	-6%	243	2%
Общо	7,134	100%	10,519	100%

От анализ на застрахователната дейност се вижда, че Дружеството продължава с концентрацията върху застраховки Живот, свързани с инвестиционен фонд, като същевременно с това се развива и рисковете застраховане.

III. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

В основната си застрахователна дейност Дружеството е изложено на редица рискове. Политиките за управление на риска на Дружеството включват анализ на рисковете, определяне на подходящи лимити за управление на риск, както и описание на контролни процедури.

Политиките и системите за управление на риска се преглеждат периодично, за да се отразят промените в пазарните условия. Дружеството има за цел да развие подходяща контролна среда посредством подходящи обучения, прилагане на професионални стандарти на управление на риска и адекватни контролни процедури.

1. Застрахователен риск

Основната застрахователна дейност, извършвана от Дружеството, е свързана с поемане на риска от загуба от лица или организации, които са преки субекти на риска. Такива рискове могат да бъдат свързани със задължения, живот, здраве или злополуки, финансови или други рискове, произтичащи от дадено застрахователно събитие. Дружеството е изложено на несигурност, свързана с времето и размера на претенциите по договора. Дружеството също така е изложено на пазарен риск чрез застрахователните и инвестиционните си дейности.

Дружеството управлява застрахователния си риск чрез ограничения на застрахователните лимити, процедурите за одобряване на трансакции, които включват нови продукти или които надвишават определените лимити, методите за ценообразуване, централизирано управление на презастраховането и мониторинг на възникващите случаи. Допълнително оповестяване е налично в приложение 7 от Годишния финансов отчет.

2. Пазарен риск

Дружеството е изложено на пазарен риск чрез застрахователните и инвестиционните си дейности. Пазарният риск може да бъде описан като риск от промяна в справедливата стойност на един финансов инструмент, дължащ се на промяна в лихвените проценти, цените на капиталови инструменти или обменните курсове за чуждестранна валута. Допълнително оповестяване е налично в приложение 9(б) от Годишния финансов отчет.

3. Кредитен риск

Кредитният риск при инвестиции във договорни фондове е свързан с тези фондове, чийто дялове покриват предимно дългови инструменти (облигации), тъй като те имат собствен кредитен риск. Компанията управлява кредитния риск, свързан с договорните фондове, чрез диверсификация на портфейла към няколко контрагента в различни валути, като тези инвестиции са съобразени със стратегията на Allianz Group за инвестиране в вискорискови активи, постигащи достатъчна доходност. Дружеството управлява кредитния риск, свързан с вземания и други активи, чрез избягване на трансакции с ненадеждни контрагенти, както и с редовен преглед на непогасените салда и анализ на събираемостта. Допълнително оповестяване е налично в приложение 9(а) от Годишния финансов отчет.

4. Ликвиден риск

Ликвиден риск е рискът, че Дружеството няма да е в състояние да изпълни своите финансови задължения, когато те станат изискуеми. Дружеството прилага подход, който да осигури необходимия ликвиден ресурс, за да се посрещнат настъпните задължения при нормални или стресови условия, без да се реализират неприемливи загуби. При управление на ликвидния риск застрахователното дружество наблюдава риска от загуби при пазарни продажби на активи при неблагоприятни пазарни условия за посрещане на неочаквано възникнали краткосрочни задължения. Допълнително оповестяване е налично в приложение 9(г) от Годишния финансов отчет.

5. Валутен риск

Дружеството носи валутен риск при разплащанията си в чуждестранна валута и е изложено на валутен риск основно спрямо щатския долар. Валутният риск е свързан с негативното движение на валутния курс на щатския долар спрямо българския лев при бъдещите стопански операции, по призащите валутни активи и пасиви, в това число нетните инвестиции в чуждестранни дружества. Управлението на валутния риск се извършва при спазването на политика за икономическо хеджиране между финансовите активи и финансовите задължения, деноминирани в чуждестранни валути, различни от евро. Допълнително оповестяване е налично в приложение 9(в) от Годишния финансов отчет.

IV. ИНВЕСТИЦИОННА ДЕЙНОСТ

1. Структура на инвестициите

При осъществяване на инвестиционната си политика в условията на финансова нестабилност през 2023 г. Дружеството се ръководи от един от основните си принципи – средствата да бъдат вложени в инокорпорови и доходноосени инвестиции.

Инвестиционната политика е ориентирана към постигане на стабилна доходност, сигурност и ликвидност на вложените средства, което да гарантира обезпечаването на клиентите на Дружеството при настъпване на застрахователни събития. За целите на оповестяването на политиката по управление на риска на финансовите инструменти са направени анализи на финансовите активи и пасиви на Дружеството, представени по матуриретна структура, лихвен риск и валутен риск.

Структурата на инвестициите срещу застрахователни резерви и срещу собствени средства е следната:

Вид	Срещу застр. резерви в хил. лв.	Срещу собствени средства в хил. лв.	Общо в хил. лв.
Деривати	-	692	692
Структурирани финансови инструменти	-	496	496
ДДС, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	380	380
ДДС, отчитани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход	266,564	3,864	270,428
Корпоративни ценни книжа, отчитани по ССДВД	-	21,806	21,806
Договорни фондове, отчитани по справедлива стойност в печалбата или загубата	-	4,703	4,703
Инвестиционни имоти	-	13,975	13,975
Финансови активи по договори, свързани с инвестиционен фонд	445,554	-	445,554
Общо	712,118	45,916	758,034

2. Инвестиционен доход

През 2023 г. нетният инвестиционен доход на Дружеството, вкл. финансовите разходи по издадени застрахователни договори, е в размер на 769 хил. лв., от които:

	Сума в хил. лв.
Лихвен доход от дългови инструменти (облигации)	8,913
Нетни печалби/ (загуби) от инвестиции, оценявани по справедлива стойност през печалбата или загубата (Застраховки с ИФ)	55,845
Нетни печалби/ (загуби) от инвестиции в дългови инструменти, рекласифицирани от другия всеобхватен доход към печалби или загуби	(7,345)
Нетно изменение в очакваните кредитни загуби	(297)
Нетни печалби от инвестиции, оценявани по ССПЗ	783
Нетни печалби и загуби от валутна преоценка	26
Нетно изменение в задължения по инвестиционни договори	(53)
(Разходи)/ приходи от преоценка и продажба на инвестиционни имоти	31
Финансови приходи/ (разходи) по издадени застрахователни договори (Застраховки с ИФ)	(57,134)
Общо	769

Както се вижда от горепозложеното, Дружеството е инвестирало преобладаващо в бързо ликвидни средства – облигации (държавни ценни книжа и корпоративни ценни книжа) и инвестиционни фондове. През годината е реализирана загуба от продажба на държавни облигации (7.3 млн. лв.) и покупка на други държавни облигации с по-висок заключен лихвен доход, който ще компенсира в бъдеще реализирания негативен ефект за 2023 г. Дружеството отразява в своя отчет и ефекта от печалбите и загубите на активите и пасивите по застраховки, свързани с инвестиционни фондове. Нетно обаче те не оказват влияние върху инвестиционния резултат на дружеството, тъй като финансовият риск при тях се носи изцяло от държателите на полиците.

V. АНАЛИЗ НА ФИНАНСОВОТО СЪСТОЯНИЕ

Размерът на активите и пасивите съгласно отчета за финансовото състояние на Дружеството към 31.12.2023 г. е 783,059 хил. лв.

Общият размер на инвестициите на Дружеството към 31.12.2023 г. е 758,038 хил. лв., които представляват:

- финансови активи, различни от тези по договори за застраховки с инвестиционен фонд – 298,505 хил. лв.;
- инвестиционни имоти – 13,975 хил. лв.;
- финансови активи по договори, свързани със застраховки с инвестиционен фонд – 445,558 хил. лв.

Общият размер на капитала и резервите на Дружеството към 31.12.2023 г. е в размер на 58,855 хил. лв.

Записаният акционерен капитал е 18,640 хил. лв., разпределен в 2,071,112 безименни номинени акции с номинал 9 лв. Пригелателите на акциите имат право на дивидент и право на глас за всяка акция на общото събрание на акционерите.

Размерът на задълженията по застрахователни договори към 31.12.2023 г. възлиза на 719,068 хил. лв., в това число и задълженията по договори, свързани с инвестиционен фонд.

Застрахователният приход в отчета за печалбата или загубата за 2023 г. е в размер на 27,066 хил. лв. Разходите по застрахователни услуги възлизат на 18,831 хил. лв., а нетният резултат от държани презастрахователни договори е загуба в размер на 1,101 хил. лв.

Нетният инвестиционен доход заедно с разходите по издадени застрахователни договори към 31.12.2023 г., е в размер на 769 хил. лв.

Административните разходи на Дружеството са 8,778 хил. лв., от които 265 хил. лв. са вознаграждения за членовете на Управителния съвет, Надзорния съвет и по договори за управление, а общите разходи за персонала са в размер на 3,046 хил. лв.

Печалбата за 2023 г. е 4,736 хил. лв., а заедно с друг всеобхватен доход общият всеобхватен доход е печалба в размер на 11,813 хил. лв., като основният ефект от всеобхватния доход е от нетни печалби от инвестиции, оценявани по справедлива стойност в другия всеобхватен доход, частично нетиран от ефекта в изменението на Застрахователния финансов резерв.

Не съществуват действия за оповестяване по реда на чл. 187 от Търговския закон.

Дружеството няма клонове, обособени като отделни юридически лица на територията на страната.

VI. УПРАВЛЕНИЕ НА КАПИТАЛА

Политиката на Дружеството е да се осигурява силна капиталова база така, че да се поддържа доверие на клиентите и на пазара като цяло, и да могат да се осигурят условия за развитие на бизнеса в бъдеще.

Капиталът се състои от акционерен капитал, резерви и неразпределена печалба. Акционерният капитал на Дружеството е в размер на 18,640 хил. лева при изискуем гаранционен капитал 11,600 хил. лева, съгласно чл. 210 от Кодекса за застраховане.

Дружеството спазва разпоредбите на Комисията за финансов надзор за собствените средства на застрахователите и за капиталово изискване за платежоспособност, описани в Глави дванадесета и тринадесета от Кодекса за застраховане. С тях се определят елементите на собствените средства, основните принципи и честотата за изчисляване на капиталовото изискване за платежоспособност.

Към 31 декември 2023 г. Дружеството разполага със собствени средства за покриване на минималното капиталово изискване и капиталовото изискване за платежоспособност съгласно Кодекса за застраховането.

Ръководството не е установило съществена несигурност, че Дружеството ще може да продължи да съществува като действащо предприятие. Дружеството има намерението и способността да предприеме действия, необходими, за да продължи да съществува като действащо предприятие. През 2023 г. паричните средства на Дружеството се увеличават с 33% и то няма ликвидни затруднения, извършва навреме плащанията към своите доставчици и предприема мерки за намаляване на оперативните разходи.

VII. СЪБИТИЯ СЛЕД КРАЯ НА ОТЧЕТНИЯ ПЕРИОД

Няма съществени събития след датата на отчетния период, изискващи корекции или оповестяване в доклада, които са се случили за периода от отчетната дата до датата, когато този доклад е одобрен за издаване от Управителния съвет на Дружеството.

VIII. НАУЧНО-ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА И РАЗВОЙНА ДЕЙНОСТ

След като през 2017 г. Дружеството преустанови предлагането на класическите спестовни животозастрахователни продукти с гарантиран доход, продуктовата стратегия се концентрира върху развитието на алтернативни продукти като застраховки, свързани с инвестиционни фондове, рискови застраховки и здравни застраховки.

Продуктовата стратегия за 2023 г. включва диверсификация на активите, използвани за структуриране на застраховки Живот, свързани с индексен сертификат.

През 2023 г. Дружеството продължи активно да продава нови индексни сертификати, обвързани със скоптовни облигации на САЩ и Австрия. Успешно бяха реализирани няколко транша както в евро, така и в долари, с активното посредничество на банкова институция. Към 31.12.2023 г. е генериран брутен премиянен приход по тях в размер на 44,190 хил. лв. Плановете са през 2024 г. да продължи реализирането на продуктите в рамките на още няколко транша. Дружеството продължава активно да предлага и продава и индивидуални рискови застраховки Живот на кредитополучатели в сътрудничество с „Алианс банк“.

IX. ИНФОРМАЦИЯ ЗА УСЛУГИ, ПРЕДОСТАВЕНИ ОТ НЕЗАВИСИМИТЕ ОДИТОРИ

През 2023 г. суми за услугите, предоставяни от регистрираните одитори за законов независим финансов одит са, както следва: за „ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД – 294 хил. лв. с включен ДДС (2022: 266 хил. лв.), „Ейч Ел Би България“ ООД - 17 хил. лв. с включен ДДС (2022: 17 хил. лв. с включен ДДС).

През 2023 г. суми за услуги, различни от законов одит, от „ПрайсуотърхаусКупърс Одит“ ООД, са в размер на 0 хил. лв. (2022 г.: 6 хил. лв.). През 2023 г. суми за услуги, различни от законов одит, от „ПрайсуотърхаусКупърс България“ ООД, са в размер на 4 хил. лв. с включен ДДС (2022 г.: 0 хил. лв.).

През 2023 г. суми за услуги, различни от законов одит, от „Ейч Ел Би България“ ООД, са в размер на 0 хил. лв. (2022 г.: 2 хил. лв.).

X. ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ДРУЖЕСТВОТО

През 2024 г. основен фокус в дейността ще бъдат:

- Парастъпане на продажбите и увеличаване на пазарния дял. Очакваното увеличение на премияния приход е в размер на 20% и следва да бъде в резултат на ръста в продажбите на продукти, свързани с инвестиционни фондове (ИФ), и на рискови застраховки;
- Актуализация в структурата на продукти с ИФ, с цел повишаване на тяхната атрактивност, намаляване на минималната изнекуема сума за инвестиране за дадени продукти, стимулиране на кръстосани продажби между отделни продукти и други;
- Повишаване удовлетвореността на клиентите;
- Непрекъснат и стриктен контрол на разходите;
- Стабилна доходност на инвестиционния портфейл чрез инвестиране в нискорискови активи;
- Поддържане високи нива на капиталова адекватност.

XI. ОТГОВОРНОСТ НА РЪКОВОДСТВОТО

Съгласно българското законодателство ръководството следва да изготвя доклад за дейността, както и финансов отчет за всяка финансова година, който да дава явна и честна представа за състоянието на Дружеството към края на годината и неговите финансови резултати. Ръководството е изготвило приложения финансов отчет в съответствие с Международните Стандарти за Финансово Отчитане (МСФО), приети от Европейския съюз.

Ръководството потвърждава, че е прилагало последователно адекватна счетоводна политика и че при изготвянето на финансовия отчет към 31 декември 2023 г. е спазвало принципите, залегнали в МСФО по отношение на признаването и оценката на активите, пасивите, приходите и разходите.

XI. ОТГОВОРНОСТ НА РЪКОВОДСТВОТО (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Ръководството е отговорно за коректното водене на счетоводните регистри, за целесъобразното управление на активите и за предприемането на необходимите мерки за избягването и откриването на евентуални злоупотреби и други нередности. Тази отговорност включва: разработване, внедряване и поддържане на система за вътрешен контрол, свързана с изготвянето и достоверното представяне на финансови отчети, които да не съдържат съществени неточности, отклонения и несъответствия, независимо дали те се дължат на измама или на грешка; подбор и прилагане на подходящи счетоводни политики; изготвяне на приблизителни счетоводни оценки, които са разумни при конкретните обстоятелства.

Ръководството също така потвърждава, че се е придържало към действащите МСФО, като финансовите отчети са изготвени на принципа на действащото предприятие.

Участие на членовете на Надзорния съвет в търговски дружества:

Име	Притежание на повече от 25% от капитала;	Участие в управлението на други дружества;	Участие в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник;
Цимпър Желев	- ДЗХ АД /50% дялово участие/ - БУЛЛС АД /51% директно дялово участие и 49% чрез контролирани дружества/ - Рийл Естейтс Дивелпмънт ЕАД 100% собственост на БУЛЛС АД - Индустриален Холдинг България АД / над 51% дялово участие чрез контролирани дружества/ - Алианц България Холдинг АД /34% дялово участие, директно и чрез БУЛЛС АД/ - Aegian Bulls Ltd / 100% собственост на БУЛЛС АД/	- Член на НС на ЗАД Алианц България - Председател на СД и Изпълнителен директор на Алианц България Холдинг - Председател на НС на Алианц Банк България	
Петрос Папаниколау	Не	а) председател на НС на: - Towarzystwo Ubezpieczeń Allianz Życie Polska Spółka Akcyjna; - Towarzystwo Ubezpieczeń i Reasekuracji Allianz Polska Spółka Akcyjna; - Allianz Elementar Versicherungs AG - Allianz Elementar Lebensversicherungs AG; - Allianz -Slovenská poisťovňa, a.s.; - Allianz pojistovna, a.s.; - Allianz Hrvatska d.d; - Allianz Hungária Biztosító Zrt. - ЗАД Алианц България АД б) член на НС на: - Santander Allianz Towarzystwo Ubezpieczeń S.A. - Santander Allianz Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A. в) Член на СД на: - Алианц България Холдинг АД - Allianz Tiriac Asigurari S.A г) изпълнителен директор на Allianz Holding eins GmbH	Не
Даннела Корнеиш	Не	- Член на НС на ЗАД Алианц България	Не

XI. ОТГОВОРНОСТ НА РЪКОВОДСТВОТО (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Към настоящия доклад са приложени декларации от членовете на Управителен съвет и Надзорен съвет във връзка с чл. 247, ал. 2, т. 4 от Търговския закон.

Участие на членовете на Управителния съвет в търговски дружества:

Йоаннес Коцанос – не участва в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник, не притежава повече от 25% от капитала на търговски дружества. Участва в управлението на следните дружества като:

- Член на УС на ЗАД Алианц България
- Член на УС на ПОД Алианц България
- Член на УС на Алианц Банк България АД
- Член на ИС на Алианц Лизинг България АД
- Член на СД на ЗАД Енергия АД

Елена Повак - не участва в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник, не притежава повече от 25% от капитала на търговски дружества. Изпълнителен директор и член на Управителния съвет на ЗАД Алианц България Живот.

Андрей Александров – не участва в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник, не притежава повече от 25% от капитала на търговски дружества. Изпълнителен директор и член на Управителния съвет на ЗАД Алианц България Живот. Участва в управлението на следните дружества като:

- Член на УС и изпълнителен директор на ЗАД Алианц България
- Член на УС на ПОД Алианц България

Мирослав Семизов - не участва в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник, не притежава повече от 25% от капитала на търговски дружества. Изпълнителен директор и член на Управителния съвет на ЗАД Алианц България Живот. Не участва в управлението на други дружества.

Към 31.12.2023 г. акционерът и член на Управителния съвет Мирослав Николов Семизов притежава общо 20.711 броя безименни поименни акции от контролния пакет на Дружеството.

Павелин Петков - не участва в търговски дружества като неограничено отговорен съдружник, не притежава повече от 25% от капитала на търговски дружества. Изпълнителен директор и член на Управителния съвет на ЗАД Алианц България Живот. Участва в управлението на следните като:

- Член на УС на ЗАД Алианц България
- Член на СД на ЗАД Енергия
- Член на УС на ПОД Алианц България

Всяки сделки със свързани лица, съгласно МСС 24 *Оповестяване на Свързани Лица*, са оповестени в годишните финансови отчети на ЗАД „Алианц България Живот“.

XII. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

През 2023 г. компанията заема трето място по пазарен дял на база премияен приход по данни на Комисия за финансов надзор.

Всяка година се преразглежда и актуализира програмата за дейността на ЗАД „Алианц България Живот“, като предетон това да се направи за периода 2024 г. – 2026 г.

По отношение дейността на Дружеството през 2023 г. следва да се вземат предвид следните обстоятелства от бизнеса, които имат най-голямо влияние:

- Предприемат се мерки за непрекъснато повишаване на квалификацията, както на агентите, мениджърите животозастраховане и мениджърите продажби в агентските структури чрез целенасочени и системни обучения, така и на служителите за подобряване на техните умения и техническа експертиза;
- Структурират се целенасочени продажбени кампании с цел увеличаване на премийния приход по стратегическите за компанията продукти;
- Работи се в посока поддържане на висока редовност на настоящия портфейл, чрез редовна комуникация с клиентите при надежди;
- Подписани са и ефективно работят презастрахователни договори с водещи презастрахователи;
- Дружеството обработва застрахователния си бизнес в информационна система, която по своята същност е съвременна, централизирана, интегрирана онлайн система и която продължи да се подобрява и през следващите периоди.

ХІІІ. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ

ЗАД „Алианц България Живот“ АД разглежда доброто корпоративно управление като част от съвременната делова практика, съвкупност от балансирани взаимоотношения между управителните органи на Дружеството, неговите акционери и всички заинтересовани страни – служители, клиенти, партньори и обществото като цяло.

ЗАД „Алианц България Живот“ АД прилага подходящи практики за добро корпоративно управление, които произтичат от действащото българско законодателство и изискванията на Allianz Group за добро корпоративно управление. Външният мениджмънт на ЗАД „Алианц България Живот“ АД счита, че ефективното прилагане на добрите практики за корпоративно управление допринасят за постигане на устойчив растеж и дългосрочните цели на Дружеството, както и за установяване на прозрачни и честни взаимоотношения с всички заинтересовани страни. *(информация по чл.100и, ал.8, т.1б) от ЗИИЦК).*

ЗАД „Алианц България Живот“ АД приема и изпълнява Кодекс за поведение на бизнес етика /Етичен кодекс на поведение/ на Allianz Group, публикуван на сайта на Allianz Group. *(информация по чл.100и, ал.8, т.1в) от ЗИИЦК).*

ЗАД „Алианц България Живот“ АД прилага Политика за управление и контрол на дружествата от Групата на Алианц България Холдинг АД и всички стандарти и функционални правила на Allianz Group и на дружествата от Групата на Алианц България Холдинг АД *(информация по чл.100и, ал.8, т.1в) от ЗИИЦК). Кодексът за корпоративно управление съгласно изискванията на ЗИИЦК е неприложим за дружеството.*

При избора на лица на ръководни позиции в ЗАД „Алианц България Живот“ АД се прилагат принципите, залегнали в Политику за квалификация и надеждност на Allianz Group и на дружествата от Групата на Алианц България Холдинг АД.

В съответствие с горните политики ЗАД „Алианц България Живот“ АД декларира своя ангажимент относно прилагане принципите на прозрачност, независимост и отговорност от управителните и надзорните органи на

Дружеството (Надзорен и Управителен съвет) в съответствие с установените визия, цели, стратегии на Дружеството и интересите на акционерите. *(информация по чл.100и, ал.8, т.5 от ЗИИЦК).*

Прилагане на Политика на многообразие по отношение на ръководните, управителните и надзорните органи *(информация по чл.100и, ал.8, т.6 от ЗИИЦК)*

1.1. Надзорният съвет на ЗАД „Алианц България Живот“ АД се състои от 3 (трима) членове, които биват избрани от Общото събрание на акционерите, за определен мандат.

1.2. Надзорният съвет изпълнява своята дейност в съответствие с Устава на Дружеството и Правилата за работата на Надзорния съвет, както и с приложените нормативни актове.

1.3. Управителният съвет на ЗАД „Алианц България Живот“ АД се състои от 5 (петима) членове, които са избрани от Надзорния съвет.

1.4. Управителният съвет осъществява своята дейност в съответствие с Устава на Дружеството и Правилника за работата на Управителния съвет, както и с приложените нормативни актове.

1.5. При изпълнение на своите функции и правомощия Надзорният и Управителният съвети се ръководят от действащо законодателство и от вътрешно-нормативните документи.

1.6. По отношение на физическите лица, членове на управителни и контролни органи, както и по отношение на служителите на Дружеството, не се въвеждат ограничения, свързани с възраст, пол, националност, образование.

1.7. В състава на Управителния съвет и на Надзорния съвет се включват лица с добра репутация, професионален опит и управленски умения. При формиране на състава на тези органи се цели поддържане на баланс между опит, професионализъм, познаване на дейността, както и независимост и обективност в изразяване на мнения и вземане на решения.

1.8. Членовете на Управителния и Надзорния съвети могат да бъдат преизбрани без ограничения.

1.9. Управителните органи се подпомагат в дейността си от вътрешни органи (комитети и комисиони), с конкретни правомощия, регламентирани в нормативни актове и във вътрешни правила и процедури.

ХИИ. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

2. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска във връзка с процеса на финансово отчитане (*информация по чл.100п, ал.8, т.3 от ЗИИЦК*)

2.1 Система за вътрешен контрол

В ЗАД „Алианц България Живот“ АД е установена система за вътрешен контрол, целта на която е да защитава интересите и правата на акционерите и клиентите, както и да допринася за снижаване на рисковете, осигуряване на надеждност и достоверност на отчетността в съответствие с нормативните изисквания.

Участници в системата за вътрешен контрол, които осъществяват контролна дейност на различни равнища, са Ръководството на Дружеството, ръководителите на ключови функции и структурни звена.

2. Описание на основните характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска във връзка с процеса на финансово отчитане (*информация по чл.100п, ал.8, т.3 от ЗИИЦК*)

2.2. Система за управление на рисковете

Ръководството на Дружеството се стреми да развива активно управление на всички видове рискове, произтичащи от спецификата на застрахователната дейност.

Системата за управление на риска определя правомощията и отговорностите в отделните структурни подразделения на Дружеството, организацията и реда за взаимодействие при управление на рисковете, анализ и оценка на информация, свързана с рискове, изготвяне на периодична отчетност на управление на рисковете.

Организацията и дейността на длъжностните лица и звената, имащи отношение към управлението на рисковете в Дружеството, са изцяло съобразени с изискванията на Кодекса за застраховане.

2.3 Компоненти и основни характеристики на системите за вътрешен контрол и управление на риска във връзка с процеса на финансово отчитане на Дружеството

2.3.1. Контролна среда. Контролната среда обхваща следните елементи:

Комуникиране и налагане на почтеност и етични ценности. Налагането на почтеност и етични ценности включва, но не се изчерпва, с действия на ръководството за стимулиране или смекчаване на стимули или изкушения, които биха могли да подтикнат персонала да се ангажира в непочтени, незаконни или неетични действия. Политиката за почтеност и етични ценности на Дружеството включва комуникация на поведенчески стандарти за персонала чрез следването на Кодекса за поведение и бизнес етика /Етичен кодекс на поведение/ на Allianz Group.

Ангажимент за компетентност. Компетентността представлява познанията и уменията, необходими за изпълнение на задачите, които определят длъжностната характеристика на дадено лице.

Участие на лицата, наговорени с общо управление посредством осъществяване на надзор върху проектирането на модела и ефективното функциониране на процедурите за предупреждение и процеси за преглед на ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.

Философия и оперативен стил на ръководството.

Установена подходяща организационна структура, включваща вземане под внимание на основните области на правомощия и отговорности и подходящите йерархични нива на отчетност и докладване.

Възлагане на подходящи правомощия и отговорности.

Политика и практика, свързани с човешките ресурси, включваща високи стандарти за подбор на квалифицирани лица – с фокус върху образователния ценз и предимен професионален онит, както и акцент върху продължаващото обучение.

2.3.2. Процес на Дружеството за оценка на риска.

За целите на финансово отчитане, процесът на Дружеството за оценяване на риска включва начина, по който ръководството идентифицира бизнес рисковете, съществени за изготвянето на финансов отчет в съответствие с приложимата за предприятието обща рамка за финансово отчитане, оценява тяхното значение, оценява вероятността от тяхното възникване и взема решения за това как да отговори на тези рискове и как да ги управлява и как да оценява съответно резултатите. Рисковете, имащи отношение към надеждното финансово отчитане, включват външни и вътрешни събития, сделки и обстоятелства, които могат да възникнат и да се отразят негативно върху способността на Дружеството да инициира, регистрира, обработва и отчети финансови данни, съответстващи на твърденията за вярност, направени от ръководството във финансовия отчет.

III. ДЕКЛАРАЦИЯ ЗА КОРПОРАТИВНО УПРАВЛЕНИЕ (ПРОДЪЛЖЕНИЕ)

Рисквете могат да възникнат или да се променят поради обстоятелства като изброените по-долу:

- Промени в регулаторната среда;
- Нов персонал;
- Нови или обновени информационни системи;
- Бърз растеж и нови технологии;
- Нови бизнес модели, продукти или дейности;
- Корпоративно реструктуриране; и
- Нови счетоводни стандарти и разяснения.

2.3.3. Информационна система, включително свързаните с нея бизнес процеси, имащи отношение към финансовото отчитане и комуникация.

Информационната система включва инфраструктура (физически и хардуерни компоненти), софтуер, хора, процедури и данни. Информационната система на Дружеството, имаща отношение към целите на финансовото отчитане, която включва системата за финансово отчитане, обхваща методи и документация, които:

- идентифицират и отразяват всички валидни сделки и операции;
- описват своевременно сделките и операциите с достатъчно подробности, позволяващи подходящата им класификация за целите на финансовото отчитане;
- оценяват стойността на сделките и операциите по начин, който позволява отразяване на тяхната подходяща парична стойност във финансовия отчет на Дружеството;
- определят времеви период, през който са възникнали сделките и операциите, за да позволят записването им в подходящия счетоводен период;
- представят подходящо сделките и операциите и свързаните с тях оповестявания във финансовия отчет.

2.3.4 Контролни дейности. Дружеството има приети редица политики и процедури, свързани със следното:

- Прегледи на изпълнението и резултатите от дейността;
- Обработка на информацията;
- Физически контроли (сигурност на активите, одобрение на достъп до компютърни програми и файлове с данни; периодично преброяване и сравняване със сумите по счетоводни регистри); и
- Разделение на задълженията.

2.3.5 Текущо наблюдение на контролите.

Важна отговорност на ръководството е да установи и поддържа непрекъснат вътрешен контрол. Текущото наблюдение на контролите от страна на ръководството включва преценка дали те работят както това е предвидено и дали те биват модифицирани по подходящ начин, за да отразят промените в условията. Вътрешните одитори и персоналят, изпълняващ сходни функции, допринасят за текущото наблюдение върху контролите.

3. Информация за наличието на предложения за поглъщане/вливане през 2023 г. (информация по чл.100и, ст.8, т.4 от ЗППЗК – съответно по член 10, параграф 1, букви "в", "з", "е", "з" и "и" от Директива 2004/25 ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 април 2004 г. относно предложенията за поглъщане)

3.1. През 2023 г. към ЗАД „Алианц България Живот“ АД не са отправяни предложения за поглъщане и/или вливане в друго дружество.

Осъзнавайки обществената значимост на резултатите от своята дейност, ЗАД „Алианц България Живот“ АД се придържа към принципа за откритост на информацията за дейността си, стреми се да изгражда и поддържа устойчиви и конструктивни взаимоотношения с КФН, БНБ, НОИ, НАИГ и другите държавни органи и институции, имащи отношение или упражняващи контрол върху дейността на Дружеството. Тези отношения включват отговорност, добросъвестност, професионализъм, партньорство, взаимно доверие, уважение и сазване на поетите задължения.

ЗАД „Алианц България Живот“ АД извършва своята дейност в строго съответствие със законите и другите нормативни актове на Република България.

София,

Дата: 25 март 2024 г.

ПРЕДСТАВЛЯВАЩИ ДРУЖЕСТВОТО:

ПАВЛИН ПЕТКОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

АНДРЕЙ АЛЕКСАНДРОВ
ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР

